

ESMASPÄEV, 19. MAI 2008

ISTUNGIT JUHATAB: HANS-GERT PÖTTERING

President

(Istung avati kell 17.05)

1. Istungjärgu jätkamine

President. – Kuulutan 8. mail 2008. aastal katkestatud Euroopa Parlamendi istungi jätkunuks.

2. Presidentuuri avaldus

President. – Daamid ja härrad, eelmise nädala kolmapäeval, 14. mail 2008 korraldas terroriorganisatsioon ETA järjekordse rünnaku Hispaanias. Legutianos Álava provintsis sai julgeolekujõudude ohvitser Juan Manuel Piñuel Villalón autopommi plahvatuse tagajärjel politseikasarmu ees surma. Euroopa Parlament mõistab teravalt hukka selle põlastusväärse mõrva, nagu ka selle, et viga said ka teised ohvitserid.

Sooviksin kogu Euroopa Parlamendi nimel väljendada suurt kurbust ja sügavat kaastunnet ohvri perekonnale. Samuti soovin kinnitada meie solidaarsust Hispaania elanikega, ametiasutustega, nende demokraatlike institutsioonide ja julgeolekujõududega.

Nüüd teeme leinaseisaku meenutamaks mõrvatud politsei ohvitseri.

(Täiskogu tõusis leinaminutiks püsti.)

3. Eelmise istungi protokoll kinnitamine (vt protokoll)

4. Parlamendi koosseis (vt protokoll)

5. Fraktsioonide koosseis (vt protokoll)

6. Parlamendi komisjonide ja delegatsioonide koosseis (vt protokoll)

7. Volituste kontrollimine (vt protokoll)

8. Esitatud dokumendid (vt protokoll)

9. Suuliselt vastatavad küsimused ja kirjalikud deklaratsioonid (esitamine) (vt protokoll)

10. Nõukogu edastatud kokkulepete tekstid (vt protokoll)

11. Kehtetud kirjalikud deklaratsioonid (vt protokoll)

12. Assigneeringute ümberpaigutamine (vt protokoll)

13. Petitsioonid (vt protokoll)

14. Parlamendi seisukohtade ja resolutsioonide vastuvõtmisele järgnev tegevus (vt protokoll)

15. Majanduslike huvide deklaratsioon (vt protokoll)

16. 2009. aasta osaistungjärkude ajakava (vt protokoll)

17. Kaasotsustamismenetlusel vastu võetud aktide allkirjastamine (vt protokoll)

Bernd Posselt (PPE-DE). - (DE) Härra president, seoses ajakava kooskõlastamisega jaotati laiali dokument, kus juuni esimeseks nädalavahetuseks on siniseks märgitud valimiste kuupäev. Te teate isegi, et kõik Euroopa Parlamendi valimised alates 1979. aastast on peetud juuni teisel või kolmandal nädalavahetusel. Tahan küsida, kes ja millal otsustasid lükata järgmise aasta Euroopa Parlamendi valimised juuni esimesele nädalavahetusele.

President. – Me protokollime teie kodukorda käsitleva ettepaneku, härra Posselt, ning anname teile kohasel viisil vastuse.

18. Tööplaan

President. – Neljapäeval, 15. mail 2008 toimuva esimeeste konverentsil esimeeste koostatud päevakorra lõplik versioon on laiali jaotatud vastavalt kodukorra artiklitele 130 ja 131.

Hartmut Nassauer (PPE-DE). - (DE) Härra president, kord aastas maikuus on mingil seletamatul põhjusel tavaks saanud, et kõik parlamendikomisjonid saavad kokku Strasbourgis. Sellel pole mingit loogilist õigustust. Selle tulemusena toimuvad meil parlamendikomisjonide koosolekud sellel õhtul samal ajal, kui nende komisjonide vastutusalasse kuuluvad teemad on täiskogu päevakorras.

See on põhjendamatu olukord. Ainuke võimalik lahendus tegelikult on see, et parlamendikomisjonid kohtuvad ka tulevikus Strasbourgis ning me viime täiskogu istungid Brüsselisse, et lahendada konflikt. Parlamendikomisjonide koosolekute kokkulangemised täiskogu istungite ja fraktsioonide koosolekutega sellises ulatuses, nagu see on toimunud, ei saa tõesti jätkuda siin Strasbourgis, eriti viimase kahe aasta jooksul, hoolimata kõikidest deklaratsioonidest, mis peaksid selliseid ebakõlasid vältima. Nüüd on meil isegi järelemõtlemisaega. Puudub mingisugune praktiline põhjus, miks parlamendikomisjonide koosolekud peavad toimuma samal ajal täiskogu tegevusega. Oleksin tänulik, kui te teeksite kõik endast oleneva, et olukorda parandada.

(Aplaus)

President. – Tänan teid väga, härra Nassauer. Ma peaksin teavitama esimeeste konverentsi teie kirjeldatud olukorrast ning olen kindel, et peaksime leidma rahuldava tulemuse.

Välja on pakutud järgmised päevakorra muudatused:

Esmaspäev:

Parandusettepanekuid ei olnud.

Teisipäev:

Sotsiaaldemokraatide fraktsioon palus teisipäeva päevakorda lisada komisjoni avalduse romide olukorra kohta Itaalias ilma resolutsiooni ettepanekuteta.

Martin Schulz, fraktsiooni PSE nimel. - (DE) Härra president, daamid ja härrad, lubage selgitada meie ettepaneku olemust. Me ei palu komisjonilt seisukohta üksnes romide olukorra kohta Itaalias, vaid nende olukorra kohta seal ja Euroopas üldiselt. Me arutasime fraktsiooni kohtumisel täna seda, et hetkel on Itaalias väga raske olukord. Me ei soovi siiski vihjata, et olukord on raske ainult Itaalias ega seda, et romi vähemuste kaitse ja sotsiaalne integratsioon on üksnes itaallaste probleemid. Me viitasime Itaaliale üksnes sellepärast, et seal on probleem hetkel tõsiselt esile kerkinud.

Tahame komisjonilt teada saada, mida on tehtud viimastel aastatel märkimisväärsete rahaliste vahenditega, mida oleme eraldanud selleks, et tõhusalt toetada kohalikke projekte, et vältida sellist stsenaariumit, mida me praegu kogeme seoses Itaaliaga.

Seega soovime üldist arutelu. Selle arutelu lähtepunktiks oleks Itaalia olukord, aga palun lubage mul kategooriliselt rõhutada, et ma ei taha keskenduda ainult Itaaliale. Meil on palju muid tegureid, mida uurida,

mitte ainult Itaalia olukord. Eelkõige tahame komisjonilt teada, mida komisjon on teinud minevikus ja mida plaanib teha tulevikus. Me oleksime seega tänulikud, kui komisjon saaks teha vastava avalduse teispäeval.

Monica Frassoni, *fraktsiooni Verts/ALE nimel.* – (IT) Härra president, daamid ja härrad, fraktsioon Verts/ALE toetab seda ettepanekut ja teeb seda kahel põhjusel. Esiteks seepärast, et me tunneme, et on tähtis arutada romide olukorda Euroopa Liidus üldiselt, olles liigagi hästi teadlik Itaalia hiljutistest sündmustest, ning teiseks seepärast, et me kõik teame, et Euroopa Liidul on vahendid sekkumiseks, kuid neid vahendeid ei tunta piisavalt ja nende üle ei kiputa ka arutlema.

Mõlemast seisukohast lähtudes oleme väga õnnelikud, et toimub arutelu, aga me kardame, et see ei jää viimaseks aruteluks, vähemalt seoses Itaaliaga.

Joseph Daul, *fraktsiooni PPE-DE nimel.* – (FR) Härra president, esimeeste konverentsil ei nähtud seda ette, aga ilmselt on selle jaoks ruumi päevakorras. Meil oli 2007. aastal arutelu. Romide probleem on väga tõsine, nii Euroopa jaoks üldiselt kui ka Rumeenia jaoks, ning see oli midagi, millest me olime Rumeeniat külastades teadlikud. Ma usun, et plaanime arutada seda probleemi septembris. Kas poleks parem, kui kodanikuvabaduste komisjon arutaks Itaalia probleemi kõigepealt (nagu meie fraktsioon välja pakkus), ning ametlik arutelu toimuks täiskogus siis, kui me oleme selleks valmis? See on fraktsiooni PPE-DE seisukoht.

(Parlament võttis ettepaneku vastu.)

Kolmapäev, neljapäev

Parandusettepanekuid ei olnud.

(Tööplaan sellega kinnitati.)

Hannes Swoboda (PSE). – (DE) Härra president, hea tööplaani huvides soovin ma teada, et me kavatseme lükata Groschi raporti, mis käsitleb puhkeaega ja bussijuhtide küsimust, hääletuse edasi. Töötajate ja tööandjate vahel on põhimõtteline kokkulepe olemas ja me tahame näha selle kajastumist Groschi raportis. Ma soovin teistele fraktsioonidele lihtsalt teada anda, et meil on kavas paluda hääletust edasi lükata.

19. Üheminutilised sõnavõttud poliitiliselt olulistel teemadel

President. – Järgmine päevakorrapunkt on üheminutilised sõnavõttud poliitiliselt olulistel teemadel.

Erna Hennicot-Schoepges (PPE-DE). – (FR) Härra president, administraatori ametikoht Euroopa Parlamendi infobüroos Luxembourgis on olnud vaba üle kahe aasta. Tahaksin teada töökuulutuse tulemusi – miks olid ühe kandidaadi dokumendid mittetäielikud ja mis seal täpselt puudu oli? Miks meil puudub teave selle küsimuse kohta? Samuti tahaksin teada, mida plaanib haldustalitus selle ametikoha täimise osas ette võtta ning miks on olnud see ametikoht vaba nii pikka aega?

Antonio Masip Hidalgo (PSE). – (ES) Härra president, tänan täiskogu istungi alguses avaldatud kaastunde eest mõrvatud tsiviilkaardi ohvitseri perekonnale, Hispaania relvajõududele ja muidugi hispaanlastele. Tänan, härra president.

Ma usun, et ainuke viis võita ETAt ja terroriste on jääda ühinenuks terrorismi vastu.

Ma arvan, et kõik Euroopa demokraadid peaksid näitama üksmeelt ja toetust Hispaania ning Prantsusmaa valitsusele selle ühise ülesande puhul ja me peaks lõpu tegema lähimineviku absurdsetele sündmustele. Näidakem, et oleme kõik ühinenud terrorismi vastu.

Jelko Kacin (ALDE). – (SL) 28. aprillil oli Makedoonia lennuettevõtjale MAT kuuluv lennuk, mille pardal oli 76 reisijat ja mis lendas Egiptusesse, sunnitud maanduma Istanbulis, sest Kreeka ametiasutused ei lubanud lennukil Kreeka õhuruumist läbi sõita.

Veebruaris keeldusid Kreeka ametiasutused andmast MATile luba tsarterlendudeks Korfule, põhjendades seda viitega lennuettevõtja nimele MAT (Macedonian Airlines). 2006. aasta juunis allkirjastatud Euroopa ühise lennunduspiirkonna lepingu eesmärk oli luua laiendatud ühine lennunduspiirkond koos naaberriikidega, sealhulgas endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigiga.

Vastavalt lepingule on Kreeka ametiasutused kohustatud täitma MATi taotlust. Kreeka blokaad MATi lendudele kujutab endast ELi aluslepingute ja rahvusvahelise lennuliikluse alase õiguse rikkumist. Osutamine lennuettevõtja nimele selle otsuse põhjusena on samuti vastuolus Euroopa ühiste väärtustega.

Ma sooviksin teada saada, milliseid meetmeid pakuvad välja Euroopa Liidu institutsioonid ja komisjon, et lõpetada see diskrimineeriv tegevus, mis on vastuolus inimeste, kaupade ja teenuste vaba liikumisega ning on suunatud riikide vastu, kes taotlevad Euroopa Liidu liikmeks saamist.

László Tórkés (Verts/ALE). - (HU) Härra president, Kesk- ja Ida-Euroopa piirkonnas peame samuti tegelema keskkonda laostava kommunismipärandiga. Mitte kuidagi ei saa seda pidada üksnes riigisiseseks probleemiks; see on tavaline Euroopa probleem, mis mõjutab meid kõiki. Kui riigikord muutus, siis meie riigid, kaasa arvatud Rumeenia, ei olnud ette valmistunud keskkonnakaitse strateegiate suhtes.

Ma toetan Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsiooni (PPE-DE) liikme Hartmut Nassaueri raportit keskkonna kaitsmise kohta kriminaalõiguse kaudu ja tahan näha, et need, kes põhjustavad tõsist keskkonnakahju, pannakse vastavalt kriminaalõigusele vastutama, muutes rangemaks ja tagades Euroopa Liidu õigusaktide järgimise.

Roşia Montanás (Verespatakis) tuleb keelata tsüaniiditehnoloogia kasutamine. Samuti kahjustab keskkonda metsade hävitamine Szekleri piirkonnas ja teistes Rumeenia piirkondades. Transilvaaniasse ehitatav kiirtee võib samamoodi põhjustada tõsist keskkonnakahju. Ehitustööd Böströje kanalis Ukrainas jätkuvad. Bulgaarias ehitatakse uut tuumaelektrijaama, sest liikmesriik oli sunnitud sulgema Kozloduy tuumajaama. Nendele teemadele peaksime pöörama rohkem tähelepanu.

Sylvia-Yvonne Kaufmann (GUE/NGL). - (DE) Härra president, Saksamaal peetud Lissaboni lepingu arutelul kasutasid mõned vasakpoolsed fraktsioonid Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni selleks, et toetada väidet, et uue aluslepinguga taastatakse surmanuhtlus, seega nad nõuavad, et inimesi saaks hukata ülestõusu mahasurumise eesmärgil. See pole muud kui raevukas rünnak Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni vastu, mis esindab Euroopa vääruste süsteemi lahutamatu tuumikut ja seega Euroopa sümbolit, mis on seotud rahu, vabaduse ja õigusriigiga.

Ma olen vapustatud, et inimesed peavad kokku puutuma sellise Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni hirmutava mustamisega – konventsiooni, millest EL Lissaboni lepingu alusel lähtub. Samuti protesteerin jõuliselt avalduste vastu, mille on teinud mõned vasakpoolsed, võrdsustades reformilepingut Hitlerile volitusi andva 1933. aasta aktiga. See ei ole mitte ainult täiesti absurdne, vaid ulatub Saksa fašismi üüratu alahindamiseni. See ületab juba kõlbluse ja moraali piiri.

Gerard Batten (IND/DEM). - Härra president, Inglismaa on üks seitsmest riigist, kes pakub välja õigusakti, et võtta vastu nõukogu raamotsus, mis käsitleb üldeeskirju tagaseljaotsuste täideviimise kohta. See tähendab, et Briti kodaniku üle saab kohut mõista, teda süüdistada ning karistada välisriigis, ilma et kodanik oleks kohtus, ning pärast viia ta kõnealusesse riiki vangistusse. Süüdistatu on olukorras, kus ta ei saa end kohtuprotsessis kaitsta, vaid peab pärast süüdimõistmist oma süütust tõestama.

Kuigi kehtib kohtuotsuse läbivaatamise säte, ei tunnista kõik ELi liikmesriigid kohtuotsuse läbivaatamist oma õigussüsteemis. Sellega rikutakse edasi *habeas corpuse* põhimõtet ja keeldu omavoliliselt arreteerida ning vangistada, millega Briti kodanikud on harjunud ja mis on Inglise õiguse ja vabaduste alus. Kõik, mis oli Suurbritannia puhul hea, on samm-sammult hävitatud liikmelisuse tõttu pahatahtlikus organisatsioonis nimega Euroopa Liit.

Slavi Binev (NI). - (BG) Härra president, daamid ja härrad, Bulgaaria ametiasutuste viimaste nädalate tegevus näitab taas selgelt, et neil pole mingit kavatsust ega tahet tegeleda põhiprobleemiga, millega meie maa silmitsi seisab: uuendada kohtusüsteemi ja siseasju. Selle asemel et kaitsta kodanike elu ja õigusi, on president, peaminister, prokuratuur, siseminister ja Sofia linnapea oma jõud ühendanud ja kasutavad võimu oma poliitiliste vastaste väljapressimiseks.

Mis veelgi halvem – Bulgaaria meedia, mis peaks olema kõige tõhusam valvur kindlustamiseks meie riigi püsivust demokraatlikul arenguteel, on loonud finantshuvide kaudu sidemed kriminaalse kontingendi ja jõududega, kellest on saanud nende raevukad kaitsjad ja kaasosalised.

Kõik, kes ei nõustu võimu arvamusega, on maha surutud ja neilt on võetud luba avalikult esineda. Kahjuks on kõik meie pingutused, et tõstatada need probleemid ja arutada neid Bulgaarias, pörkunud korrumpeerunud ametivõimude raevuka reaktsiooni vastu, mistõttu me oleme sunnitud otsima Euroopa Kohtu sekkumist, et päästa omariiklus meie maal.

Rodi Kratsa-Tsagaropoulou (PPE-DE). – (EL) Härra president, tahaksin öelda midagi väga kriitilise ja sügavalt murettekitava olukorra kohta Liibanonis.

Parlamendis oleme seda olukorda jälginud ja paljudel juhtudel oleme arutlenud kauakestva kriisi tagajärgede üle, mille on põhjustanud institutsioonide töö seiskumine, võimetus valida vabariigi presidenti, majanduslik tupikseis kaubandus- ja halduskeskuse okupeerimise tõttu ning hirm terrorirünnakute ees.

Olukord on Hezbollah' kätetöö tulemusel saavutanud haripunkti kõigis vägivallaliikides, kuna valitsus otsustas keelata varem vabalt tegutsenud telekommunikatsioonivõrkude töö.

Härra president, lubage mul meelde tuletada, et Kataris toimub endiselt delikaatne avaliku arvamuse konsulteerimine. Me peame seda riikliku dialoogi igatpidi soodustama, et see toimuks Liibanoni kodanike üldhuve ja nende püüdlusi õitsengule, turvalisusele ja rahvuslikule iseseisvusele nõuetekohaselt arvesse võttes. Kasutame ära kõiki võimalusi, mis meil assotsieerimislepingute alusel selle riigi suhtes on.

Proinsias De Rossa (PSE). - Härra president, te kindlasti ühinete minuga Euroopa Parlamendi nimel, et saata häid soove kõigile Euroopa Liidu liikmesriikide vägedele, kes teenivad Tšaadis. See Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni egiidi all toimuv väga riskantne ELi missioon, saadab kohapeale 4 000 liikmesriikide väeüksust, otsimaks ja kaitsmaks 430 000 põgenikku ja riigisiselt ümberpaigutatud inimest, kes hetkel elavad 42 laagris. Väeüksuses on ka mitusada liri sõjaväelast, kes jätkavad liri armee ajaloolist rahutagamist ja humanitaarrolli.

See missioon on üheks näiteks, mida me Euroopas teha saame ja näitab, mida me saaksime teha veelgi efektiivsemalt ja modernsemalt, kui me suudame anda humanitaarabi, täita Peterburgi ülesanded ja Lissaboni lepingu ühised välis- ja kaitsepoliitika sätted.

Austatud president, palun teil edastada kohapealsetele väeüksustele meie soojad tervitused.

Graham Watson (ALDE). - Härra president, tõstatan Itaalias elavate romi vähemusrahvuste ja uute liikmeriikide kodanike probleemi. Viimastel päevadel on toimunud Roomas asuvates romi kogukondades politseireide. 118 kinnipeetud isikule on antud korraldus Itaaliast lahkuda ja uus linnapea on lubanud saata maalt välja veel 20 000 inimest. On olnud süütamisi Napoli eeslinnades asuvates romi laagrites ning juhuseid, kus rahvahulgad takistavad tuletõrjajate ligipääsu tule kustutamiseks. Sajad immigrantide perekonnad on oma kodukohast põgenenud ja on teatatud paljude laste kadumisest. Mu kolleeg Viktória Mohácsi oli Roomas. Ta on saatnud murettekitavaid teateid ja ma loodan, et tal on võimalik homme nõukogu avaldusele vastata.

Me teame, et rünnakud paljude meie liikmeriikide immigrantide kogukondade vastu on probleem, aga Itaalias toimuv vägivald on ebatavaline. OSCE on süüdistanud Itaaliat immigrantide teotamises ja mulle tundub, et viimane valimiskampaania on tekitanud rünnakute eest vastutavates inimestes karistamatuse tunde. Isegi volinik Frattini, kes oli esimeste hulgas pidama uutele liikmesriikidele loengut vähemusrahvuste integreerimise teemal, on hakanud kahtlema Schengeni lepingus. See probleem on üleeuroopaline. See paneb mõtlema Euroopa Liidu rajamise aluspõhimõtetele ning ma paluksin komisjonil ja nõukogul arutada teemat kiiremas korras, et leida võimalikud lahendused.

Ewa Tomaszewska (UEN). - (PL) Härra president, Lima tippkohtumisel esitas üks Euroopa Parlamendi liige vaesust ja sotsiaalset tõrjutust käsitlevasse resolutsiooni muudatusettepaneku abordi soodustamise kohta. See teema ei kuulu Euroopa Liidu pädevusvaldkonda. Neid asju otsustatakse riigisiselt.

Sotsiaalkomisjoni, vahetusprogrammide, keskkonna-, haridus- ja kultuurikomisjoni arutelus lükkasid Euroopa Parlamendi esindajad kahe kontinendi parlamendisaadikute eraldi hääletusel muudatusettepaneku tagasi, mis tähendas et parlamendikomisjon ei võtnud seda vastu. Samuti ei pidanud vastuvõtmist vajalikuks parlament. Arutelu ja täiskogu istungite vahel muudeti hääletamiskord korraga ühiseks. Seejärel võeti muudatusettepanekud tänu Lõuna-Ameerika parlamendiliikmete häälele vastu. Sellise praktika heakskiitmine tähendaks, et kõik me võiksime lisada Euroopa Liidu nimel rahvusvahelistesse dokumentidesse sätteid, mis lähevad kaugemale ELi mandaadist ja millega võetakse liidule kohustus. Ma võitlen sellisele praktikale vastu.

Daniel Stroj (GUE/NGL). – (CS) Härra president, daamid ja härrad, ma arvan, et asjaomased organid ja ühenduse institutsioonid peavad tegelema kiirelt osa liikmesriikides esilekerkinud tõsise probleemiga, milleks on natsionalistlike paramilitaarühmitiste esilekerkimine eriti Tšehhis ja Ungaris. Nagu te teate, on nendes maades moodustatud niinimetatud rahvuskaitsjad, kelle tegevust ei ole riigi ametivõimud keelanud. Selliste äärmusparempoolsete rühmituste eesmärk on toetada natsionalismi ja rassismi ning hirmutada võõramaalasi ja kõiki vasakpoolseid mõtlejaid. Seda oli selgelt näha paari päeva eest Prahast. Kui Ungari nn rahvuskaitsjad on keskendunud peamiselt ungarlaste ja naaberriikide suhete hävitamisele, on Tšehhi samalaadne

rahvuskaitsete rühmitis, mis on samasuguse piiratud maailmavaatega, hakanud nüüd külvama hirmu mitte ainult vasakpoolselt, vaid kõikide demokraatlikult mõtlevate kodanike hulgas. Sellised organisatsioonid, mis on lähivad vastuollu sõbraliku Euroopa ideega, on seda ohtlikumad, et nad värbavad oma ridadesse nii endisi kui praegusi militaartegelasi. Tahtsin teile nendest asjaoludest kiiremas korras teada anda.

Thomas Mann (PPE-DE). - (DE) Härra president, esimeeste konverents otsustas hiljuti piirata fraktsioonidevahelisi ühendusi. Meie konverentsid hakkavad edaspidi toimuma Strasbourgis ainult neljapäeviti. Sel päeval ei saa näiteks inimõiguseksperdid töörühma kohtumistest osa võtta, sest nad võtavad samal ajal sõna äärmiselt kiireloomuliste küsimuste arutelul. Lisaks asub enamik parlamendiliikmeid neljapäeva pärastlõunal teele oma valimisringkondadesse ning paljud peavad kojutõudmiseks mitu tundi sõitma.

Kuigi ma saan täielikult aru vajadusest pühendada piisavalt aega õigusloomele, on fraktsioonidevahelised töörühmad asendamatud. Meil on vabatahtlikult moodustatud töörühmi, et uurida probleeme, millega ei ole olnud piisavalt aega tegeleda parlamendikomisjonides. Siin võib näiteks tuua Tiibeti, pere- ja lastekaitse küsimused, nn neljas maailm, Balti piirkond või loomade heaolu. Me oleme nähtavad, kuuldavad ja meie sulest pärinevad arvukad Euroopa Parlamendi algatused. Nüüd aga kõige aktiivsemad parlamendiliikmed lahutatakse, sunnitakse vaikima ning peatatakse nende teel ning pannakse *fait accompli* näol otsuse ette, et nad ei saa enam kohtuda teisipäeviti ega kolmapäeviti. Palun tagage, härra president, et see rumal otsus tühistatakse.

President. – Ma ei soovi otsust kommenteerida, aga ma pean ütleva, et parlamendi president ei ole nii mõjuvõimas kui teile tundub. Sellest hoolimata pean muidugi asja uurima.

Magda Kósáné Kovács (PSE). - (HU) Tänan, härra president. Eelmisel nädalal Vatikanis tervitas paavst Ungari Katoliku kiriku piiskoppide konverentsi liikmeid. Katoliku kiriku pea väljendas kuulajaskonna ees imetlust Ungari kiriku püüdluste üle ning kritiseeris riigi ilmalikkust, mis tema sõnul karistab perekondi. Ta mõistis hukka seaduse, mis lubab vabaabielupaaridel registreerida oma partnerlus, kuna sellega legaliseeritakse vabaabieliu ja antakse kodanikuõigused homopaaridele. Ta kinnitas, et see seadus ei ole vastuolus mitte ainult kirikudoktriiniga vaid ka Ungari põhiseadusega.

Ilmalikus Euroopas ei sekku liikmesriigid religioossetesse küsimustesse ning kirik ei avalda riigile ideoloogilist survet. Lissaboni leping garanteerib põhilised inimõigused, nende seas usuvabaduse, ning sätestab institutsioonilised suhted Euroopa Liidu ja kirikute vahel.

Koostöö saab siiski põhineda ainult vastastikkusel ning seepärast kutsume Euroopa Komisjoni presidenti härra Barrosot tungivalt tegutsema oma mandaadi alusel ning alustama katoliku kirikuga dialoogi, et kaitsta ilmalikku Euroopat ja euroopalikke väärtusi. Tänan teid väga.

Tunne Kelam (PPE-DE). - Härra president, ma sooviksin jätkata teemal, mille püstitas kolleeg Thomas Mann fraktsioonidevaheliste töörühmade kohtumiste nihutamise kohta neljapäeva pärastlõunale. Kui asja mõte on aidata Euroopa Parlamendi liikmetel rohkem keskenduda täiskogu istungitele, siis ma tõsiselt kahtlen selles. Teatud mõttes on meie töö olla nn *Mädchen für alles* ning jagada oma aega erinevate tegevuste vahel. Selline samm ei hõlma Euroopa Parlamendi liikmeid lahkumast neljapäeva pärastlõunal, kuna nad peavad koju jõudmaks lennuki peale jõudma, et kohtuda järgmisel päeval, reedel, oma valijatega. Ma kardan, et sel moel asetatakse fraktsioonidevahelised töörühmad paraku täiskogude haamri ja valimiskogude alasi vahele. Mina arvan, et see oleks sandistav hoop nende toimekale tööle.

Võib-olla kõige parem viis oleks usaldada kõige praktilisema ja paindlikuma viisi leidmine fraktsioonidevahelistele töörühmadele endile, ning mind julgustab teie vastus Thomas Mannile, härra president.

Catherine Guy-Quint (PSE). – (FR) Härra president, volinik, on mõneti murettekitav, et Euroopa Komisjonile on vaja meelde tuletada kohustust rakendada Euroopa poliitikat kõikides liikmesriikides õiglaselt.

On tõsiasi, et Prantsuse valitsus on eraldanud Auvergne'i piirkonna ning ei halda seal Euroopa Sotsiaalfondi vahendeid kooskõlas kohaliku tööhõivekavaga. Valitsuse seisukoht on mõistetamatu. Asjaomastel asutustel on suurepärane halduskogemus ning see partisaaniotsus seab ohtu struktuurid, mis on töötanud aastaid eesmärgiga integreerida kõige vaesemaid inimesi ühiskonda.

Euroopa Komisjon peab Prantsuse valitsusele meelde tuletama selle kohust olla järjepidev ning järgida Euroopa vahendite kasutamise eeskirju. Me ei saa täita Euroopa Liiduga sõlmitud kokkuleppeid valikuliselt ja partisanlikul moel sama riigi eri osades.

Toomas Savi (ALDE). - Härra president, uue Euroopa Liidu ja Venemaa Föderatsiooni vahelise partnerlus- ja koostöölepingu kõneluste avamine on kogenud teatavaid tagasilööke, mis tuleb mõne liikmesriigi käitumisest, mida paljud peavad häirivaks. Mul on hea meel, et Euroopa Liidu nõukogu presidentuur, Euroopa Komisjon ja Leedu on jõudnud konsensuseni, mis lubab meil uuendada vana lepingut, mis eelmisel aastal aegus.

Lükates edasi läbirääkimisi Venemaaga saame me oksa, millel ise istume. On mitmeid teemasid, nagu näiteks keskkond, energeetika, viisarežiimid, sisseränne, piiriülesed projektid ning lahendamata Moldova ja Gruusiaga seotud küsimused, mis vajavad laialdast poliitilist nõusolekut ühiste eesmärkide ja meetmete osas. Usun, et Euroopa Komisjon kasutab läbirääkimistel oma mandaati liikmesriikidele kõigele soodsamal moel.

András Gyürk (PPE-DE). - (HU) Täna sõnavõtuvõimaluse eest, austatud president. Daamid ja härrad, eesseisev Vene-Euroopa Liidu tippkohtumine Siberis võib avada uusi võimalusi. Üks olulisi võimalikke kohtumisjärgseid saavutusi on kahepoolne leping, milles oleksid määratud pikaajased suhted kahe poole vahel. Energiaküsimused peavad omama lepingu võtmeteema, samal ajal silmas pidades vastastikkuse põhimõtet.

Üks tähtsamaid eeldusi vastastikkuse ülesehitamiseks on energiaharta ratifitseerimine Venemaa poolt. Harta loob läbipaistvad suhted energiaturul, panustab varustuskindlusesse, ergutab investeerimist. Kõik need küsimused on elulise tähtsusega ka Venemaa jaoks. Lõppude lõpuks, kui kapitalimahutus arendusse jäetakse tähelepanuta, võib Venemaa leida end äkitselt võimetuna täita oma kohustusi. Energiaharta ratifitseerimine on seega mõlema poole huvides.

Eelseisva tippkohtumise edu sõltub sellest, kas liikmesriigid on võimelised lühiajaliste kaalutluste varjust välja astuma ning rääkima ühehäälselt, et kaitsta ühiseid huve. Täna teid väga, härra president.

Pervenche Berès (PSE). - (FR) Härra president, te viitasite enne, et te pole kõikvõimas, kuid sellegipoolest arvan ma, et teil on piisavalt mõjuvõimu, et täita esimeeste konverentsi otsuseid.

Selle aasta 24. aprillil otsustas esimeeste konverents üsna õigesti, et on vaja paluda kvestoritel vaadata läbi nende 2007. aasta 26. septembri otsus, millega eraldatakse seadmeid Euroopa Parlamendi ruumidele projekti „Euroopa äri- ja Parlamendi skeem” tarbeks.

Viimasel osaistungjärgul võtsime vastu Stubbi ja Friedrichi raporti lobitöötajate kohta. Ütlen üsna ausalt, et mõte tööandjate organisatsioonidest, mis rajavad parlamentaarsesse institutsiooni oma esinduse, tundub mulle juhtumina, kus on ühendatud kaks asja, mis peaks olema eraldi ning mis segavad meie suhteid sotsiaalpartneritega. Selline samm on Euroopa parlamentaarsele traditsioonidele äärmiselt võõras.

Enamgi veel, ma ei mõista, miks – jätkates esimeeste konverentsil tehtud otsusega – oleme me saanud kutseid teie nimel härra Vidal-Quadraselt, Euroopa Parlamendi asepresidendilt, „Euroopa Äri- ja Parlamendi Skeemi” sisseõnnistamistseremooniale 3. juunil.

Ma loodan, härra president, et te kasutate kõiki oma volitusi, et siin kord taastada ning tagada, et esimeeste konverentsi otsust austataks.

Filiz Hakaeva Hyusmenova (ALDE). - (BG) Härra president, kolleegid, järgmine seirearuanne Bulgaaria kohta on valmimas. Regionaalarengukomisjoni esimehena ning Õiguste ja Vabaduste Liikumise partei, mis on enamuspartei liige, liikmena, olen jälginud Bulgaaria Euroopa Liiduga ühinemise lepingut. Mul on hea meel, et viimase kuu jooksul on meie riigi valitsus taaskord koostanud õiglase analüüsi probleemvaldkondadest ning väljendanud oma otsusekindlust nende küsimustega tegelemisel.

Selle tõestuseks on näiteks uue asepeaministri ametikoha loomine Euroopa fondide kasutamise parandamiseks, eesmärgiga vaadata läbi ning koordineerida tegevusprogramme. See parandab suhtlemist Euroopa Komisjoniga ning see ametnik järgib võetud kohustuste täpset ning korralikku täitmist.

Käimas on struktuurimuutused, et edendada ministereiumide haldustalituste ja riigiametite vahelist tööd. Valitsuses on osa ministreid vahetunud, muudetud on julgeoleku- ja siseküsimuste õigusraamistikku, välja on vahetatud kõrgemaid ametnikke. Uus siseminister on võtnud meetmeid korrupsiooni ning kuritegevuse vastu võitlemiseks.

Bulgaaria liigub ühtekuuluvuse suunas liikmesriikidega ning olen kindel, et Euroopa institutsioonid annavad õiglase hinnangu meie riigi püüdlustele.

Laima Liucija Andrikiene (PPE-DE). – (LT) Ma kasutan seda võimalust, et rääkida Euroopa Liidu diplomaatilistest esindustest Valgevenes.

Üsna hiljuti avati Minskis Euroopa Komisjoni büroo. Kokku on Valgevene pealinnas diplomaatiline esindus 14 liikmesriigil. Peale selle on kahel riigil – Madalmaadel ning Soomel, diplomaatiline kontakt muude Euroopa Liidu liikmesriikide vahendusel. Siiski on kogunisti 11 liikmesriiki, kes suhtlevad Valgevenega Moskva kaudu. Mõned näited on Austria, Belgia, Kreeka, Taani, Hispaania ning ka kahjuks ka riik, kes on praegu Euroopa Liidu eesistujariik – Sloveenia. Minu arvates saadetakse Valgevene rahvale valesid signaale, eriti kuna nad on võitlemas valitseva režiimi soovi vastu ohverdada Valgevene Vene Föderatsioonile. Ma arvan, et on aeg sundida kõiki riike omama diplomaatilisi sidemeid Valgevenega oma riigi pinnalt, mitte Moskva vahendusel.

President. – Arutelu on lõppenud.

20. Keskkonna kaitsmine kriminaalõiguse kaudu (arutelu)

President. – Järgmine päevakorrapunkt on õiguskomisjoni nimel härra Nassaueri koostatud raport (A6-0154/2008) ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv keskkonna kaitsmise kohta kriminaalõiguse kaudu. (KOM(2007)0051 – C6-0063/2007 – 2007/0022(COD)).

Hartmut Nassauer, raportöör. – (DE) Härra president, Euroopa Liit otsib tuge kriminaalõigusest. Teiste sõnadega hakatakse tulevikus karistusi määrada Euroopa Liidu nimel ning neid volitusi kasutatakse põhiliselt keskkonnaõiguse rikkumiste suhtes. See on kaugeleulatuv ja märkimisväärne samm, sest kriminaalõigus ei kuulu praegu Euroopa Liidu pädevusse. See on õigemini praegu üks peamisi liikmesriigi pädevusse kuuluvaid valdkondi.

Just sellepärast oli direktiivile tee rajamiseks tarvis kahte Euroopa Kohtu otsust. See on iseenesest huvitav, kuna nii nõukogu kui ka komisjon ja parlament on kaua olnud nõus, et kriminaalkaristusmeetmed on keskkonnaõigusakti jõustamiseks siduvad vahendid. Siiski võttis mitmeid aastaid, et sätestada, kes on nende meetmete suhtes pädevad – kas liikmesriigid raamotsuste alusel või ühendus direktiivi alusel.

Pole üllatav, et Euroopa Kohus toetas komisjoni seisukohta. Veelgi enam, nüüdseks lahendatud konflikt ilmselt enam lõkkele ei löö, kuna uues Lissaboni lepingus käsitletakse seda probleemi ja kalduakse selgelt pigem ühenduse kui Euroopa Kohtu otsuste poole.

Loomulikult on see põhjus, miks me sõlmisime esimesel lugemisel kokkuleppe. Me tahame hoiduda kogu menetluse taaskäivitamisest, kui peaks juhtuma, et sel aastal lahendust ei leita. Võttes arvesse, et toimumas on olulised õigusliku aluse muudatused ja ees seisavad Euroopa Parlamendi valimised, võib mööduda märgatav aeg, enne kui õigusaktid jõustuvad. Seetõttu võtsime üksmeelse seisukoha, et peame tegema kõik, et jõuda esimesel lugemisel lahenduseni. Kui ma ütlen „meie“, pean ma silmas Sloveenia presidentuuri (ning mul on tõeliselt kahju, et neid siin esindatud pole, eriti veel seetõttu, et ma panin selle auks täna kaela maitseka lipsu), komisjoni ja variraportööre, keda tahan eriliselt tänada sõbraliku, konstruktiivse ja informatiivse koostöö eest. Oli rõõm teiega koos töötada.

Uus direktiiv tugineb kolmele sambale, mida ma tahaksin kiirkorras kirjeldada. Esiteks pole me mitte ainult määratlenud kuritegusid, mis nüüdsest on karistatavad, vaid oleme lisan välja toonud ka erisätteid, mille alusel võib seaduserikkujat süüdistada. See on vastavuses *nulla poena sine lege* põhimõttega. Tegemist ei ole pelga kriminaalkuriteoga, mis on karistatav, vaid lisan määratletud kindla õigussätte rikkumine. On oluline see põhimõte õigusaktis säilitada.

Teine põhimõte on teataval määral proportsionaalsuse põhimõtte lisamine. Direktiivi eesmärk ei ole lehvitada trahvikviitungit igaihe ees, kes veidigi keskkonnanormidest üle astub, vaid võidelda ulatuslike õigusrikkumistega. Seetõttu pole pisirikkumised direktiivi järgi karistatavad.

Kolmandaks märkisime, et karistamine eeldab ebaseaduslikku käitumist. Eelnõusse lisasime need kolm põhimõtet ühehäälselt. Samuti parandasime otsustavalt mõisteid. Nüüd ootan huviga arutelu. Lubage mul korrata tänuavaldusi kõigile täiskoja liikmetele, kes on teinud selle kompromissi võimalikuks.

President. – Täna, härra Nassauer. Te pöörasite tähelepanu oma lipsu erilisele kvaliteedile. Ma olen seda samuti märganud, kuid mul polnud julgust teile seda öelda. Nüüd, kui te olete seda ise teinud, saan ma rõõmsalt tunnustada, et see püüdis pilku.

Jacques Barrot, komisjoni asepresident. – (FR) Härra president, härra Nassauer ja mina ei kanna küll ühesuguseid lipsusid, kuid sellegipoolest on tal tehtud töö eest minu täielik toetus – minu siirad tänud.

Komisjon tervitab parlamendi ja nõukogu vaheliste läbirääkimiste tulemust ja fakti, et esimesel lugemisel tundub kokkuleppele jõudmine võimalik. Härra president, see on järjekordselt kolme institutsiooni edusamm ning demonstreerib, et kaasotsustamismenetlus on isegi keerukate ja raskete teemade puhul väga tõhus. Ma pean ütlema, et härra Nassauer õiguskomisjoni raportöörina, keskkonnakomisjoni arvamuse koostaja ja variraportöörid on kõik teinud tugevat tööd ning konstruktiivselt suutnud jõuda nõukogu presidentuuri ja komisjoniga mitteformaalse kolmepoolse läbirääkimise tulemusena kompromissile, mida te enda ees täna näete.

Härra Nassauer selgitas asja hästi, mispärast teen lühidalt. On tõsi, et tõhus keskkonnakaitse sõltub ühenduse poliitika tegelikust ja täielikust ülevõtmisest. Kriminaalõigus on selle jaoks asendamatu tööriist. Mis puutub kõige raskematesse rikkumistesse, siis siin on ainus mõjuv abinõu kriminaalkaristuse määramine, võttes alati arvesse, nagu te juba mainisite, vajadust austada proportsionaalsuse põhimõtet.

Kuigi komisjon oleks soovinud määrata kindlaks karistustasemed, ei ole see Euroopa Kohtu 2007. aasta oktoobri otsuse alusel, milles tuginetakse asutamislepingule, võimalik, ning kohtu otsuseid tuleb austada. Isegi karistustasemeid määramata aitab direktiiv siiski märkimisväärselt kaasa keskkonna tõhusamale kaitsele – ja mitte hoiatava mõju tõttu. Liikmesriigid määratlevad keskkonnakuriteoliigid ise vastavalt rikkumiste ühise vastutuse määrale ning vajadusele määrata tõhusaid, proportsionaalseid ja hoiatavaid sanktsioone.

Seepärast loodame ja usume, et juba käsitletud õigusliku alusega on kõik mainitu saavutatav. Euroopa Nõukogu konventsioon keskkonna kaitsmise kohta kriminaalõiguse kaudu kirjutati siin Strasbourgis alla 10 aastat tagasi – endiselt pole see jõustunud! Seetõttu on viimane aeg luua toimiv Euroopa õigusvahend keskkonna kaitsmiseks kriminaalõiguse kaudu. Ma loodan parlamendi toetusele, et me saaksime oma eesmärgini jõuda viivituseeta ning veelkord sooviksin tänada raportööri.

Kokkuvõtteks on komisjon kohustatud õigusandjatega saavutatud kompromissi raames koostama teatavad deklaratsioonid. Härra president, nüüd ma loeksin need deklaratsioonid ette.

„Deklaratsioon number 1“: Euroopa Komisjon võtab teadmiseks järgmise muudatusettepaneku, mille on vastu võtnud parlamendi õiguskomisjon.

„Kui jätkuv tegevus põhjustab ajapikku keskkonnakahju, mis võib omakorda anda aluse käesoleva direktiivi alusel kriminaalvastutusele võtmiseks, tuleb vastuse leidmiseks küsimusele, kas kahju toimepanija tegutses ettekuulutatult või hooletuse tõttu, võtta aluseks aeg, mil kahju toimepanija sai teada või tõenäoliselt sai teada, rikkumise faktidest, ning mitte aeg, mil kahju toimepanija oma tegevust alustas. Sellega seoses tuleks pöörata tähelepanu sellele, et loa, litsentsi või kontsessioonilepingu saamine ei ole selles kontekstis kaitseargument“. Komisjon mõistab täielikult muudatusettepanekus väljendatud muret. Need küsimused on liikmesriikide pädevuses ja me oleme kindlad, et liikmesriigid võtavad need tähtsad küsimused arutluse alla.

Euroopa Komisjoni deklaratsioon nr 2: direktiivi lisaga B seotud teised õigusaktid, milles käsitletakse tervishoidu ja turvalisust ja mille eesmärk on kaitsta inimesi ja keskkonda ioniseeriva kiirguse eest, võeti vastu Euratomi lepingu alusel. Liikmesriikide kohustus kehtestada direktiivi kohaldamiseks kriminaalkaristusi on seega seotud ebaseadusliku käitumisega, millega rikutakse Euratomi lepingu alusel vastuvõetud õigusakte, ning need tuleb määrata seega asjaomaste õigusaktide põhjal.

Mul on kahju, et pidin need kaks teksti ette lugema, aga mul paluti seda teha. See tehtud, härra president, keskendun nüüd täielikult arutelule.

Dan Jørgensen, keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjoni arvamuse koostaja – (DA) Härra president, ma sooviksin alustuseks öelda, et härra Nassauri lips ei ole ainuke asi, mida kiita. On põhjust öelda veel palju ilusaid asju tema väga olulise panuse kohta selles keerulises küsimuses kompromissi leidmisel. Otsus, mille me nüüd vastu võtame, on äärmiselt oluline. Üks peamisi probleeme Euroopa Liidu keskkonnapoliitikas on see, et seda kahjuks ei rakendata eri riikides ühtlaselt ning eriti see, et seda juhitakse eri riikides erinevalt. Seetõttu on just see probleem, mida me tahame lahendada suure sammuga edasi. Tulevikus me tagame, et sama seadusrikkumist karistatakse kõigis Euroopa Liidu liikmesriikides samamoodi, kus seda ka ei sooritata. Mul on lisaks hea meel märkida, et meil on nüüdseks määratlused, milles seaduserikkumised täpsemalt seisnevad. Meil on nüüd selge nimekiri ning rõhutame, et see ei tohi olla staatiline, vaid dünaamiline ning mille alusel saab kindlaks teha, millal on tegemist keskkonnapoliitika juhtpõhimõtete rikkumisega. Keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjonis oleme me olnud väga mures elupaikade erilise kaitsmise

pärast ning oleme rahul, et selle kohta on nimekirjas säte. Oleksime tahtnud lisada rohkem üksikasju karistuste maksimumastmete kohta. See ei olnud praeguste aluslepingute alusel kahjuks võimalik, ent üldiselt oleme me tulemusega väga rahul. See on keskkonnakaitse suur samm edasi.

ISTUNGIT JUHATAB: MANUEL ANTONIO DOS SANTOS

Asepresident

Georgios Papastamkos, *fraktsiooni PPE-DE nimel.* – (EL) Härra president, eelmisel suvel kannatas Kreeka viimaste aastate suurima õnnetuse all. Rohkem kui 60 inimest hukkus, oli palju inimohvreid, tuhandeid hektareid põles tuhaks. Selline oli Lääne-Peloponnesose, Atika ja Evia piirkonna traagiline tuleroog. Sarnased katastroofid on viimastel aastatel aset leidnud ka teistes Vahemereäärsetes ELi riikides nagu Hispaanias, Itaalias ja Portugalis.

Metsasüütamine ohustab inimesid ja piirkonna looduslikku rikkust. See on kahtlemata meie aja üks süingeimaid ja õõvastavamaid kriminaalkuritegusid.

On tehtud komisjoni direktiivi ettepanek keskkonna kaitsmiseks kriminaalõiguse kaudu. Direktiiv ei võta arvesse õigusloome lõpptulemust ning seisneb rohkem tehniliste õigusküsimuste kui sisuliste küsimuste lahendamises. Siiski on liigutud õiges suunas; see loob eluliselt vajalikud võimalused kaitsmaks tulevikus keskkonda veelgi efektiivsemalt.

Tahaksin isiklikult tänada Euroopa Parlamendi raportööri härra Nassauerit osavõtlikkuse eest, mida ta on üles näidanud kompromissmuudatusettepaneku tegemisel, võttes vastu sätte selle kohta, et tahtlik süütamine kuulub kriminaalkuritegude hulka. Samuti tänaksin Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsiooni Hispaania delegatsiooni liikmeid, kes on mu muudatusettepanekut toetanud.

Manuel Medina Ortega, *fraktsiooni PSE nimel.* – (ES) Härra juhataja, ma usun, et mõne aasta pärast on see Euroopa Parlamendi istungjärk loonud Euroopa Liidu õigustiku arengu seisukohalt tähtsa pretsedendi.

Põhimõtteliselt ei ole Euroopa Liidul kriminaalõiguse valdkonnas pädevust, see kuulub liikmesriikidele. Nagu raportöör ütles, on kaks Euroopa Kohtu otsust avanud tee teataval, kuigi piiratud, määral ühenduse pädevusele kriminaalõiguses.

Mr Jørgensen ütles, et asi pole harmoneerimises, vaid seaduste lähendamises ning siin usun ma, et raportööri härra Nassaueri kaudu on parlament, nõukogu ja komisjon, eesistujariik Sloveenia ja volinik Barrot kõik aidanud saavutada kõigile vastuvõetavat kokkulepet.

Nagu ma ütlesin, ei räägi me õigusaktide lähendamisest, vaid harmoneerimisest. Me kooskõlastame kuriteoliigid, mis on kriminaalõiguslik põhimõte, ning nagu härra Nassauer ütles, ei saa kriminaalkuriteo liigid olla õigusliku täpsuse huvides üldised ja juhuslikud.

Minimaalsete sanktsioonide väljajätmisega austame proportsionaalsuse põhimõtet ja loome põhimõtte, et ei saa vastutusele võtta käitumist, mille kohta pole olemas sanktsiooni.

Ma usun, et komisjoni deklaratsioon aitab meil selle teemaga edasi liikuda, eriti seoses hooletuse ja vastutuse määratlemise kohta. Praegu ei saa me kaugemale minna ja ma usun, et saame edasi liikuda siis, kui Euroopa Liidu õiguses toimuvad uue põhiseadusliku korra alusel olulised muutused. Siiski teeb parlament koos nõukogu ja komisjoniga kõik endast oleneva, et tugevdada keskkonnakaitse õigustikku ja kaasnevaid kriminaaleeskirju kooskõlas Euroopa Nõukogu ammuse konventsiooniga, milles on ette nähtud kriminaalvastutusele võtmine keskkonnaeeskirjade rikkumise eest. Täna.

Diana Wallis, *fraktsiooni ALDE nimel.* – Härra juhataja, nagu juba mainitud, peaksime tänama härra Nassauerit esimesel lugemisel kokkuleppe saavutamiseks tehtud töö eest, samuti eriline tänu komisjonile, kes on aidanud lõpptulemuseni jõuda.

Nagu härra Medina just ütles, on see olnud ja on tulevikus märkimisväärne esimesel lugemisel saavutatud kokkulepe. See on kaasotsustamismenetluse arengus ajalooline samm, eriti selle täiskogu jaoks, kes kehtestas karistused kriminaalõigusrikkumise eest. See tõesti on märkimisväärne areng. Direktiiv toob lõpuks õiguskindluse valdkonnas, kus varem oleme tunnistanud väärikust alandavat pendeldamist Euroopa Kohtu ja Euroopa eri koosseisus õigusandjate vahel. Nüüd on meil teatav kindlus ja selgus.

Eelkõige on see suureks plussiks keskkonna kaitsmisel. Petitsioonikomisjoni liikmena olen aastaid märganud, et keskkonna kahjustamine on toonud kõige sagedamini kodanikke meilt abi otsima, et me viiksime ellu

seda, mis on nende jaoks Euroopa õigus. Nüüd saame lõpuks öelda, et meil on või peaks olema tõhusad vahendid, et tagada ka tegelikku Euroopa keskkonnaõiguse rakendamist ja jõustamist, nagu meie kodanikud üle terve Euroopa Liidu eeldavad.

Aga see ei ole veel kõik – siin on parlamendi jaoks ka teine kaalukas sõnum. Üks asi, mille suhtes me kokkuleppe puhul peale käisime, olid niinimetatud korrelatsioonitabelid. Need võimaldavad meil nende väga keerukate õigusaktide puhul näha täpselt, kuidas liikmesriik on liidu õigusaktid oma riigi õigusse üle võtnud. See on midagi, milles me parlamendina kindlad oleme ning lõpuks on meid ka kuulda võetud. Ma arvan, et on veel pikk tee pädevuse tõestamiseni ja õigusandjana tõhususe suurendamiseks, mis on hea sissejuhatus Lissaboni lepingu jõustumisele.

Monica Frassoni, *fraktsiooni Verts/ALE nimel*. – (IT) Härra juhataja, daamid ja härrad, minu fraktsioonile üldjuhul ei meeldi esimese lugemise kokkulepped, kuna sel juhul saab õigusakti kvaliteet kiirustamise ja surve tõttu kannatada. Härra Nassauer, ma pean ütleva, et kui te oleksite minult aasta tagasi küsinud, kas me minu arvates jõuame esimesel lugemisel *kahepoolset toetavale* kokkuleppele keskkonna kaitsmise suhtes kriminaalõiguse kaudu, olukorras kus härra Nassauer on raportöör ja kokkulepe on vaja saavutada esimesel lugemisel, poleks ma seda arvatavasti uskunud. Sellest hoolimata on suurepärase meeskonnatöö tulemusena, mis sai võimalikuks tänu hoolikale kinnipidamisele mitteametlikest menetlusnõuetest dialoogi pidamisel komisjoni ja nõukoguga, kes kaasasid igal võimalusel raportööri ja variraportöörid, ning samuti tänu keskkonnakomisjoni väärt tööle. Seepärast tahaksin ma siiralt tänada raportööri ja tema kolleege, sest see on tähtis saavutus, nagu tõepoolest on kõik teised kõnelejad maininud.

Härra juhataja, Euroopa Kohtu otsusega on meid juba hoiatatud trahvide määramise eest ning on mõnevõrra meie tiibu kärbitud, kuid loodan, et pärast hääletust hoiame me, Euroopa Liit, selle tulemusena seda teemat päevakorras. Ma arvan, et kui Lissaboni leping on ratifitseeritud, peame osutama sellele teemale tõsist tähelepanu.

Loomulikult, nagu kõik siin ilmas pole ideaalne, pole seda ka asjaomane direktiiv. Näiteks pole me rahul keerulise lisaga, mis annab pika, kuigi üksikasjaliku nimekirja direktiividest, mis selle õigusakti kohaldamisest muutuvad. Me oleks eelistanud komisjoni pakutud ja keskkonnakomisjoni heakskiidetud süsteemi, mis tegi ideaalselt selgeks, et lisaks mainitud direktiivides nimetatud rikkumistele on automaatselt kriminaalõiguse alusel karistatav veel terve uus rida rikkumisi.

Samuti pole me eriti rahul asjaoluga, et üleminekuperiood on kaks aastat. Me tunneme, et seda oleks saanud paremaks muuta ja nagu proua Wallis, oleme me väga rahul liikmesriikidele pandud kohustusest koostada korrelatsioonitabeleid, teiste sõnadega peavad liikmesriigid väledalt meile teada andma, kuidas õigusakte kohaldatakse, mille nad tihtilugu on tegemata jätnud.

Siiski toetame me täielikult meedet tagamaks seda, et hulk rikkumisi ei jää enam karistusetu. Ma olen Itaaliast, kus on olnud kiusatus seda teha, kus see on juba tehtud ning olen rahul, et see direktiiv sellist teguviisi ei võimalda ning et kaitsealade hävitamine, vandalism ja teised sarnased juhtumid ei jää karistamata.

Jens Holm, *fraktsiooni GUE/NGL nimel*. – (SV) Pole kahtlust, et igäüks, kes rikub keskkonnanorme, peab saama karistada. Karistused peavad olema tõsised ja hoiatava mõjuga, et keskkonnanuritegusid ei korrataks. Aga kas on vaja kriminaalsätteid harmoneerida? Kas on vaja, et EL ütleb, millised peavad sanktsioonid olema, kas näiteks kinnipidamine, trahvid või muud karistused? Ei, nende teemade otsustamine on liikmesriigi pädevuses.

Õigusaktide harmoneerimisega kaasneb alati risk, et edukaid riike sunnitakse kehtestama leebemaid sätteid. See pole vastuvõetav. Kui me anname ELile üle õiguse neid asju otsustada, siis milline on järgmine samm? Loomulikult peab EL tegutsema, et tagada, et liikmesriigid oma keskkonnavalaseid õigusakte parandaksid. Me saame ja peame levitama häid tavasid ning saame aidata ja toetada neid liikmesriike, kes on eri põhjustel teistest maha jäänud. Suurepärase näide on tabelid konkreetsete näitajatega, mille alusel saab liikmesriike võrrelda. Sellisel viisil loome süsteemi, millel on vägagi legitiimne ning demokraatlik põhi. Samuti on see parim tööviis, et kaitsta keskkonda.

Aloyzas Sakalas (PSE). - Härra juhataja, ma tahaksin tänada raportööri väga otstarbeka koostöö eest ja öelda teile, et olen tõesti rahul, et meil õnnestus leida arutelule selline lahendus, mida kõik aktsepteerivad. Olles seda öelnud, tahan ma välja tuua kolm punkti.

Esiteks toetan ma ideed, et see raport tuleb vastu võtta enne Lissaboni lepingu jõustumist. See tähendab seda, et kõik liikmesriigid peavad kohaldama uue direktiivi kohaseid kriminaalkaristusi pigem varem kui hiljem. Kreekas aset leidnud metsapõleng peaks meie kõigi jaoks olema väga õpetlik.

Teiseks tahaksin rõhutada vajadust uuele sõnastusele artikli 3 punktis h seoses igasuguse käitumisega, mis põhjustab „märkimisväärset elupaiga hävimist“. See oleks suur edasimineku võrreldes raportööri poolt algselt pakutud kitsama sõnastusega.

Kolmandaks, meie kõige vastuolulisemad arutelud puudutasid lisa. Seoses sellega märgin, et liikmesriikide pädevuse ulatust ei piirata, võttes aluseks EÜ asutamislepingu artikli 176. Lisaks tagab ühenduse asjakohaste õigusaktide nimekirja vajaliku õiguskindluse kriminaalõiguse kontekstis. See lähenemine hoiab samuti ära vajaduse direktiivis teatud terminite, nagu vesi või saaste, määratlemiseks. Sellel põhjusel pooldan ma kahe lisa lülitamist direktiivi.

Toetan härra Nassaueri koostatud dokumenti täielikult.

Mojca Drčar Murko (ALDE). - (SL) Keskkonnakomisjonis eeldasime, et ühiste standardite loomine keskkonnaalaste rikkumiste eest kriminaalvastutusele võtmiseks läheb sellest kompromissist kaugemale ning katab lisaks ühenduse õigusele ka liikmesriikide õiguse. Siiski tuleb välja, et praegusel hetkel on kompromiss saavutanud oma aktsepteeritava lävendi. Sellest hoolimata on see keskkonnakaitses suur samm edasi, sest raske keskkonnalase kriminaalkuriteo korral, mis on järjestatud lisa, on ette nähtud tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad karistused.

Mis puutub iga üksiku riigi kriminaalpoliitikasse, mida direktiivi alusel kujundama hakatakse, siis siin tahaksime tähelepanu kaasaegse kriminaalõiguse eeskirjadele, mille kohaselt on karistustasemed leebemad kui kriminaalsele vastutusele võtmise oht. Keskkondliku kahju tekitajad ei saa pageda peitu mitte kusagile Euroopas.

Hiltrud Breyer (Verts/ALE). - (DE) Härra juhataja, on tõesti väga julgustav, et komisjon ei lasknud liikmesriikidel end verest välja lüüa ja on esitanud ettepaneku keskkonnaalaste rikkumiste toimepanijate kriminaalvastutusele võtmiseks, sest me ei saa jätkata keskkonnarikkumiste käsitlemist pisipattudena. Samuti on julgustav, et samal päeval kui algas ÜRO bioloogilise mitmekesisuse konverents, määratletakse õigusakti ettepanekus paremini ja selgemalt looduskaitsealad ning aitab välja selgitada, mis moodustab rikkumise.

Siiski on kahetsusväärne, et puuduvad sanktsioonid ning pole kõikehõlmavat käsitlust rikkumisest kui kriminaalkuriteost. Paraku loob see võimalusi kõrvalehiilimiseks, eriti flora ja fauna kaitsmise osas, kus õigusrikkujaid ei saa võtta vastutusele faktide põhjal ning seetõttu saavad nad end puhtaks pesta, kui väidavad, et nad ei tegutsenud teadlikult. Oleks olnud loogiline ja kasulik, kui direktiiv oleks hõlmanud geenitehnoloogiat. Kriminaalne käitumine keskkonda puudutavates küsimustes peab olema karistatav ja ma loodan, et see direktiiv on versta postiks ning demonstreerib selgelt, et keskkond on vara, mis on väärt kaitsmist ning me peame tegema kõik jõupingutused kindlustamaks seda, et keskkonnaõigusrikkumised ei jää karistamata.

Jacques Barrot, komisjoni asepresident. - (FR) Härra juhataja, see vaidlus on tõepoolest esile tõstnud asjaolu, et me astume tähtsat sammu uude etappi. Võib-olla peaksin aga ütleva, et oleme seda sammu astumas, kuna loodame, et see tekst – ning veelkord sooviksin tänada härra Nassauerit tema panuse eest selle ettevalmistamise – teeb selgeks, laenates siinkohal proua Frassoni sõnu, et „rikkumisi ei saa enam jätta karistamata“. Usun, et just see loeb. See on tõeline samm edasi. Samuti lisaksin, et komisjon ei olnud algselt lisade poolt; siiski, kuigi komisjon on endiselt seisukohal, et selline lisa pole vajalik, on selle sissevõtt teiste liikmesriikide üksmeelel vastuvõetav. Sellisena, nagu see lisa meie ees seisab, on see kõikehõlmav ning sisaldab kõiki peamisi võimalikke asjakohaseid keskkonnaõigusakte, mis on seotud direktiivis kirjeldatud rikkumistega.

Loomulikult ei saa me samal ajal väita, et oleme koostanud ammendava loendi ning õigupoolest oleks riskantne väita, et selline loend üldse saaks olla ammendav. Teisest küljest olen praeguseks veendunud, ja ma sooviksin seda jagada täiskogu liikmetega, härra juhataja, et kui direktiiv on vastu võetud, on liikmesriikidel aega 18 kuud, et võtta see üle riigi õigusse ning on iseenesest mõistetav, et komisjon jälgib ülevõtmisprotsessi hoolikalt. Õigusraamistiku valguses hindab see ümber vajaduse teha täiendavaid õigusakti ettepanekuid.

Olen veendunud, et tagamaks seda, et õigusaktide ülevõtmine peegeldaks õigesti Euroopa Parlamendi meelsust nende vastuvõtmisel, on vaja erilist hoolikat järelevalvet. Mulle on öeldud, et kompromissi tulemusena on maksimumaeg 24 kuud. Jah, see on õige, kuna 24 kuud on kindlasti kompromiss. Ma oleks olnud

ambitsioonikam. Seega saab komisjon teile täna kinnitada, et hoiab õigusakti ülevõtmisel, mis kindlasti annab märku olulisest edasiminekest Euroopa keskkonnakaitstes, väga tugevalt silma peal.

Hartmut Nassauer, raportöör. – (DE) Härra juhataja, kui ma võin alustada viimasest punktist, nimelt ülevõtmisperioodist, lubage mul öelda, et see direktiiv loob pretsedendi. Härra Medina tõi õigesti välja, et kogu liidusisene keskkonnaõigus tuleb kriminaalõiguslikust seisukohast läbi vaadata, nagu seda tehti uute kriminaalkuritegude mõistete suhtes. Seda tehakse esimest korda ning see on väga laiaulatuslik ettevõtmine. Vastavalt sellel on mõistlik anda liikmesriikidele aega pigem 24 kuud kui ainult 18.

Teine teema, millest ma soovisin rääkida, on adresseeritud komisjonile. See ei pruugi tingimata praegu kuuluda teie pädevusse, volinik Barrot, kuid tulevikus kuulub. Komisjonil on nüüd uus ressurss, selle käsutuses on uus komplekt vahendeid, mis nagu ma olen öelnud, on põhiliselt liikmesriikide käes. Ma usun, et komisjon kasutab neid vahendeid parimal viisil. Ühenduse õiguse karistuslik järelvalve pole loomulikult ainult rakendatav keskkonnaõigusaktide suhtes, vaid seda võib põhimõtteliselt kohaldada ka teiste liidu tegevusvaldkondade suhtes. Seetõttu usun, et komisjon tegutseb siin ettevaatlikkusega, kuna kriminaalõigus peaks olema viimane õigusakti jõustamiseks viimane vahend, mitte vahend, mida igapäevaselt kasutada. Liikmesriigid ei satu sellest kõigest just vaimustusse. Pealegi, öeldes seda eriti delikaatselt, on õigusteadlased olnud äärmiselt kahtlevad Euroopa Kohtu otsuste lisamisel õigusdoktriini ning õigussüsteemi.

Minu nõuanne komisjonile on seetõttu nende vahendite ettevaatlik kasutamine ja direktiiv on veelgi tõhusam, kui seda ka praktikas rakendatakse.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletamine toimub kolmapäeval, 21. mail 2008.

21. 2009. aasta eelarve: Euroopa Parlamendi esialgne eelarvestus (arutelu)

Juhataja. – Järgmine punkt on eelarvekomisjoni nimel härra Lewandowski koostatud raport (A6-0181/2008) 2009. majandusaasta parlamendi tulu-kulu eelarvestuse kohta. (2008/2022(BUD)).

Janusz Lewandowski, raportöör. – (PL) Härra juhataja, hinnates Euroopa Parlamendi 2009. finantsaastaks prognoositud tulusid-kulusid, oleme arvesse võtnud erilisi asjaolusid ning väljakutseid, mis meid tuleval aastal ees ootavad. Me kõik siin nõustume, millised need väljakutsed on: parlamenti on vaja kohandada Lissaboni lepingu oodatava jõustumise järgselt suurenevate volitustega, kätte on jõudmas valimised, mille kampaaniaid tuleb rahastada, tuleb vastu võtta uued eeskirjad Euroopa Parlamendi liikmete tasude kohta, ning –lubage loota– läbipaistvad eeskirjad, parlamendi assistentide värbamise ja töötasude kohta.

Mitte kõiki selle aasta väljakutseid ei ole kukuprognosis koguliselt väljendatud ning arvesse võetud. Ebakindlatel juhtudel saame ilmselgelt kasutada eelarvereservi, ning just seda arutasime parlamendi juhatusega toimunud kohtumisel, mida me oma eelarvežargonis kutsume „eelleppe“ saavutamise kohtumiseks. Mul hea meel teile öelda, et õhkkond kohtumisel oli hea mingi paljud meie ettepanekud võeti vastu. Märkimisväärne on, et eelarvestusse lülitati 65 uut plaanitatavat ametikohta, ning veidi raha jäeti reservi. Lisaks loodi „Lissaboni reserv“, et võtta arvesse ajutise tööühma leidusid, kes hindab praegu Lissaboni lepingu mõju parlamendi uutele vajadustele. Eelarvekomisjon võttis arvesse fraktsioonide taotlusi ning tunnustas vajadust suurendada tugipersonal, ent eelarvedistsipliini põhimõtete kohaselt peab uute ametikohtade rajamisele eelistama vanade lepingute pikendamist.

Mis puutub ehitistesse ning ehituspoliitikasse, ootame mais pikaajalise strateegia esitamist, eriti seda, kas summad, mis on selleks ajaks reservis ette nähtud ja asuvad seal koos selle aasta kasutamata vahenditega, on arvessevõetavad. Leidsime eelarvest 3,4 miljonit euro suuruse assigneeringu, mis oli ette nähtud asbesti eemaldamiseks SDMi hoonest Strasbourgis. Nähes üpris ebasoosivat kajastust, mis ümbritseb konflikti Strasbourgi munitsipaalvõimudega, ning arvestades küsimuse tundlikkust, vajab küsimus kindlasti selgitamist ning on vaja teha teatavaid muudatusettepanekuid. Näiteks taotleda reservist raha, et katta vajalikud meetmed. Ma ei hakka siin sügavamalt lahkama teisi küsimusi, sealhulgas rasket rahalist koormust, mida kujutab näiteks parlamendi külaliskeskuse arvutiseerimine ning lisateenused Euroopa Parlamendi liikmetele. Rõhutamist väärrib vaid asjaolu, et me moodustame ikka veel vähem kui 20% Euroopa institutsioonide halduskuludest. See 20% ei ole eesmärk omaette, vaid tundlik lävi, mille oleme iseenda suhtes kehtestanud, mis tõstab meie usaldusväarsust, kui kutsume teisi institutsioone eelarvedistsipliinist kinni pidama. Ma loodan, et kuluprognosis vastab lõpuks parlamendi lõplikule eelarvele. Loodan, et säilitame usaldava õhkkonna, mis on märkimisväärsel

määral peasekretäri Rømeri suur isiklik saavutus. Homne hääletamine peaks kulgema sujuvalt, kuna esitatud on vaid neli muudatusettepanekut.

Lõpuks tahaksin ma tänada kõiki neid, kes on aidanud sellel pilootmenetlusel, mis arvati olevat väga probleemiderikas, seni väga sujuvalt kulgeda. Ma loodan, et see läheb ka nii edasi kuni parlamendi lõpliku eelarve kinnitamiseni.

Reimer Böge, *fraktsiooni PPE-DE nimel – (DE)* Härra juhataja, daamid ja härrad, tõsiasi, et Lewandowski raporti kohta on esitatud vaid neli muudatusettepanekut, on selge tõestus raportööri silmapaistvast eeltööst ning tema suurtest pingutustest saavutada eri fraktsioonidega ühine arusaam. Võib-olla demonstreerib see ka nii-öelda pilootprotsessi eesmärki, ehk et selle raames loodame sel aastal astuda esimese sammu juhatuse ja eelarvekomisjoni eduka koostöö suunas, mis põhineb vastutuse jagunemisel ja millele eelnevad väga intensiivsed arutelud nii juhatuse kui ka parlamendi haldusosakonnaga, et kaotada väärarvamused ning koguni möödarääkimised, mida me oleme sageli kogunud. Üle kõige peame saama asjadest ühtmoodi aru.

Lisaks on oluline, eriti ajal, mil arutluse all on reformilepingu rakendamine, taas rõhutada, et parlament jääb kindlalt truuks eelarvedistsipliinile ning ei ületa 20% läve rubriigis nr 5 niikaua, kui senine olukord jätkub.

Samuti on oluline taas rõhutada, et kui juhatuse otsustab ise, nagu see just juhtus, kirjendada eelarvereservi assigneeringuid teatavate uute ametikohtade tarbeks ning ei tee siin-seal vaid paari halduslikku ettepanekut, vaid lülitub üksikasjalikumasse ja sisulisse arutellu selle kohta, milles üks eelarve täpselt seisneb, siis see on praktiliselt kultuurirevolutsioon, või vähemalt uus algus. See hõlbustab ka eelarvekomisjoni tööd ning muudab juhatuse ja eelarvekomisjoni vahelise koostöö sujuvamaks.

Esimesel lugemisel peame me otse loomulikult arutama palju detailsemal määral vahendite ümberpaigutamist komisjonide ja fraktsioonide toetamiseks, et saaksime edukalt täita reformilepingus ette nähtud ülesandeid.

Et väljendada ennast väga selgelt, et ma loodan, et juhatuse võtab nii täiskogu otsuste kui ka juhatuse ning meie vaheliste eelkõneluste põhjal sel nädalal, kas siis täna või kolmapäeval, tõepoolest vastu hädavajalikud otsused assistentide režiimi, staatuse ja teiste oluliste küsimuste kohta. Nendes küsimustes on olnud selgeid täiskogu otsuseid ning juhatuse peab neid ainult täitma, et tulla üksmeelselt vastu sisemisele ning avalikule arutelule.

Thijs Berman, *fraktsiooni PSE nimel – (NL)* Kui pikalt nii võib, et vähemasti üks kümnendik Euroopa Parlamendi liikme assistentidest töötab siin ilma igasuguse sotsiaalkindlustuskaitseta, siinses eri lepingute rägastikus, mis on täiesti ebaselge ning annab alust kahtlustada pettusi?

Iga kord, kui sotsiaaldemokraadid Euroopa Parlamendis üritavad anda parlamendiliikme abilisele korralikku lepingut koos kõigi tavapäraste sotsiaaltagatistega, siis Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsioon seisavad assistentidele sellise staatuse andmise vastu. Sõna „staatuse“ on tõesti tabu Euroopa Rahvapartei ja Euroopa Demokraatide fraktsiooni jaoks. Nüüd asendati sõna „staatuse“ sõnaga „režiim“. See pole lihtsalt sõnamäng. See parlament peaks olema eeskujuks oma töötingimustega, aga on lootusetult maas sellest, mis on pikalt olnud tavalised standardid. Ilma ühetaolise staatusega ei saa meie kolleegid eales seda kaitset, millele neil on igasugune õigus.

See üks punkt, staatuse assistentidele, on seetõttu oluline, ning muudatusettepanek, mille eesmärk on see kõrvale jätta, oleks plekk muidu suurepärasele härra Lewandowski raportile. Ma nõustun tema ja härra Böge kommentaaridega. Eelarve püsib ikka veel piirides, vaatamata parlamendi suurematele volitustele uue aluslepingu järgi. Kindlasti on vaja rohkem selgust, esmalt muidugi personali ametissenimetamise ning teisalt Euroopa Parlamendi hoonetest asbesti eemaldamise osas. Selgus nendes küsimustes peab olema esmanõue, kui meil summasid, mida me selleks reservi tahame paigutada, realselt kasutama hakatakse.

Anne E. Jensen, *fraktsiooni ALDE nimel – (DA)* Härra juhataja, parlamendi eelarvet ei võeta vastu enne oktoobrit, aga härra Lewandowski raportiga oleme me põhimõtteliselt toetamas 2009. aastaks juhatuse poolt aprillis vastu võetud eelarvestust ning eriti dialoogi eelarvestuse üksikasjade osas, mis viiakse sel aastal pilootprojektina läbi. Arvan, et esimesed kogemused näitavad, et dialoog on kasulik. See tähendab, et eelarve vaadatakse üksikasjalikult uuesti läbi nende poolt, kes poliitiliselt vastutavad ning et asjasse on nõuetekohaselt kaasatud eelarvekomisjon. See on hea. Dialoog on keskendunud väga tugevalt personalivajadustele, mis tulenevad parlamendi uute ülesannetega Lissaboni lepingu alusel. Mitte vähem tähtis on tagada, et vajadused rahuldatakse läbi võimalike ümberpaigutuste enne, kui me hakkama personali arvu kasvatama. Oleme näinud väga suurt personali hulga kasvu pärast Euroopa Liidu laienemist ning meil on nüüdseks vaja hingamisega, enne kui vaatame hoolikalt läbi personalivajadused.

Oleme lisaks nõustunud koostama enne selle kuu lõppu pikaajalise strateegiakava hoonete ning nende hooldamise kohta. Taaskord, on vajalik kaaluda valdkondlikku tulevikupoliitikat. Asbestiküsimus näitab, et asi on kinni üksikasjades. Me oleme väga üllatunud, et kõrvale on pandud vahendeid SDMi puhastamiseks asbestist, kuna kui parlament hoone ostis, öeldi meile, et selles ei ole asbesti! Euroopa Demokraatide ja Liberaalide Liidu fraktsioon toetab seepärast ettepanekut, mille esitas Euroopa Parlamendi sotsialistide fraktsioon, panna raha reservi.

Viimaks sooviksin rõhutada vajadust võtta assistentide jaoks vastu režiim, nagu sai arutatud parlamendi peasekretäri Harald Rømeriga. Seekord see ei saa valesti minna, me peame selles küsimuses selgusele jõudma.

Wiesław Stefan Kuc, *fraktsiooni UEN nimel – (PL)* Härra juhataja, Euroopa Parlamendi resolutsiooni ettepanek 2009. aasta eelarvestuse kohta, mille esitas härra Lewandowski koos esialgse eelarveprojektiga, märgib suurt saavutust parlamendi selle aasta ülesannete (mis tulenevad Lissaboni lepingu jõustumisest, Euroopa Parlamendi valimistest, parlamendiliikmete uuest staatusest, ehituspoliitikast, parlamendiliikmetele pakutavate teenuste parandamisest, energiasäästmisest ja nii edasi) kombineerimises kulude kokkuhoiuga. Alati on öeldud Euroopa Liidu eelarve kui terviku kohta, et ei saa teha enamat vähema raha eest, on nüüd osutunud võimalikuks. Härra Lendowski ja meie kõigi teadmised ja tohutu kogemus ning suurepärase koostöö juhatasegaga on kandnud imelisi vilju. Minu fraktsioon hääletab resolutsiooni ettepaneku poolt.

Gerard Batten, *fraktsiooni IND/DEM nimel –* Härra juhataja, 21. aprillil võttis juhatus vastu esialgse eelarvestuse projekti, kogumahuks 1,5 miljardit eurot, mis kulub Euroopa Parlamendi peale. 2009. aasta näeb Lissaboni lepingu mõju – kui liikmesriigid lepingu tõepoolest ratifitseerivad.

Meile öeldi, et Lissaboni leping – teise nimega ka Euroopa põhiseadus – oli lihtsalt puhastusharjutus, mis peaks lihtsustama parlamendi tööd. Ent lepingust tulenevad lisakulud nõuavad 2 miljonit eurot ametnike peale, kes tööle võetakse ning ainuüksi parlamendis luuakse 65 uut ametikohta, et fraktsioonidele lepingut selgitada. See kõik on heaks kiidetud enne aluslepingu ratifitseerimist Suurbritannias ning enne kui Iirimaa inimesed on saanud referendumil oma sõna öelda.

Otse loomulikult on parlament juba otsustanud eirata liri rahva otsust, kui nad ütlevad „ei“ ja selleks, et julgustada Iirimaa ütlema „jah“, on Euroopa Liit lubanud Iirimaaale täiendavaid rahalisi vahendeid summas 332 miljonit eurot. Loodame, et iirlased ei loovuta enda vabadust nii tühise summa eest. Ent nagu kuulus inglase, Ken Dodd, kunagi mainis, siis igal pilvel on hõbedane serv pluss käibemaks.

Raportis märgitakse, et külastuskeskus vajab lisaraha. Mina olen alati arvanud, et mida rohkem inimesi parlamenti tuleb ja seda suurt jutumulinat ja õigusaktide konveiermeetodil vastuvõtmist näeb, seda rohkem pöörduvad nad parlamendi vastu.

Kui iga Euroopa kodanik näeks kaootilist ja sümbolset viisi, kuidas selles parlamendis õigusakte hääletatakse, siis oleks selline partei nagu Suurbritannia Sõltumatu Partei igas Euroopa Liidu liikmesriigis. See oleks vähemasti hästi kulutatud raha.

Margaritis Schinas (PPE-DE). – *(EL)* Härra juhataja, arvan, et me oleme teinud väga hea alguse parlamendi 2009. aasta eelarvele. See on reaalne ning poliitiliselt nutikas algus, sest ei tohi unustada, et 2009. aasta on valimiste aasta.

Ma arvan, et plaan, mida me täna arutame, omab kolme plusspunkti, mis lubavad meil rääkida heast algusest.

Esimene on distsipliin. Vastupidiselt sellele, mida me kuuleme euroskeptikutelt, on see kolmas järjekordne aasta, mil me oleme hoidnud Euroopa Parlamenti allpool 20% halduskulu lävendit. Parlament on kummutanud äärmuslikud Euroopa vaated tänu distsiplineeritud ning mõistuspärasele viisil toimimisele.

Teiseks, inimressurss kajastab esimest korda meie kasvanud vajadust seoses kaasotsustamismenetlusega uue aluslepingu tingimustel. Meil on organisatsiooniline struktuur, mis on läbipaistev ja selgepiiriline.

Kolmas positiivne aspekt on ehitiste poliitika. Ma arvan, et me peaks selles osas helled olema. Kui asi jõuab asbesti eemaldamiseni, siis me ei saa hoida kokku turvalisuse arvelt, see on hindamatu. Me peame seetõttu olema helled ning tegutsema targalt. Igatüki meist siin, samamoodi nagu ka meie kolleegid riigiteenistujad peavad töötama keskkonnas, kus tervis ja turvalisus töökohas on tagatud.

Otse loomulikult on see kõigest algus, me ei ole veel valmis ning esimene lugemine toimub sügisel. Ma arvan, et suurepärase koostöö eelarvekomisjoni ja presidentuuri vahel nendes küsimustes peaks jätkuma. Me

eeldame, et presidentuur püsib meiega otsekontaktis, et anda eelolevatele esimese ja teise lugemise etappidele väga tugeva aluse.

Vladimír Maňka (PSE). - (SK) Ma sooviksin tänada raportööri selle suurepärase raporti puhul. See eelarve on eriline seetõttu, et see peab võtma arvesse mitut uut reaalsust: Lissaboni lepingu ratifitseerimine, Euroopa Parlamendi valimised ning Euroopa Parlamendi liikmete uus põhimäärus, ma usun, et ka assistentidele. Siiski, me peame ka kaaluma ning kehtestama tõhusad parameetrid kinnisvarapoliitika tarbeks, sealhulgas hooldus- ja keskkonnakaitse kulud. Selleks et teha õigeid otsuseid, on meil vaja selles valdkonnas pikaajalist strateegiat, mille me peame suutma hinnata nii ruttu kui juba järgmisel kuul.

Meie peamine ülesanne on valmistada ette head õigusaktid. Välja pakutud teadmiste haldamise süsteem, suulise ning kirjaliku tõlke teenused ning raamatukogu analüütilised teenused tagavad parema teenuskvaliteedi ning hoiavad vahendeid kokku. See on järjekordne põhjus, miks meile peaksid saadaval olema kõik vajalikud analüüsid enne esimest lugemist eelarve teemal, nii et me saaksime tõestada oma kodanikele, et me kasutame nende raha vastutaval viisil.

Jan Mulder (ALDE). - (NL) Nii nagu ka paljud teised inimesed, arvan ka mina, et Euroopa Parlamendi liikmete assistendid peaksid nii kiiresti kui võimalik saama staatuse. See säästaks meid tulevikus suurest hulgast hädadest.

Ma sooviksin öelda pisut ehitiste kohta. Kui me ostime mõned aastad tagasi Strasbourgis mitmeid ehitisi, siis see, kas nad sisaldasid asbesti, oli meie jaoks väga oluline. Eksperdikontroll viidi läbi ning see paljastas, et hoonetes oli asbesti, nagu enamikel sel ajal ehitatud hoonetes, aga see polnud mitte mingil määral ohtlik. Me ostime hooned sellel alusel. Ei antud kordagi soovitusi, et me peaksime asbesti eemaldama esimesel võimalusel.

Seega arvan, et haldustalitus on valel teel, kui nõuab kulude ettenägemist nüüd, kuna asbest on tingimata vaja eemaldada, sest selle peab kinni maksma Strasbourgi linnavalitsus. Kuigi selles osas on suur ebaselgus, ei usu ma, et me peame hakkama hoonetest asbesti eemaldama parlamendi kulul. Me peame selgitama asjaolu kõigepealt Strasbourgi linnavalitsusega, kuna just nemad peaksid selle eest maksma.

Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk (UEN). - Härra juhataja, ma sooviksin tuua välja kolm punkti.

Esmalt, kui Lissaboni lepingu ratifitseerivad kõik liikmesriigid, on 2009. aasta esimene, mil parlament töötab selle aluslepingu alusel. Euroopa Parlament ei saa mitte ainult suuremaid volitusi, vaid see on kohustatud ka konsulteerima liikmesriikide parlamentidega väljapakutud õigusaktide teemal. See kindlasti tähendab märkimisväärset tegevuskulude kasvu, kuna tööle tuleks võtta rohkem personali ning rohkem kulub eksperdiarvamuste ja –nõuannete jne peale.

Teiseks, aastal 2009 toimuvad järjekordsed parlamendivalimised ning kehtestatakse Euroopa Parlamendi liikme uus põhimäärus, mis kahtlemata nõuab parlamendilt märkimisväärseid kulutusi.

Kolmandaks ja viimasena, eksperdid hindavad, et keskmine aastane inflatsioonimäär Euroopa Liidus on 2009. aastal umbes 4%, mille tulemusena suurenevad parlamendi halduskulud üsna olulisel määral.

Ma usun, et kõiki neid tegureid võetakse arvesse, kui valmistatakse ette Euroopa Parlamendi lõplikku eelarvet.

Valdis Dombrovskis (PPE-DE). – (LV) Härra juhataja, daamid ja härrad, vaadates Euroopa Parlamendi 2009. aasta eelarvestust, tahaksin ma kõigepealt õnnitleda raportööri selle eest, et tema põhjalik lähenemine eelarvekuludele on osutunud sobivaks ning et Euroopa Parlamendi kogukulud ei ületa rohkem 20% Euroopa Liidu halduskuludest kokku. Seega, vaatamata Euroopa Parlamendis 2009. aastal oodatavatele muudatustele, mis on seotud Lissaboni lepinguga ja mis hõlmab õigusloometöö kasvu, muudatust Euroopa Parlamendi liikmete palgasüsteemis ning ka avalikkuse teavitamise kampaaniat seoses Euroopa Parlamendi valimistega, jäävad kogukulud ikkagi kehtestatud piiridesse. 2009. aasta eelarve kontekstis peaksime me ka õigesti hindama erinevatest ambitsioonikatest projektidest tuleneva kasu. Esiteks on olnud juttu Euroopa Parlamendi veebitelevisiooni projektist. Selleks, et hinnata selle ja paljude sarnaste projektide kasulikkust, peaksime me kokku koguma andmed Euroopa Parlamendi veebitelevisiooni populaarsusest ning leidma, kui paljud vaatajaid on mitmemiljoniline investering haaranud. Järgides parlamendi kommunikatsioonipoliitikat ja eesootavat avalikkuse teavitamise kampaaniat, tuleks keskenduda detsentraliseeritud suhtlemisele läbi parlamendi infobüroode liikmesriikides. Suhtlemine eri liikmesriikide kodanikega on niiviisi palju efektiivsem, kui ta oleks tsentraliseerituna. Täna tähelepanu eest.

Brigitte Douay (PSE). – (FR) Härra juhataja, taaskord selles eelarvega seotud arutelus peaksid suurimad tänud minema härra Lewandowskile väga hästi tasakaalustatud raporti eest. Ning taaskord ma tahan teile meelde tuletada, et aasta 2009 on Euroopa demokraatiale väga oluline, sest kuna tulemas on nii uues koosseisus parlament kui ka komisjon, on see võtmeaasta meie institutsioonide suhtlemises avalikkusega.

Siiski, selleks et avalikkus tunneks ennast Euroopa küsimustes huvitatuna ja kaasaraäkivana ning et suur hulk inimesi läheks hääletama, peab eri Euroopa Liidu institutsioonide kommunikatsioonimeetod olema ühtne ja selge. Seda silmas pidades ning suurema tulemuslikkuse huvides on kolme põhiinstitutsiooni, mis on kommunikatsiooniga seotud, lähedane koostöö – kas otseselt või detsentraliseeritud alusel läbi liikmesriikides asuvate esinduste – ülima tähtsusega ajal, mil valimised on kõigest aasta kaugusel.

Sellised on mõtted härra Lewandowski raporti kohta tehtud muudatusettepaneku 2 taga, mille minu fraktsioon esitas. Meie eesmärk on olla kodanikusõbralikum ning see on tõeline mure meile kõigile siin täiskogus.

Ville Itälä (PPE-DE). – (FI) Härra juhataja, ma sooviksin tänada raportööri härra Lewandowski suurepärase töö puhul ning sooviksin tõmmata tähelepanu mõnele punktile.

Kõigepealt sooviksin öelda pisut assistentide režiimi kohta. Ma olen selle poolt, mida raportöör on välja pakkunud. Ta väidab siin, et see on oluline küsimus ning selle peab lõplikult lahendama raporti tulemusena.

Nüüd tahaksin käsitleda asbesti probleemi, mida siin on arutatud. Enne kui võimaldatakse üldse mingisugust rahastamist, peab välja selgitama, kes on vastutav ning kui suur summa on vajalik. Peab olema ka selge plaan, kuidas jätkata. On üsna loomulik, et me ei saa töötada hoones, kust me uskumatuna näivalt leiame asbesti pärast seda, kui me oleme hoone ostnud.

Tahaksin ka tõmmata tähelepanu tõsiasjale, et pikalt on juttu olnud EMASist, kuigi selle seonduvalt ei ole ühtegi selget plaani. Ma loodan ka, et enamik parlamendist on selgelt otsustanud, et haldustalitus peaks tegema ettepaneku, et me peaks investeerima parlamendis keskkonnasõbralikemasse sõidukitesse, mida parlamendis igapäevaselt kasutatakse ent ka selle kohta pole plaani.

Esko Seppänen (GUE/NGL). – (FI) Härra juhataja, ma põhimõtteliselt nõustun härra Lewandowski raportiga, ent me jääme hääletusel erapooletuks, kuna parlamendi eelarvet ei võeta hääletusele enne selle lõplikku versiooni sügisel ning parlamendi esialgne eelarveprojekt ei rahulda meid. Meie kogemus näitab, et sügiseks on kõik palju selgem ning me ei aa praegu võtta seisukohta lõpliku sõnastuse kohta, mis saab valmis alles sügiseks.

Positiivsel noodil sooviksin tähelepanu juhtida peasekretär Rømeri tehtud avaldusele, milles ta ütles, et reisikulud järgmise parlamendi ametiaja jooksul hüvitatakse täies mahus tegelike kulutuste põhjal ning et ühtegi vahepealset ega tähtajalist lahendust ei rakendata.

Ma nõustun härra Mulderi kriitikaga Strasbourgi ehitiste programmi suhtes: meie arvates oleks tüssamine, kui me peaks asbesti tõttu renoveerimise läbi viima.

Janusz Lewandowski, raportöör. – (PL) Härra juhataja, esiteks, läbipaistvus eeskirjades, mille alusel makstakse palka parlamendi assistentidele ning mida me üritame paika panna, ei tohiks olla küsimus, mis paneb poliitilised fraktsioonid omavahel tingima ja tülitsema. See on parlamendi kui terviku ühine eesmärk. Teiseks, meie ning juhatuse vaheline oleks seda usalduslikum, mida sagedamini ning põhjalikumalt teavitatakse meid ette meetmetest, mis toovad kaasa mõju eelarvele. Kolmandaks, meie töö seoses eelarvega on valmistada ette kõige tõenäolisem prognoos tulevaks aastaks. Seal, kus on ebaselgusi, on vastus eelarvereservis ning see kehtib ka Lissaboni lepingu ja selle mõju ebaselguse kohta.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletamine toimub homme, 20. mail 2008.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)

Nathalie Griesbeck (ALDE), kirjalikult. – (FR) Täna meie ees oleva raporti otstarve meie institutsiooni jaoks on võtta seisukoht Euroopa Parlamendi 2009. aasta eelarveprojekti suhtes.

See saab olema ülioluline aasta: aasta, mil parlamendi koosseis uueneb, aasta, mis näeb ka märkimisväärseid muudatusi Euroopa Parlamendi liikmete ja nende abiliste põhimääruses, ning üle kõige, esimene aasta, mil Lissaboni leping on jõus ning mis annab meie institutsioonile ühtlasi lisavastutuse ja lisatöö.

Ma soovin toetada esialgse eelarvestuse projekti, mille juhatus on esitanud. Suuremaid rahaliste vajadustega, millega parlament silmitsi seisab, hoiab esialgse eelarvestuse projekt meid siiski allpool 20% rubriigis 5 osutatud kulukünnist. Meie haldustalitus peab jätkama ratsionaalset juhtimist, et optimeerida meie tööd veelgi ning seda eelkõige personali ümberpaigutamise teel.

Ma sooviksin lisada, et praegu viiakse läbi mõjuanalüüsi selle kohta, millised vajadused tekivad, kui uus lihtsustatud leping jõustub ning et prognoosi täpsustamine ei ole võimalik enne eelarve hääletamist sügisel esimesel lugemisel.

22. Tooraine ja toormaterjaliga kauplemine (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on rahvusvahelise kaubanduse komisjoni nimel hr Holmi koostatud raport (A6-0134/2008) tooraine ja toormaterjaliga kauplemise kohta (2008/2051(INI)).

Jens Holm, raportöör – (SV) Daamid ja härrad, esmalt suur tänu kõigile variraportööridele tiheda koostöö eest.

Me oleme kõik näinud vaatepilte hiljutisest toiduainekriisist. Põllumajandustoodete ja toiduainete hinnad on viimasel ajal kiirelt ülespoole sööstnud. Sellest on saanud surmahoop paljudele arengumaadele, mis on tugevalt sõltuvuses toidukaupade impordist ning elasid juba varem kriitilisel piiril. Loodame, et see raport tooraine ja toormaterjaliga kauplemise kohta aitab leevendada mõningaid nendest probleemidest. Lõppude lõpuks oleme võtnud aastatuhande eesmärkide vastuvõtmisega kohustuse juurida maailmast välja nälja ja vaesus. ÜRO peasekretär Ban Ki-moon on hiljuti hoiatanud, et kasvavad toiduainehinnad ohustavad aastatuhande eesmärkide suurimat ülesannet, nimelt vähendada vaesust maailmas poole võrra. Seega on aeg võtta kasutusele hädavajalikud meetmed.

Eriti on näidanud viimane toiduainekriis, et toit ei ole lihtsalt igasugune tooraine. Kui säärane elementaarne nõue nagu on seda iga inimese toitmine, ei saa täidetud, siis ei ole arengust kõnelev retoorika palju väärt. Seega peame oleme ettevaatlikud toidu käsitlemisel tavapärase rahvusvahelise kaubaartiklina. Maailma arenguriigid on isegi olnud sunnitud oma toiduainepoliitika dereguleerima ning lülituma tootmiselt rahvuslike vajaduste rahuldamiseks ümber ekspordile. See on Rahvusvahelise Valuutafondi, Maailmapanga, USA ning ka Euroopa Liidu poliitika, kes on kõik need nõudmised kehtestanud. Kaitsetollide ning subsidiumide tühistamise läbi on paljud arenguriigid muutunud äärmiselt vastuvõtlikuks tugevatele kõikumistele toiduainete ja toormaterjali turul. Võtke näiteks Haiti, mis tootis kunagi oma riigile ise riisi. 1995. aastal sundis Rahvusvaheline Valuutafond riiki vähendama riisi suhtes kehtestatud tollimakse. USA riigitoetusega riis voolas turule ning kohalik tootmine kukkus kokku. Täna on kolmveerand kogu tarbitavast riisist Haitis imporditud USAst.

Ma loodan, et see raport annab meile vahendid, et tegeleda probleemide ja väljakutsetega, mille on meile esitanud ebamäärane toorainekaubandus. Küsimused, millele me raportis keskendume, sisaldavad endas arenguriikide toetamist nende majanduse mitmekülgsemaks muutmisel, et nad pääseksid olukorrast, kus nad ekspordivad vaid ühte-kahte toorainet ning liiguksid tootmismudeli poole, mis sisaldab senisest enam töödeldud tooteid. Samuti tõstame esile paindlikkuse tähtsust arengupoliitikas. See peab võimaldama neil riikidel arendada väljavaateid ning majanduspoliitika vahendeid, et näiteks toetada riigi enda põllumajanduse arengut. Lisaks nõuame, et Euroopa Komisjon vaataks läbi finantsskeemi FLEX, mille ülesandeks on toorainehindade stabiliseerimine. Samuti viitame võrdsuse mõõtmele toorainekaubanduses või pigem selle puudumisele. On äärmiselt oluline, et võtame arvesse soolise ebavõrdsuse küsimust, kui peame läbirääkimisi rahvusvaheliste kaubanduslepingute üle.

Kõnealune raport käsitleb ka ausat kaubandust. Aus kaubandus on vahend väiketootjate toetamiseks arenguriikides ning sotsiaalsete ning keskkonnaalaste standardite tõstmisel nendes riikides. Kutsume üles kõiki EL institutsioone rakendama ausa kauplemise põhimõtet avalikes hangetes ja ostupoliitikas.

Samuti tõstatame küsimuse seoses loomsete saaduste järjest suurema tarbimisega, mille tulemuseks on kasvav nõudlus liha ning piimatoodete järele, mis omakorda tingib vajaduse kasvatada teravilja rohkem loomade toitmiseks kui inimeste jaoks.

Ka mitmeid teisi teemasid on raportis käsitletud. Lõpuks pean ma mainima, et see raport on paljastanud ELi tõelise olemuse. Samal ajal, kui otsime võimalusi arenguriikide vajadustele vastamiseks ja olukorra aitamiseks, on Euroopa tööstus oma esindajate abiga Euroopa Parlamendis püüdnud suunata tähelepanu äriühingute lühiajalistele majandushuvidele, saavutamaks stabiilset juurdepääsu odavatele toorainetele.

Ma innustan kõiki kiitma heaks vasakpoolsete, sotsialistide ning roheliste esitatud muudatusettepanekuid. Muudatusettepanekud 20 ja 21 on eriti tähtsad. Sel viisil saame me tasakaalustada raportit nii, et saavutame tugevama arengumõõtme.

Janez Potočnik, komisjoni liige – Härra juhataja, ma tänaksin parlamenti võimaluse eest arutada juurdepääsu toorainetele, mis on oluline teema Euroopa Ühenduse päevakorras, eriti seoses konkurentsivõime tegevuskavaga. Täna esmalt raportööri ning variraportööri raporti eest, mis hõlmab hulka valdkondi nagu kliimamuutused, vaesuse leevendamine ning üldine areng.

Areng on selles kontekstis loomulikult võtmeküsimus. Seetõttu käsitlen ma kiirelt arenguprobleeme, enne kui asun kirjeldama meie muret ja tegevust seoses toorainetele ligipääsu takistavate meetmete vohamisega.

Võitlus vaesuse leevendamise ning arengu, samuti toiduainekindlus on tähtsal kohal komisjoni päevakorras. Te teate üsna hästi, et Euroopa Ühendus on maailma suurim arengu rahastaja. Lisaks on komisjon võtnud ette mitmeid arengule orienteeritud programme konkreetset toorainetega seonduval alal: näiteks toetab komisjon FLEXi kaudu arenguriikide riigieelarveid, kus on toimunud langus ekspordiga seotud tuluallikates.

Komisjon edendab ka läbipaistvat toormaterjalide ja loodusvarade kasutamisest saadavat maksutulude haldamist, läbi mitmete algatuste nagu EITI, Kimberly protsess, ja programm FLEGT. Lisaks sooviksin viidata „kõik peale relvade“ programmile, mis annab käibemaksuvaba juurdepääsu kõigile kaupadele vähim arenenud riikidest (peale relvade), et nende ekspordi mitmekesistada.

Nüüd liiguksin võtmeküsimuse juurde kaubanduslikust aspektist. Kauplemiseks on vaja kahte osapoolt. Meil on tarvis importida ja eksportida. Seetõttu on oluline, et juurdepääs toorainetele kolmandates riikides on vaba põhjendamatutest tõketest nagu kvoodid, eksporditasud ning ekspordipiirangud.

Täna sel päeval ei ole see kahjuks tegelikkus. Vastupidi, kolmandate riikide soov ekspordipiiranguid kehtestada on kasvamas. Meie eriline mure on piirangud, mis on kehtestatud esilekerkivate majandussüsteemide poolt oma agressiivse industriaalpoliitika eesmärgina. Las ma rõhutan, et me ei keskendu vaesematele arenevatele majandussüsteemidele, vaid pigem võimsatele esilekerkivatele riikidele.

Abinõud, mida need riigid kasutavad, tekitavad globaalsel tasandil moonutatud konkurentsi, mis kahjustab Euroopa tööstust. Kahjuks on probleemi järjest suurem. Praeguseks hetkeks on vähemalt 20 riiki võtnud meetmeid, mis mõjutavad Euroopa Ühenduse jaoks olulisi eksporditartikleid. Me oleme loendanud enam kui 450 piirangut, mis mõjutavad suurt hulka tooraineid. Enamik, kui mitte kõik Euroopa tööstussektorid on mõjutatud, otseselt või kaudselt.

Mida saaks ette võtta? Senitehtu põhjal võib öelda, et probleemile ei ole kiiret lahendust, isegi, kui ekspordipiirangute kõrvaldamine on meie päevakorras tähtsal kohal. Olgu see kahepoolsete vabakaubanduslepingute või Maailma Kaubandusorganisatsiooni kaudu, kuid me teeme enamat.

Esmalt on oluline kujundada kõikehõlmav strateegia juurdepääsuks toorainele. Selle suhtes on Komisjon koostamas teatist, mille oluliseks elemendiks on ka kaubandus. Igasugune säärane strateegia peaks terviklikult ning selgelt ette võtma kõik poliitikavaldkonnad, kaasa arvatud kriitilised teemad nagu toiduainetega varustus, areng ning keskkond.

Kõiki abinõusid tuleb kasutada maksimaalselt. Jätksuutlik ning sidus toorainetele juurdepääsu käsitlev poliitika kombineeriks esiteks läbirääkimisi, kindlustamaks rahvusvahelisi kohustusi WTOs ning kahepoolses kontekstis; teiseks WTO reeglite ja olemasolevate kokkulepete jõustamist; ning kolmandaks pehmeid abinõusid nagu dialoog ning liidu loomine. Kuigi ükski neist elementidest ei ole uus, tagab nende kombineerimine ning sidus kasutamine nende tugevuse. See tuleb arutlusele asjaosaliste konverentsil hiljem sel aastal.

Arvestades juurdepääsu olulisust toorainetele, tervitab komisjon selle teema arutamist parlamendis. Komisjon tervitab erilisel esialgsesse raportit projekti tehtud muudatusettepanekuid. Raportis tõstetakse nüüd selgemalt esile selle probleemi olulisust. Raportis esitatakse viisid, kuidas käsitleda teemat konstruktiivselt, näiteks kokkulepete ning läbirääkimiste jõustamine partnerriikidega. Me oleme valmis täielikult koostööd tegema parlamendiga meie tulevase strateegia kujundamisel ning kohaldamisel.

Daniel Caspary, fraktsiooni PPE-DE nimel (DE) Härra juhataja, volinik, mul on rõõm tõdeda, et te olete täna siin, hr Potočnik. Nagu me näeme, on volinik Mandelson taas sõitnud kusagile tähtsale konverentsile teises maailmas otsas, selle asemel, et arutada meiega Euroopa tööstuspoliitika võtmeküsimusi parlamendis.

Kujutlege minu kui nägin, et kuulamisel esitasite teemat palju paremini ning selgemalt ning parema visiooniga kui meie kaubandusvolinik liige seda eales oleks suutnud.

Ma olen samuti rõõmus nõupidamise tulemuse üle parlamendikomisjonis, samas kardan, et raportöör on oma esialgses projektis täielikult kaotanud nägemuse Euroopa tööstuse huvidest, vaatamata kõikidele headele märkustele, mis ta tegi arenguriikide suhtes. Rahvusvahelise kaubanduse komisjonis lisasime me projektile uue alguse seoses tööstuspoliitika huvidega. Nende huvide olemus on saanud tõesti kristallselgeks. Me peame keskenduma otsustavalt toorainevarude kindlustamisele Euroopa tööstuse jaoks. Nagu volinik õigesti ütles, tunnetame me olulisi raskusi selles suhtes.

WTO raamistikus on hädavajalikud paremad eeskirjad, et muuta võimalikult suures ulatuses ebaseaduslikuks sellised kaubandust moonutavad abinõud nagu eksporditasud. Me vajame vaba juurdepääsu toorainetele maailmaturul. On vastuvõetamatu, et riigid nagu Hiina kasutavad tooraineid poliitilise relvana.

Me peame tegema kõik võimaliku, mitte ainult mitmepoolsetel, vaid ka kahepoolsetel läbirääkimistel, et garanteerida algupärast vaba juurdepääsu tooraineturgudele. Fakt, et komisjon andis vaba tee Ukraina ühinemiseks WTOga ning lubas hulga tegevusruumi eksporditasude kehtestamisel, on lubamatu ning halb eeskuj. Samuti on lubamatu meie nõustumine topeltmaksustamisega Saudi Araabia ühinemisel WTO-ga – korraldus, mis on tekitanud tugevaid raskusi Euroopa naftatoodete tööstusele. Samuti ei ole ma eriti lootusrikas, nähes, mis toimub Venemaa ühinemisläbirääkimistel WTOga ning ma loodan, et komisjon kannab hoolt, kindlustamaks, et ühtegi kaubandust moonutavat abinõu ei kasutata.

Ma soovin väljendada sügavat tänu kõigile kaaskomisjoniliikmetele selle projekti eest. Ma loodan, et me ei muuda seda liiga palju homsel täiskogu hääletamisel.

ISTUNGIT JUHATAB: LUISA MORGANTINI

Asepresident

Francisco Assis, *fraktsiooni PSE nimel – (PT)*. Sooviksin alustada raportööri õnnitlemisega. Meie praegused probleemid juurdepääsul toorainele on suurel määral vastavatel turgudel toimunud struktuurimuutuse tulemus, mis omakorda on tingitud muutustest rahvusvahelises majanduses

Tooraineturg arenes senini tsükliliselt, muutudest tohutust puudujäägist kuni nappuseni, saavutades aeg ajalt tasakaalu. Tundub, et me seisame praegu silmitsi uue struktuuralse puudujäägi olukorraga, mis on suures osas tingitud nõudluse äkilisest kasvust, mis on tekkinud industrialiseerimis- ning linnastumisprotsesside tõttu mitmes esilekerkiva majandusega riigis.

On selge, et jõupingutused tuleb ellu viia kohasel viisil, eriti Maailma Kaubandusorganisatsioonis, et saavutada üksmeel eesmärgiga soodustada juurdepääsu tooraineturule. Samas ei tohi me seetõttu kaotada silmist teist tähtsat probleemi, sest neil turgudel valitseb nüüd uus olukord, mis on seotud nii toiduainete kui energiaga. Seetõttu peavad meie põhilised tooraine importijad Euroopa Liidus käsitlema seda probleemi erilise hoolikusega. Teisalt peame me arvestama mõjudega, mis võivad kaasneda maailma mastaabis, kuna see võib tuua kaasa ülemäärase surve toorainete tarbimisele, mis omakorda toob kaasa äärmiselt negatiivsed keskkonna-, majanduslikud ning sotsiaalkorralduslikud tagajärjed arenguriikides. Teisest küljest peame me vaatama enda olukorda ning mõistma meie endi raskusi.

See tõstatab kaks põhimõttelisena näivat küsimust. Esimene neist on seotud meie vajadusega vaadata läbi omaenda majandusarengumudel, kuna see ei ühildu olukorraga, kus toorained on ülekasutatud. Teine küsimus rõhutab vajadust toetuda senisest enam rakendusteadusele, et kindlustada suuremat innovatsiooni, soodustada toorainete taaskasutust ning leida uusi lahendusi probleemidele, mille on meile tekitanud struktuuriline puudujääk.

Zbigniew Zaleski (PPE-DE), - *(PL)* Loodus on jaotanud oma varasid – tooraineid maa all, toiduaineid ning puid maa pinnal ning kalu vees – ebavõrdselt üle kogu maakera. Inimkonna vajadused on samad, kuid nende vajaduste rahuldamine nõuab solidaarsust ressursside kasutamisel ning jaotamisel rahvusvahelise kaubanduse kaudu. Holmi raportis on palju selle teema kohta öeldud. Ma sooviksin rõhutada paari punkti, jätkuna hr Casparyle.

Esiteks, piiratud ressursside ratsionaalne kasutamine. Ma kordan: piiratud ressursside.

Teiseks, toorainete kaitstus konfiskeerimise vastu, uuskoloniaalse vara võõrandamise vastu vaestelt riikidelt, seda eriti Aafrikas. Meil puudub igasugune läbipaistvus, mis puutub taoliste materjalide kaubandusse Hiinas ning mõnedes teistes konkreetsetes riikides.

Kolmandaks, toorainekaubanduse eesmärgiks tuleks seada vaeste riikide arendamine. See on meie peamine eesmärk. Tulud peaksid minema nende riikide elanikele, mitte riigiameti või suurte rahvusvaheliste äriühingute juhtidele.

Neljandaks, ELi toorainepoliitika tagama, et ühendusest ei saaks pantvang, näiteks Venemaale läbi gaasi või tulevikus isegi Brasiiliale suhkru kaudu.

Viiendaks, kõik partnerid jagavad absoluutset vastutust kalavarude kasutamisel. Me teame, et mitmed kalaliigid on väljasuremisohus, nagu metsad Aasias ja Amazonases.

Kokku võttes, proua juhataja, märksõna vaba ja ausa kaubanduse kohta on vastutus limiteeritud loodusressursside kasutamisel nii, et ka tulevased põlvkonnad omavad juurdepääsu toorainele, mis on eelduseks inimeksistentsile. Samuti tuleb aidata vaestel riikidel arendada tehnoloogiaid, mis on vajalikud elementaarsete toidukaupade tootmiseks. Selles suhtes on Euroopal palju võimalik ära teha.

Marusya Ivanova Lyubcheva (PSE). - (BG) Proua juhataja, volinik, pidades meeles rolli, mida mängib kaubandus globaliseerivas maailmas, peame me toetama pingutusi ausa kaubanduse arendamiseks ning kõiki algatusi, mis aitavad kaasa säästvale majandusarengule.

Toorainehinnad mõjutavad turu arengut ning on mitmel korral halvendanud selle mõju majandusarengule, eriti riikides, kus toorainevarud on napid. See mõjutab üleüldist turuseisundit ning tooraine kättesaadavust.

Oodatavad kõrged nafta ning elektrienergia hinnad võivad ja peaksid olema tasakaalustatud efektiivsete tehnoloogiate kasutamisega nii toorainete eraldamisel kui ka töötlemisel. Säärane efektiivsus ning innovatsioon, samas ka tugeva teaduspekti säilitamine määravad edu turuolukorra parandamisel ja tugevdamisel ning mitmekülgsemaks muutmisel ja energiaravustuskindluse tagamisel.

Põllumajanduskaubanduses tuleks koondada tähelepanu surve maandamisele, mis on tekkinud tootjatele tasakaalu kadumisest põllumajandussaaduste omahindade ning turuhindade vahel. See moonutab turgu, aga lisaks näitab ka, et turul on sotsiaalne hind.

Glyn Ford (PSE). - Proua juhataja, on rõõm arutleda hr Holmi raporti üle tooraine ja toormaterjaliga kauplemisest. Eelmisel kuul oli mul privileeg osaleda parlamendi nimel UNCTAD XII konverentsil Accras, kus väljendati muret maailma vaeste pärast.

Eskaleeruvad toiduainehinnad viivad tõusvas joones mässudeni tänavatel ning meil on vaja värsket lähenemist selle probleemiga tegelemisel. Uus kriis ähvardab tappa päevas enam kui on hukkunud inimesi terrorismi läbi kuue aasta jooksul alates 9. septembrist. Poliitikud ning valitsused ei pruugi olla seda avastanud, kuid vaesed näevad oma lapsi tulevikus veelgi näljasemana. Mõju saab olema eriti tugev Aafrikas, kus kaupade hinnad on enam kui kahekordistunud viimase 12 kuu jooksul ning jätkavad hoogsat tõusu tänu spekulatsioonidele, defitsiidile ning muutlikele tootmismudelitele. Põhjused selleks on kasvav nõudlus Ida-Aasias ning ebaõnnestunud investeeringud põllumajandusse. Kliimamuutused, mis väljenduvad üleujutustes, põudades ning rekordilistes temperatuurides, muudavad olukorra vaid hullemaks, eriti vaeste jaoks. Seetõttu ma loodan, et me võtame selle otsuse vastu.

Georgios Papastamkos (PPE-DE). - (EL) Proua juhataja, toorainetele juurdepääs on eluliselt vajalik Euroopa majandusele ning konkurentsivõimelisusele. Seda seetõttu, et EL sõltub suurel määral toorainete impordist kolmandatest riikidest.

Tõkendite kõrvaldamine, mille on kolmandad riigid seadnud EL juurdepääsule toorainetele, peab olema prioriteet. See on praegustes WTO läbirääkimistes ning kahepoolsetes vabakaubanduslepingutes peituv tõde.

Lõpuks, proua juhataja, daamid ja härrad, ma usun, et toetusmehhanismid ja teadmussiire arenguriikidele on vajalik, et luua elujõuline, läbipaistev toorainete ning loodusressursside kasutamise haldamine.

Stavros Arnautakis (PSE). - (EL) Proua juhataja, volinik, on ütlematagi selge, et Euroopa ettevõtete konkurentsivõime sõltub suurel osal toorainetega varustatusest. Seetõttu vajame me integreeritud strateegiat juba täna, et kindlustada juurdepääs maailma turgudele. See aitab kindlustada rahvusvahelist koostööd, seaduspärast konkurentsi, ausat kaubandust ning austust piirangute suhtes, mis põhinevad tõsistel

arengustiimulitel vähem arenenud riikides. See aitab samuti soodustada investeringuid keskkonnasõbraliku tehnoloogia teadus- ja arendustegevusse ning ümbertöötlemisse.

Meie eesmärk peab olema ELi säästev arendamine, nagu ka solidaarsus maailma vaesimate riikidega.

Brian Crowley (UEN). - Proua juhataja, ma sooviksin tänada raportööri töö eest, mida ta on teinud selle raporti nimel. On kolm võtmelementi, mida ma näen.

Esiteks valitseb toorainete ning kaupade pärast globaalne konkurents. Me peame Euroopa tasandil mõistma, et peame olema paremal positsioonil, et sõlmida kahepoolseid kokkuleppeid, kui me soovime saada juurdepääsu neile kaupadele.

Kahtlemata on kõnelused maailma kaubanduse üle väga tähtsad, pidades silmas pikaajalisi arenguid, kuid paremad finantsvõimendused võib saavutada ka läbi majanduspartnerluse arengumaadega. Lisaks hoiataksin, et mõningatest õigustest loobumine kõnelustel lühiajalise juurdepääsu üle toorainetele ja kaupadele võib põhjustada suurt kahju meie tööstusele Euroopa Ühenduses ning eriti meie põllumajandusele.

Lõpuks, nagu eelmine kolleeg ütles, ausus on kõige tähtsam kaalutlus üldse. Me peame investeerima juba nüüd arenguriikidesse, et tagada nende edu – mitte ainult sel ega järgmisel aastal kõrgete nafta ja gaasi hindade tõttu, vaid 20 aasta pärast. See peaks olema seotud investeringutega nende maade haridusse ning tervishoidu, et peatada edasised probleemid kogu sektoris.

Janez Potočnik, komisjoni liige. – Proua juhataja, ma sooviksin tänada austatud liikmeid nende sõnavõtu eest. Nad on olnud üsna selgesõnalised väljakutsete suhtes, mis meid ootavad. Ühest küljest on selge, et me peame kindlustama oma töö tasakaalustatud arengu, keskendudes just vaesematele riikidele ning luues õiglust, millest hr Crowley rääkis; teisalt peame me tagama ausa kaubanduse eeskirjad oma tööstuse juurdepääsu jaoks toorainetele. On fakt, et Euroopa Ühendus on toormaterjali puhasimportija ning see jääb nii ka edaspidi.

Me kohtame tugevamat konkurentsi oma tarneturgul, samuti ka tõusvaid hindu, esilekerkivate konkureerivate majanduste tõttu.

Samal ajal seavad need majandused tõkkeid, mis takistavad juurdepääsu nende tooraineturgudele, moonutades nõnda konkurentsi. Aus juurdepääs toorainetele läbipaistvatel tingimustel on seepärast oluline osa globaalse konkurentsivõime strateegia valemist.

Komisjoni eesmärk tulevikuks on jätkusuutliku toorainearvu kindlustamine meie tööstusele, kasutades kõiki võimalike vahendeid. Tehes seda, püüdleb ta kõikehõlmava ja tasakaalustatud strateegia poole. Nagu parlament õigesti rõhutab, strateegia ei peaks võtma arvesse vaid meie tööstuse huve ning konkurentsivõimet, vaid ka vaesemate riikide huve.

Arengu vaatenurgast me peame tegema ning teemegi vahet ühest küljest õigustatud meetmetel, mis vaesemad arenguriigid on säilitanud, nagu näiteks eksporditasud, mis on hädavajalikud nende riikide eelarve jaoks, kuid teisest küljest meetmetel, mille esilekerkivad riigid on kehtestanud oma industriaalpoliitika raames ning mis kahjustavad konkurentsi maailma turgul.

Ma hindan Hr Assise kommentaari teadus- ja arendustegevuse kohta, mida tuleks ka siin suurendada. Ma sooviksin tänada parlamenti meie toetamise eest selle poliitika kujundamisel. Me hoiame teid kursis strateegia edasise elluviimisega.

Jens Holm, raportöör. – (SV) Volinik Potočnik, me ootame huviga komisjoni teatist ning konverentsi. On hea, et te olete võtnud plaani selliste küsimustega tegelemise nagu toiduga kindlustatus, areng ning keskkond.

Francisco Assis, ma nõustun teiega täielikult, et me peame läbi vaatama oma majandusarengu mudeli.

Zbigniew Zaleski, ma nõustun, et kaubanduse tulemus ei tohiks olla toorainete uuskolonialistlik vargus arenguriikidelt. Ma seetõttu kutsun üles Zbigniew Zaleskit ja teisi toetama kindlalt muudatusettepanekuid 20 ning 21. Palun lugege neid hoolega.

Vaadake ka muudatusettepanekut 26, mis käsitleb biokütustega. Seoses sellega kutsume me üles keskkonnaalaste ning ühiskondlike standardite kehtestamisele biokütuste suhtes. On suur probleem, et üha enam ja enam vilja kasutatakse liha tootmiseks, teisisõnu, me söödame vilja loomadele, kui samal ajal kasutatakse aina enam vilja, et toota kütust meie autodele.

See on üleskutse komisjonile – me nõuame meetmeid motoriseerumise ning liha tarbimise vähendamiseks, et meil oleks enam vilja inimeste toitmiseks!

Selles raportis nõuame me kiireid meetmeid kliimamuutustega tegelemiseks.

Ka kaubandusel on siin oma vastutus kanda. Me peame vähendama mittevajalikke emissioone ning vähendama transporti. Arvestatav osa kaubandusest sisaldab tooteid, mis võiks kergesti põhineda lokaalsel tootmisel. Me peame soodustama „roheliste toodete“ kaubandust ning leidlikku keskkonnatehnoloogiat. Kui me seda ei tee ning kaubandus ei kannu oma vastutust, ei ole varsti enam ühtki toorainet alles, millega kaubelda, ega toitu, mida süüa. On tohutult oluline, et me võtame tõsiselt oma vastutust kliima eest.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletamine toimub teisipäeval, 20. mail 2008.

23. Kütuseelementide ja vesiniku ühisettevõtte loomine (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni nimel proua Pia Locatelli koostatud raport (A6-0145/2008) nõukogu ettepaneku kohta võtta vastu määrus kütuseelementide ja vesiniku ühisettevõtte loomiseks. (KOM(2007)0571 – C6-0446/2007 – 2007/0211(CNS)).

Janez Potočnik, komisjoni liige. – Proua juhataja, ennekõike sooviks ma väljendada parlamendile ning eriti raportöör Pia Locatellile ja ka Teresa Riera Madurellile, kes teda asendab, oma tänulikkust meie ettepaneku toetamise eest kütuseelementide ja vesiniku ühisettevõtte loomiseks.

Lubage mul tänada ka kõiki variraportööre konstruktiivse toetuse eest nagu ka eelarvekomisjoni tema arvamuse eest.

Kütuseelementide ja vesiniku ühisettevõttel on kaks asutajaliiget: tööstusliit ja ühendus. Eratööstus on loonud tööstusliidu ning selle liikmed esindavad enamikku Euroopa kütuseelementide ning vesiniku ettevõtteid nagu autotootjad, energiatootjad, kütuseelementide arendajad ning nende rakenduste arendajad. Esindatud on igas suuruses ettevõtteid, alates väikeettevõtetest kuni rahvusvaheliste ettevõteteni.

Komisjoni ning tööstuse vaheline koostöö määruse ettevalmistamisel on selgelt näidanud asjaomase tööstuse innukust. Avaliku kinnitus kindlustada stabiilne rahastamine pikas perspektiivis annab lisakindlust. Selle tulemusel võime eeldada arvestatavat lisapanust ressursside näol avalikust sektorist.

Lisaks kahele ühisettevõtte asutajaliikmele on ülikoolid, uuringukeskused ning teised uuringuorganisatsioonid hetkel loomas teadusliitu, millest peaks saama ühisettevõtte kolmas liige. Teadusliidu esindatust ühisettevõtte juhatuses peeti vajalikuks selle olulise teaduspanuse tõttu ühisesse tehnoloogiaalgausse.

Lõppkokkuvõttes on prognoositud, et ühise tehnoloogiaalgausse loomine kiirendab viie aasta jooksul vesinikutarnet ja kütuseelementide tehnoloogiat, mis arendatakse turustamisasemeni ajavahemikul 2010–2020.

Ma tahaks veel väljendada selle vajalikkust meie energeetikatehnoloogia kiirendamise valdkonnas, kuna ühine tehnoloogiaalgauss on äärmiselt huvitav eeskuju mõnele muule tööstuslikule algaussel, mille tegemise me oleme energeetika strateegiakava raames välja pakkunud.

Parlamendi arvamus sisaldab hulga asjakohaseid muudatusettepanekuid. Üks näide sellest on läbimurdeuuringute tähtsuse rõhutamine. Põhiuuring lisatakse teadus- ja arendustegevuse programmi, mis suurendab progressi ning edu saavutamise tõenäosust.

Teine näide on Ühise Teadusuuringute Keskuse kaasatuse kindlakstegemine ühisettevõtte tegevustes. Ühisel Teadusuuringute Keskusel on suur pädevus mitmetes olulistest valdkondades ning tema tugev kaasamine võimendaks ühisettevõtte teaduspoolt.

Nii nõukogu kui ka komisjon ootavad teie panust ning arvamust, kuna kõik on innukad edasi liikuma ning alustama selle tähtsa algausse kohaldamist tõrgeteta.

Juhataja. – Proua Locatelli oleks raportöörina kindlasti pidanud nüüdseks rääkima, ent ta määras oma asendajaks proua Madurelli, keda ma siiski siin veel ei näe ja meil on väga kahju, et teda pole siin.

Seetõttu jätkan ma koheselt fraktsioonide nimel sõna võtjatega.

Jan Březina, *fraktsiooni PPE-DE nimel*. – Proua juhataja, esiteks tahaksin tänada raportööri proua Locatellit, kuna ta on valmistanud väga põhjaliku ja üksikasjaliku raporti, mis tegeleb ühe meie peamise strateegilise energiatootmisviisiga meie tulevikuenergeetikas.

Ma tervitan väga vesiniku ja kütuseelementide tehnoloogiaplatformi algatust, millel on edu saavutamises võtmeroll. Ühine tehnoloogiaalgatus võeti seitsmendasse raamprogrammi uue mehhanismina rakendamaks pikaajalist nii avaliku- kui ka erasektori partnerlust Euroopa tasandi teadusuuringutes. Täna on uuenduslike ravimite ja manussüsteemide alal tehtud neli ühist tehnoloogiaalgatust. See ettepanek kujutaks viiendat ühist tehnoloogiaalgatust kütuseelementide ja vesiniku alal.

Olles silmitsi selliste väljakutsetega energiajulgeolek, energiasõltuvus ning paljuräägitud kliimamuutus, peab Euroopa Liit edendama aktiivsemalt puhtamate ning tõhusamate energiatehnoloogiate arendamist ja kasutamist. Kütuseelementide ja vesiniku tehnoloogiatel on potentsiaali aidata oluliselt kaasa nende eesmärkide saavutamisel. Siiani on ühise Euroopa energiastrateegia puudumine takistanud Euroopal selles küsimuses Aasia riikide ning Ameerika Ühendriikidega sammu pidada.

Mis puutub muudatusettepanekutesse, siis ma toetan neid, mis on esitatud eesmärgiga tugevdada seda ettepanekut ning tagada sidusus teiste ühiste tehnoloogiaalgatustega. Omaenda kogemustest ning suhtlusest väikeste ja keskmiste ettevõtete, toetan ma eriti muudatusettepanekuid, milles keskendutakse väikeste ja keskmiste ettevõtete uuenduspotentsiaalile ning nende ees seisvatele takistustele, nagu näiteks piiratud juurdepääs infrastruktuuriuuringutele. Lisaks peavad nad rõhutama läbimurdele orienteerunud uuringute olulisust. Nii nagu mainiti rakenduskavas, peaksid uuringud moodustama ühise tehnoloogiaalgatuse olulise osa vähemalt algetapis.

Minu arvates on see avaliku ja erasektori ühine algatus õige tee selleks, et muutuda konkurentsivõimelisemaks võrreldes USA ning teiste riikidega, millel on vesiniku uurimisel pikk traditsioon ning arendusstrateegiaid.

Silvia-Adriana Țicău, *fraktsiooni PSE nimel*. – (RO)

Ka mina sooviksin õnnitleda raportööri ning rõhutada selle dokumendi vajalikkust. See algatus on teadusuuringute mõttes äärmiselt vajalik. Kahjuks on tihtipeale rahalisi vahendeid liiga vähe või neid kasutatakse valesti. Maksimaalne Euroopa Ühenduse panus halduskulude jaoks sellele ühissetevõttele on 470 miljonit eurot. Uued vahendid on ette nähtud ka pärast 2013. aastat, aga ainult projektidele, mille rahastamisleping sõlmitakse enne 31. detsembril 2013.

Tahaksin rõhutada asjaolu, et ühissetevõtte on äärmiselt kasulik, kuna see rakendab ning on osa teadusuuringute raamprogrammist, eriti energeetika- ning transpordialastes küsimustes, nende seas lennundus. Ma arvan, et see raport on äärmiselt vajalik, kuna see toetab koordineeritud uuringuid ning tehnoloogiaarenduslikke tegevusi ning ka info- ja kommunikatsioonitehnoloogia valdkonna teadusuuringuprioriteete seoses kütuseelementide ning vesinikuga. Ent see julgustab ka avalikku sektorit ja erasektorit investeerima kütuseelementide ja vesiniku uuringutesse nii liikmesriikides kui ka seotud riikides.

Vladko Todorov Panayotov, *fraktsiooni ALDE nimel*. – (BG) Euroopal on vaja saada hakkama kliimamuutusega ning tagada peamiste loodusvaradega varustamine. Kuna toormaterjalide ning valmistoodete hinnad püsivalt suurenevad, siis see ülesanne näib olevat äärmiselt raske.

On olemas lahendus ning see lasub uuel tehnoloogial, mis tooks ühelt poolt ennetava languse kasvuhoonegaaside emissioonis ning teisalt toormaterjalide tõhusama ja säästvama kasutamise. See on viis, kuidas Euroopa saab olla juhtrollis ülemaailmse soojenemisega toimetulekul ning kuidas säilitada oma konkurentsivõime ülemaailmsel toormaterjaliturul.

Uus tehnoloogia, eriti vesinikutehnoloogia ning kütuselementide arendus mängivad võtmerolli energiaallikate nappusega toimetulekumises, samuti keskkonnakaitses ning Kyoto protokollis eesmärkide saavutamises. Me peaksime siiski arvestama, et need tehnoloogiad nõuavad selliste metallide nagu plaatiumi, pallaadiumi ning kulla kasutamist, mis on uute tarvikute ja seadmete koostises. Ainult siis, kui me rakendame uusi, suure kasuteguriga ning keskkonnasõbralikke meetodeid nimetatud metallide kaevandamisel ja taaskasutamisel, saame me tagada tõhusa ja säästva arendustöö vesinikutehnoloogia ja kütuselementide osas.

Ühissetevõtte asutamisel tuleb koondama kõikide nende riikide pingutused, millel on kogemusi nii otseses vesinikutehnoloogia ja kütuselementide arendustöös kui ka sellise tehnika väljaarendamisel, mis võimaldab kaevandada vajalikke tooraineid keskkonnasõbralikult ning säästvalt. On oluline julgustada neid arendustöid uutes liikmesriikides, millel on selles valdkonnas laialdane kogemus, näiteks Bulgaarias, kus on teadlasrühmi, kes on selliste projektide kallal juba aastaid töötanud ning on saavutanud märkimisväärset edu.

Zdzisław Kazimierz Chmielewski (PPE-DE). - (PL)

Proua juhataja, volinik, on raske mitte nõustuda sooviga kehtestada sobivad eeskirjad ühissetevõtte asutamiseks kütteelementide ning vesinikutehnoloogia alal. Proua Locatelli kirjeldab oma huvitavas raportis seda kui paljulubavat näidet avaliku ja erasektori partnerlusest ühise tehnoloogiaalgatuse elluviimisel. Siiski minu ees olevas arvamuses kinnitab nõukogu, et kütuseelementide rakendamine praktikas on tehniliselt väga keerukas. Eksperdid on silmitsi vägagi keeruka ülesandega leida tehnilisi lahendusi, mis tagaksid eduka lõpptulemuse. Mõned teadlased näiteks ennustavad, et ilmuvad märkimisväärsed piirangud rakendamaks kütteelemente praktikas. Kuigi oleme ühel meel, et vesinik on kõigest energiakandja, peame mees hoidma, et selle praktiline rakendamine näiteks kütteelementides vajab igal juhul selle tootmiseks teisi energiressursse. Kui oleme selle raskuse seljatanud, ootavad ees edasised raskused, nende seas vajadus leida sobilikud tehnoloogiad vesiniku transportimiseks ning ladustamiseks.

Ma juhtisin sellele küsimusele tähelepanu, et suunata õigusloomeprotsessi õigusaktiga, mille kohta Euroopa Parlament arvamust avaldab. Ma ütlen otsekoheselt välja selge ja mitte tähtsusetu märkuse: minu juhtivekspert ütleb, et see lähenemisviis ei saavuta edu.

Janez Potočnik, komisjoni liige. – Proua juhataja, ma sooviksin tänada austusväärseid parlamendiliikmeid nende kommentaaride eest. Tahaksin ka öelda, et ühise tehnoloogiaalgatuse kasutuselevõtuga alustame me tõesti täiesti uut teemat. Ma siiralt loodan, et see toimib, kuna uus lähenemine peaks olema vahend toomaks Euroopasse mõningaid uusi tuuli.

See, mida rajame, on tegelikult liikumine projektipõhiselt rahastamiselt programmipõhisele rahastamisele ning tugevam toetus era- ja avaliku sektori partnerlusele, ning ma mõtlen siin tõepoolest "era- ja avalik-õiguslikku" partnerlust, kuna on selge, et algatused ja teaduslikud strateegilised teadusuuringukavad pärinevad tehnoloogiaplattformidelt, mis on moodustanud ühiste tehnoloogiaalgatuste alussamba. Üheskoos töötamine on kohustus ning mina näen nendes ühistes tehnoloogiaalgatustes seda, et erinevad töörihmad tulevad Euroopa Liidu tasandil kokku. Mõned Euroopa sisesed põhikonkurendid ühendavad oma jõud nii, et selles konkurentsieelses faasis saavad nad oma teadmised kokku panna ning tugevdada Euroopat maailmakaardil.

Ma tahaksin ka selles kontekstis öelda, et see eriline tehnoloogiaalgatus on äärmiselt oluline, kuna see on seotud energiasektoriga ning iga päev näeme, kui oluline see sektor on.

Üks kõige tähtsamaid eesmärke Euroopa energiategnoloogia strateegilises kavas on kiirendada madala süsinikuemissiooniga tehnoloogiate arendamist ja rakendamist. Ma tean, et te töötate arvamuse kallal Euroopa energiategnoloogia strateegilise kava kohta ning ootan väga, et saaks kuulda teie vaateid. Nagu ma enne ütlesin, siis kütteelementide ja vesiniku ühine tehnoloogiaalgatus on huvitav eeskujumuudele valdkondadele ning see võetakse kindlasti kohe pärast heakskiidu saamist Euroopa energiategnoloogia strateegilisse kavas.

Loodetavasti näeme me erinevusi, mis see tulevikus endaga kaasa toob. Viimasena tahaksin mainida seda, kuna ma ei tea, kas suuline tõlge oli korrektne, et Euroopa Komisjon panustab kuni 470 miljonit eurot kuueks aastaks, mil seda ühist tehnoloogiaalgatust ellu viiakse ning otse loomulikult loodab, et see arv on kahekordne erasektoris, mis ettevõtet samuti rahastab.

Juhataja. – Proua Madurelli pole kindlasti siin, ent ma olen kindel, et raportöör proua Locatelli võtab ühendust, kuna see, mida volinik ütles, oli äärmiselt oluline.

Arutelu on lõppenud.

Hääletamine toimub teisipäeval kell 12.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)

Péter Olajos (PPE-DE), kirjalikult. – (HU) Viimase viiekümne aasta jooksul on maailma elanikkond kahekordistunud, samas, kui energiatarbimine on neljakordistunud. Seetõttu ei ole teist võimalust kui tervitada kütuseelementide ning vesiniku ühissetevõtte loomist ning võimaldada selle rajamisele kõikvõimalikku toetust.

Ma mõistan proua Haugi muret ühissetevõtte rahastamise pärast, kuid rahastamisprobleemid ei tohi saada takistuseks sellele algatusele. Võtmesõnadeks on innovatsioon ning elustiilimuutus. See maksab loomulikult raha, kuid toob kaasa ka kasu. Modernsetes majandussüsteemides moodustab innovatsioon 70-80% SKP aastakasvust.

Miks me peaksime investeerima vesinikku? Kuna see on energiavahendusallikas. „Varud” ei saa kunagi otsa; see on kõige külluslikum element universumis. Seda võib kaaluda vaid kui alternatiivi fossiilsetele kütustele, kuid tingimusel, et me suudame seda toota taastuvast energiaallikast konkurentsivõimelise hinnaga, ilma seejuures süsinikdioksiidi või teisi kasvuhoonegaase eraldamata.

Kanadas ja USAs tunnustati vesiniku tähtsust juba 2002. aastal. Seal on juba sajad tuhanded ökomasinad teedel ning vesinikutanklate hulk kasvab. Euroopa Liidus on liikvel umbes kaheksateist tuhat keskkonnasõbralikku sõidukit, kusjuures olemasolevate vesinikutanklate arv ei ole isegi mainimist väärt.

Kui meil on kavas vältida seda saatuslikku kokkukukkumist, siis ei saa me olla tagasihoidlikud selle tehnoloogia ning kütuse toetamisel – me peame tegutsema. Ma sooviksin kasutada seda võimalust, et kutsuda kaasliikmeid konverentsile *Greenovation*, mis leiab aset parlamendis järgmisel nädalal, 28. mai pärastlõunal. Pärast arutelusid on osalejatel võimalus sõita vesinikmootoriga bussi või autoga.

24. Ühenduse tubakaalase uurimistöö ja teabelevi fond (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on põllumajanduse ja maaelu arendamise komisjoni nimel hr Berlato koostatud raport (A6-0164/2008) ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1782/2003 seoses aastateks 2008 ja 2009 ettenähtud tubakatoetuse ülekandmisega ühenduse tubakaalase uurimistöö ja teabelevi fondile ning määrust (EÜ) nr 1234/2007 seoses ühenduse tubakaalase uurimistöö ja teabelevi fondi rahastamisega (KOM(2008)0051 – C6-0062/2008 – 2008/0020(CNS)).

Sergio Berlato, raportöör. – (IT) Proua juhataja, volinik, daamid ja härrad, komisjoni ettepaneku eesmärk on põhimõtteliselt jätkata tubakaabi vähendamist 5% võrra summast, mis on eraldatud 2008. ja 2009. kalendriaastaks ning kasutada neid vahendeid ühenduse tubakaalase uurimistöö ja teabelevi fondi finantseerimiseks, mille ainus eesmärk on toetada Euroopa kodanike tubakaalase teadlikkuse tõstmise algatusi.

Esiteks, ma arvan, et oleks kohane tõsta esile paari objektiivset tingimust. Ühise põllumajanduspoliitika vahendite ülekandmine fondi on haruldane ning positiivne näide integratsioonist ning koostööst põllumajanduse ning tervishoiupoliitikate vahel Euroopa Liidus. Kuna fondi tegevus on liidu kodanikele tähtis ning on seda ka tulevikus, nagu on komisjon rõhutanud, siis me arvestame, et jätkuv toetus on vajalik 2007. ja 2009. aastaks.

Põllumeestele antud tootmisega seotud toetusest mahaarvatud vahendid on siiani olnud tubakaalase uurimistöö ja teabelevi fondi ainus rahastamisallikas. Selle mahaarvamise finantsbaasi vähendati oluliselt ühise tubakaturukorralduse reformiga ning mõne liikmesriigi otsusega loobuda täielikult lahtisidumisest, jättes fondi neist eraldistest seeläbi täielikult ilma. Edaspidi on vaja pikendada mahaarvamisperioodi veelgi ning tõsta protsendimäära, et teha kättesaadavaks piisavad ressursid rahastamiseks programme nii, et see ei mõjuta enam ELi eelarvet, seda vähemalt praeguste programmiperioodide lõpuni, samal ajal otsides teisi võimalusi fondi finantseerimiseks.

Üks positiivseid aspekte fondi rahastamismehhanismi juures on nõue, et 25% projektikuludest peavad kaasrahastama usaldusväärsed ettevõtted, tagades nii pidevalt suuremad vahendid. Põllumajanduskomisjon on neid küsimusi tihti käsitletud ning ajab edasi oma asja, mis seisneb piirangute suurendamises suitsetamisele ning selle kahjustava mõju selgitamises inimese tervisele.

Teisest küljest oleme me täielikult teadlikud, nagu on ka väljendatud parlamendi 10. märtsi 2004. aasta õigusloomega seonduvas resolutsioonis, et Euroopa toortubaka tootmine, mis on madal ning koondunud üksikutesse liidu piirkondadesse, hõlmab vähem kui 4% maailma toodangust ning ei oma mingisugust mõju kohalikult tubakatarbimisele.

Kuigi see teema ei ole tänases arutelu põhiteema, siis tasub meeles pidada, et Euroopa Liit on maailma juhtiv toortubaka importija ning saab 70% oma vajadusest kolmandatest riikidest – peamiselt Brasiiliast, Malawist, Argentiinast, Indoneesiast, Zimbabwest, Indiast ning Hiinast – tubaka kasuks, mis on toodetud tihti vähem reguleeritud tingimustel kui Euroopa tubakas. See tähendab kaubandusdefitsiiti enam kui 1,2 miljardit eurot aastas.

Teisest küljest on liikmesriikides, kus tubakatoetus on täielikult lahti seotud, lisaks ülekannete tühistamisele fondi ka tootmine täielikult hüljatud ilma ühegi jätkusuutliku alternatiivita majanduslikust ja tööhõive aspektist. Sellel on väga tõsine vastupidine efekt asjaomastele maapiirkondadele tervikuna ning ei ole viinud mingi muutuseni kohalikus tubaka lõpp-produktide tarbimises.

Mis puutub ettepanekusse vähendada abi 2008. kalendriaastaks ning pidades meeles, et tubakakasvatustulepingud 2008. lõikusaastaks olid sõlmitud juba mõni aeg tagasi, on põllumajanduskomisjon leidnud, et selle ettepaneku heakskiitmine võib tuua kaasa terve hulga kohtumenetlusi või igal juhul vaidluse, mis lõpuks põhjustab tõsist kahju vaid farmeritele.

Lõpuks leiab põllumajanduskomisjon, et pikendades mahaarvamisi 2012. lõikusaastani ja tõstes fondi jaoks mahaarvamise protsenti 6%-ni, peaks olema piisavalt rahalisi vahendeid kuni aastani 2013 ning see kutsub komisjoni üles valmistama ette mitmeaastast programmi, mis võib juhul, kui seda muudetakse vastavalt siintehtud ettepanekutele, tõusta 81 miljonile eurole liidu eelarvet mõjutamata.

Mariann Fischer Boel, komisjoni liige. – Proua juhataja, kõigepealt sooviksin tänada raportööri hr Berlatot. Mind julgustas väga entusiasm teie tänases kõnes. Ma tahaksin ka tänada põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni ning raportit eest ka ühenduse tubakafondi.

2004. aastal võttis nõukogu vastu tubakareformi, millega piiratakse nii tootmisega osaliselt seotud kui osaliselt tootmisest lahtiseotud toetusi tubakatootjatele ajavahemikus 2006 kuni 2009. Reform võimaldab suhteliselt pikka üleminekuperioodi, kuna tootmisega osaliselt seotud toetust võib saada 2009. aastani. Aga me oleme näinud, nagu te väga õigesti ütlesite, liikmesriike, kes otsustasid toetused juba 2006. aastal täielikult tootmisest lahti siduda, kui reform jõustus.

2004. aasta reformiga oli ette nähtud ka 2006. ja 2007. aastal tubakatootjatele makstud tubakaabist teatava protsendi ülekandmist tubakafondi. Komisjoni ettepanekuga pikendatakse selle protsendi ülekandmist tubakafondi kuni kalendriaastani 2009.

Ma tervitan väga mõtet kanda osa tubakaabist ühenduse tubakafondi. Rõhutate oma raportis õigesti, et Euroopa avalikkuse jaoks on fondi tegevus väga oluline, mis seisneb teabe levitamises kahju kohta, mida tubakas võib põhjustada.

Siiski, teie palve pikendada üleminekuperioodi aastani 2012 kujutab endast suurt probleemi. Selline osaliselt seotud toetuse üleminekukord on täielikult vastuolus filosoofiaga, mida kannab komisjoni homme esitav teatis tervisekontrolli kohta, milles liigutakse rohkem täielikult lahtiseotud toetuse suunas, et põllumeestel oleks vabades toota seda, mida turg nõuab.

Niipalju, kui mulle on öeldud, siis liikmesriigid, kes otsustasid kohe alguses tubakatootjate toetuse lahti siduda, tegid seda sellepärast, et põllumeestel oleks kasulikum sellest põllukultuurist loobuda, võib-olla seetõttu, et tubakakvaliteet oli liiga kehv korraliku hinna saamiseks.

2004. aastal jõuti ka kokkuleppele, et 50% ühenduse tubakasektori toetusest kasutatakse maapiirkondade arengu meetmetesse. See algab 2011. aastal ning suunatakse ühenduse täiendava toetusena tubakatootmispiirkondadele. On tähtis märkida, et see on mõeldud just tubakat tootvatele piirkondadele. Seega sisaldub iga-aastane 484 miljonit eurot juba 2007–2013 aasta maapiirkondade arengu programmides liikmesriikide puhul, kes on tubakareformiga seotud.

Seetõttu olen ma üsna kindel, et teile pole üllatuseks, et ma ei saa välja pakkuda osaliselt lahtiseotud režiimi üleminekuaja pikendamist, ja seda kokkuleppe tõttu, mille sõlmisid kõik tubakat tootvad liikmesriigid, kui Vahemerest pärit kaupade pakett 2004. aastal alla kirjutati. Siiski ootan ma täna vägagi elavat ja huvitavat arutelu.

Wiesław Stefan Kuc, eelarvekomisjoni arvamuse koostaja. – (PL) Proua juhataja, volinik, tubakatootmise toetamine ja samaaegselt tubakatoodete tarbimisega võitlemine on põhjustanud vaidlusi juba mitmeid aastaid. Siiski, ühenduse tubakafondi, millesse kantakse praegu 5% tubakaabist, kasutatakse tubakasuitsetamise mõjude uurimise, reklaamikampaaniate rahastamiseks ja tubakatootjate koolitamiseks muu tootmise juurde pöördumiseks.

Olen hr Berlato raportit kohta eelarvekomisjoni arvamuse koostaja. Kõige sobilikum on tagada ühenduse tubakafondi jätkuv rahastamine järgmiseks kaheks aastaks, ent tekib küsimus, kas selle fondi rajamise põhjused siis pärast nimetatud perioodi kaovad, kuna me teame, et inimesed suitsetavad nii praegu kui ka tulevikus. Nad suitsetavad olenemata sellest, kas me toodame Euroopas tubakat või mitte. Probleem ei kao isegi siis, kui me lõpetame tubakatootjate toetamise. Fond peab seetõttu ka edaspidi olemas olema. Ainus asi, mis võib muutuda, on viis, kuidas seda rahastada.

Ioannis Gklavakis, fraktsiooni PPE-DE nimel. – (EL) Proua juhataja, mul on hea meel, et volinik täna siin on, kuna ma arvan, et ta on vägagi õiglane inimene. Lubage mul seletada.

Esiteks tahaksin oma kolleegile eelarvekomisjonist öelda, et me oleme suitsetamise vastu ning pooldame laialdast suitsetamisvastast kampaaniat. Siiski, kui inimesed jätkavad suitsetamist ning on olemas nõudlus tubaka järgi, ei ole meil seda vaja sisse tuua kolmandatest riikidest. Laske meil toota seda Euroopas.

Ma õnnitlen härra Berlatot raporti puhul ning toetan seda täielikult. Ma palun, et rahastamine jätkuiks ühenduse tubakafondist. Meie, talupidajad, oleme rõõmsalt nõustunud 1% kasvumääraga summas, mis läheb suitsetamisvastase avalikkuse teavitamise fondi, kuigi see on raha, mis meilt ära võetakse. Me oleme sellega tingimusteta nõus. Me palume teilt siiski, et tubaka hetkeolukord püsiks 2013. aastani.

Volinik, olete kindlasti väga õiglane isik. Miks ainuüksi tubakakasvatajaid diskrimineeritakse? Seetõttu palume me, et küsimust arutataks ning et tubakaolukord jääks kuni 2013. aastani samaks. Enamgi veel, nagu te teate, tubakakasvatajad kõigis riikides, eriti minu kodumaal, on kõige vaesemad talupidajad, nad on tavaliselt pärit kõige vaesematest ja mahajäänumatest piirkondadest, kus paljudel juhtudel mitte miski muu ei kasvagi. Kui me peatame nendes kohtades tubakakasvatuse ja lõpetame abi, siis need piirkonnad kõrbestuvad ning keskkond halveneb.

Seetõttu palun ma, et hetkeseis püsiks vastavalt Berlato raportile, tema ja minu enda muudatusettepanekutele. Teades, et te olete õiglane inimene, volinik, usun, et me saame enda ettepaneku osas teie toetusele loota.

Alejandro Cercas, *fraktsiooni PSE nimel.* – (ES)

Proua juhataja, tänan teid väga, volinik, et siin olete. Ma rääkisin oma piirkonna juhiga, kes teid väga hindab ning kinnitan seda täna ja siin.

Ma räägin enda ning oma fraktsiooni variraportööri Rosa Miguéleze nimel, toetades härra Berlatot, kuna tema seisukoht tundub meile kõige ratsionaalsem.

Härra Berlato raportis tegeletakse ainult ühenduse tubakafondiga – ühenduse fondiga, mille eesmärk on võidelda suitsetamisega. Ta palub kampaania jaoks rohkem aega ja raha. Seetõttu peaksid isegi liikmed, kes on tubaka toetamise vastu, peaksid selle raporti poolt hääletama, kuna selle eesmärk on pikendada tubakavastasele võitlusele pühendatavat aega ning ulatust.

Siiski tekitab sõna „tubakas“ selle parlamendi liikmete seas nii palju vastakaid tundeid, et nad on täielikus segaduses. Nad ajavad ühenduse tubakafondi sassi ühenduse lisatasudega ja arvavad, et me palume, et jätkataks lisatasusid. See ei ole õige. Me räägime tubakafondi olukorrast kuni aastani 2013.

Nad ajavad sassi tootmise ja tarbimise. Probleem Euroopas ei ole mitte tootmine. Euroopas toodetakse väga väikestes kogustes tubakat. Euroopa probleem on väljastpoolt Euroopat toodetava tubaka tarbimine.

Nad ajavad sassi tubaka ja suitsetamise. See on täpselt nagu alkoholi ja alkoholismi sassi ajamine. Sellel põllukultuuril on mitu otstarvet, sealhulgas meditsiinilist, samas kui suitsetamine on haigus.

Kui nad soovivad tarbimist likvideerida, siis nad peaksid oma tegevuse suunama pigem importimise, tehastes tubakatoodete tootmise, reklaami ja mahuka tubakatööstuse kui terviku peale, mitte vaeste töötajate peale minu riigis, kes toodavad tühised 5% Euroopas suitsetatavast tubakast.

Viimaks, volinik, me ei rahasta tubakat selle leviku soodustamiseks, me rahastame seda, kuna see loob palju töökohti, mitte ainult tubakatootjate seas, aga üle kogu seotud piirkondade. Fakt on, et paljud tubakatootjad tahavad tootmist peatada, kuna nende sissetulekud oleksid tööd tegemata suuremad. Siiski, piirkondi, mida see küsimus hõlmab, tabaks allakäik, kui need tuhanded tööd naiste ja immigrantide seas kaoks, nagu on juhtunud muudes valdkondades Euroopas.

Nad paluvad ainult aega, aega oma põllumajandusliku tegevuse ümberkorraldamiseks.

Volinik, tänan teid kannatlikkuse eest ning loodan, et te ei kaldu niivõrd härra Berlato, vaid tööliste poole, kes ootavalt sellelt parlamendilt, et see ei kehtesta topeltstandardeid. Ma loodan, et mitte keegi siin ei aja sassi, mida nad sooviksid selles olukorras näha ning ma loodan ka, et mitte keegi siin ei aseta oma isiklikke huve nendest tagasihoidlikest inimestest ettepoole.

Friedrich-Wilhelm Graefe zu Baringdorf, *fraktsiooni Verts/ALE nimel.* – (DE) Proua juhataja, volinik, mul on mulje, et eesmärk siin on, nagu öeldakse Vestfaalis, visata vorsti peekoni kõrvale, ehk sama, mis visata heeringat püüdmaks vaala. Teiste sõnadega, tubakafondi kasutatakse ära selleks, et kaitsta tubaka lisatasude seotust tootmisega aastani 2013. Fond, mille kohta me kõik teame, et seda kasutatakse ka selleks, et rahastada inimeste harimist tubaka kahjuliku mõju kohta, kiideti parlamendis heaks tegelike tubaka lisatasude

toetamiseks, kuna enamik parlamendi liikmeid olid tubakasuitsetamise vastu, kuid samas paljud tõstatasid ka küsimuse, et kuidas tubakast tulenevaid ohte arvesse võttes tubakakasvatust toetada.

Mina olen alati olnud tubaka lisatasusüsteemi pooldaja, kuna arvan, et need kaks asja ei ole omavahel seoses, ent samas ei tohiks me olla silmakirjalikud ning võtta midagi ette, et võidelda tubakasuitsetamise vastu, kui me püüdleme hoopis teise eesmärgi, nimelt lisatasusüsteemi poole. Küsimus, mida siin arutatakse, ei ole mitte lisatasusüsteemi säilitamine, see on põhiliselt tootmisega seotud lisatasusüsteemi küsimus, mille eesmärk on hoida ära lahtisidumist. Me alati käitume justkui lahtisidumine jätkaks tubakatootjad lisatasudest ilma. Me teame, et see pole tõsi, ning pealegi oleme kogu küsimuse juba läbi hekseldanud seoses puuvillaga. Ettevõtted saavad toetust edasi, ainus erinevus on see, et edaspidi ei ole nad kohustatud selle eest tubakat kasvatama ja minu arvates on see väga loogiline.

Ma mäletan reisi Põhja-Kreekasse koos põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoniga, mil me külastasime vaesematest vaesemaid. Me nägime vaeseid piirkondi, end nad ei olnud vaesed toetuse lahtisidumise tõttu, mida ei selleks ajaks ei olnud alustatud, vaid selle tõttu, et tubakatööstus ei maksnud nende piirkondade tubakakasvatajatele kultuuri eest õiglast hinda ning kasutas sel ajal tootjatele makstud lisatasusid selleks, et suruda tubakahinnad nii alla, et tubakakasvatajatele ei jäänud lisatasudest kätte mitte midagi. Me leidsime selle tollal olevat uskumatu ning mõtlesime, et miks kasvatavad selles piirkonnas, kes kasvasid aroomtubakat, mida kasutatakse üle maailma erilise tubakana sigarettide tubakasegudes, ei saanud hoolimata lisatasudest piisavat sissetulekut, et tubakakasvatusest ära elada.

Kuigi tubakat toetuse lahtisidumise või mõnes riigis täieliku lahtisidumise tõttu paljudes piirkondades enam ei kasvatata, ei tähenda see, et piirkonnas ei oleks alternatiive, mida nendes piirkondades kasvatada, vaid seda, et tubakakasvatavad ei suuda katta tubakakasvatusest tekkinud kulusid. Seetõttu on vaja tööd tubakatööstusega, et nad hakkaksid lõpuks kasvatajatele õiglast hinda maksma.

Volinik, arvan, et oleks parem jätta suitsetamise asjus harimine teiste organisatsioonide teha, kuna meie oleme Euroopa Liidus piisavalt sellega tegelenud, ning need rahad tuleks suunata hoopis maapiirkondade arengusse ja nende vaeste alade mitmekesistamismeetmetesse. Enamgi veel, neid ressursse peaks eelkõige kasutama selleks, et luua tubakatööstusega seotud töökohtadele lisaks teisi töökohti nendes piirkondades.

Janusz Wojciechowski, fraktsiooni UEN nimel. – (PL) Proua juhataja, harva on otsused, mida selles täiskogus on arutatud, omanud nii suuri tagajärgi nii suurele arvule inimestele. Küsimus, mida arutame, kajastab tubakatootjate püsijäämist või hääbumist Euroopas. Tubakatootmine on elatiseks 120 000 talupidajale ning üheskoos hooajaliste töötajatega pakub see tööd ligi 400 000 inimesele nii vanades kui ka uutes liikmesriikides. Kreeka juhtum on juba näidanud, et niinimetatud tubakasektori reform tähendab tegelikult selle likvideerimist. See on surmamõistev otsus 120 000 talupidamisele, enamasti väikestele pereomanditele. Ma tean selliseid tubakatalusid Poolas, ent me leiame neid ka siit, Strasbourgi eeslinnades. Me räägime katastroofist inimeste jaoks, kes on pühendanud oma elu tubakatootmisele. Mille nimel peab neid nende elatisest ilma jätma? Tubakatootmise likvideerimine ei hoia inimesi suitsetamast. Nad suitsetaksid sigarette, mis on toodetud imporditud tubakast. See reform ei oleks abiks mitte kellelegi ning teeks kahju väga paljudele.

Ma seetõttu toetan täielikult härra Berlato raportit, mis õiglaselt kaitseb tubakatootjaid ning ühinen oma arvamuses härra Glavakise ning härra Cercasega.

Diamanto Manolakou, fraktsiooni GUE/NGL nimel. – (EL) Proua juhataja, tubakakasvatajaid koheldakse ülekohtuselt, kuna suitsetamisvastane kampaania on muudetud tubakavastaseks kampaaniaks. Selle tulemusena peetakse tubakas, mida kasvatatakse Euroopa Liidus, ebatervislikuks, aga imporditud tubakat mitte. See on vasturääkiv, ebateaduslik ning ebaõiglane. Selle poliitika tulemused on meile kõigile teada: hoolimata kampaaniatest on suitsetajate arv kasvanud, samas kui tootmine Euroopa Liidus langeb järsult. Töökohad kaovad, kümned tuhanded väiksed ning keskmise suurusega tubakatalud on laostunud, ent tubakaimport on tõusnud rohkem kui 1,2 miljardi Euro võrra aastas.

Tubakakasvatuse Kreekas on vähenenud 73% võrra. Lõpmatu arv tubakakasvatajaid on jäänud töötuks. Terved piirkonnad jäetakse maha, kuna seal ei kasva üksi teine põllukultuur.

Meie loeme hädavajalikuks tühistada määrus, mille alusel 50% otsetoetustest kantakse alates aastast 2010 teise sambasse. Kõik abirahade kärpimised peaks otsekohe tühistama, et lubada tubakakasvatusel jätkuda, kuna 70% nõudlusest rahuldatakse impordiga. Abi peaks olema seotud tootmisega ning peaks moodustama lahutamatu osa garanteeritud miinimumhindadest vastavalt iga sordi tootmiskuludele.

Kuna Berlato raport sisaldab positiivseid elemente, mis seda kõike toetavad, siis meie, Kreeka Kommunistlikust parteist pärit Euroopa Parlamendi liikmed, kiidame selle heaks.

Hélène Goudin, *fraktsiooni IND/DEM nimel*. – (SV) Proua juhataja, toetatud tubakakasvatus on selge näide topeelstandarditest, mis iseloomustavad Euroopa Liitu ja Euroopa Parlamenti. Euroopa Liit on uhkusega kuulutanud, et võitlus haiguste vastu peab olema prioriteet ning on kulutanud kõigest mõned miljonid Rootsi kroonid teabekampaaniatele igal aastal, samal ajal kui teine pool Euroopa Liidust toetab igal aastal kasumit mitte teenivaid tubakatootjaid mitme miljardi Rootsi krooni ulatuses.

Raporti järgi on skeemi järk-järgulist vähenemist pikendatud 2013. aastani. Raportöör soovib oma käed puhtaks pesta tubakatarbimise negatiivsetest tagajärgedest. Lihtne argument on, et kuna Euroopa Liidu tubakatootmine on väike, kõigest 4%, siis selle mõju lõpptarbimisele on väike. Mis põhjendus see küll on? Kas selle eesmärk on õigustada jätkuvat tubakatööstuse toetamist? Mina arvan, et Euroopa Liidu tubakatootmine on 4% võrra liiga kõrge. Pealegi on Euroopa tubakas nii kehv, et ainult väike osa sellest müüakse Euroopa turgudel. Kolmandik põletatakse ära. Tubakatööstuse erihuvid on piisavalt kaua olnud valdavad. Meie inimesed vajavad, et me täidaksime oma poliitilised kohustused.

Daamid ja härrad, viimasel pahvakal on halb maitse. On aeg topeelstandardid välja juurida. Seetõttu õhutan ma teid homme raporti vastu hääletama.

Esther Herranz García (PPE-DE). – (ES) Proua juhataja, abi tubakasektorile kärbitakse kõige hilisema reformi tulemusena 50% aastal 2010. Ma arvan, et see on ennenägematu samm, mis paneb tubakatootjad selgesse mahajäämusesse võrreldes ühenduse teiste põllumajandustootjatega. Mitte ükski teine põllumajandussektor ei ole kannatanud nii drastilist kärbet ning see on alles jäämäe tipp, mis otsetoetuste süsteemi muudatustest välja paistab, mille suhtes ministrite nõukogus homme kokku lepitakse.

Ma arvan, et siin ei oleks kohta tuua mõni number sektori kohta. Vähemalt 80% Euroopa tubakast on toodetud mahajäänud piirkondades. Hispaanias Extremaduras, kus asub enamik Hispaania tubakatootmisest, mõjutab reform 20 000 perekonda, aastakäibega 26% piirkonna kogu põllumajandustoodangust.

Enamgi veel, tubakatööstus Hispaanias on koondunud miniettevõttesse, kus on tööl palju naisi, nii talupidamistes kui ka tööstuses tervikuna. Lisaks ei tohiks me unustada, et Euroopa Liit toodab ainult 5% maailma tubakast ning toob sisse 70% tubakast, mida ta siin tarbitakse. Seepärast ei tasu arvata, et ühenduse tubakatootmise kadumine tagaks kuidagi tarbimise vähenemise.

Ühise põllumajanduspoliitika nn tervisekontroll on ideaalne näide tagajärgedest, mida see otsus võib tuua kaasa piirkondade nagu Extremadura jaoks, kus märkimisväärne sotsiaalne ja majanduslik kogukond selle põllukultuuriga tegeleb ning kus vaevalt on võimalik kasvatada alternatiivseid kultuure.

Lisaks läheb selle sektori reformimine vastuollu ootustega ühenduse põllumajandussektori kui terviku suhtes, kuna ühendus on taganud selle stabiilsuse kuni praeguse programmiperioodi lõpuni 2013. aastal.

Põllumajanduskomisjonis vastu võetud raportis, milles soositakse ühenduse tubakafondi tegevusaja pikendamist, võetakse arvesse tarbijate huve, ning tõstatatakse küsimus talupidajatele makstava abi kärpimise otsuse asjakohasusest, kuna fondi ennast rahastatakse ju samuti talupidajate otsetoetustest.

ISTUNGIT JUHATAB: MAREK SIWIEC

Asepresident

Lily Jacobs (PSE). – (NL) Tubakas tapab umbes pool miljonit Euroopa kodanikku aastas. Isegi mittedsuitsetajate seas on 19 000 passiivset suitsetamisest tulenevat surmajuhtumit aastas.

Kust ma seda tean? See on telereklaamide sõnum, mida Euroopa Liit ise laseb näidata 27 liikmesriigis osana ulatuslikust suitsetamisvastasest kampaaniast. Kokku on selleks eraldatud 18 miljonit eurot, kuid see summa on piisik meres võrreldes toetustega, mis Euroopa Liit igal aastal tubakakasvatajatele maksab. Käesoleval aastal kulutab Brüssel neile endiselt 320 miljonit eurot. Kolm aastat tagasi oli see summa veel peaaegu 1 tuhat miljonit eurot.

Kas pole äärmiselt kummaline, et püüame suitsetamise vastu võidelda ja samal ajal rahastame tubaka tootmist Euroopa maksutulust? Lisaks sellele on jätkuv rahastamine vastuolus kogu põllumajanduspoliitika reformide ideega, milleks on tootmistoetuste kaotamine. Hr juhataja, toetan täielikult Euroopa Komisjoni ettepanekut

jätkata tubakaalase uurimistöö ja teabelevi fondi toetamist 2008. ja 2009. aastal, kuid kõnealust fondi ei tohi kasutada ettekäändena tubakatoetuste jätkamiseks 2013. aastal.

Roberta Angelilli (UEN). - (IT) Hr juhataja, daamid ja härrad, sooviksin eelkõige kiita raportööri suurepärase töö eest. Kõnealuse raporti abil saavutatakse kaks eesmärki: see tugevdab suitsetamise vastu võitlemise meetmeid, pikendades Euroopa tubakaalase uurimistöö ja teabelevi fondi rahastamist ning viies samal ajal tubakasektori kooskõlla muu ühise turukorraldusega, mis lõpetatakse plaanipäraselt 2012. majandusaasta lõpuks.

Siiski ei pea suitsetamisvastane võitlus tähendama tubaka kasvatamise lõppu Euroopas, sest Euroopa on toortubaka juhtiv importija maailmas ning sõltub enam kui 75% nõudluse ulatuses kolmandatest riikidest tubaka kasuks, mis sageli toodetakse igasuguste tagatud tervisekontrollideta. Abi igasugune tühistamine tooks kaasa ainult tootmise lõppemise, impordi suurenemise ega mõjutaks suitsetamist.

Kartika Tamara Liotard (GUE/NGL). - (NL) On raske öelda, kas absurdsem on see, et Euroopa Liit toetab tubaka kasvatamist või see, et Euroopa suunab seejärel osa kõnealusest toetusest fondi, mis edendab tubaka suitsetamise vähenemist. Just sellised täiesti silmakirjalikud meetmed on põhjus, miks ELil on avalikkuse silmis nii vähe usaldusväärset. Argument, et EL toodab suhteliselt vähe tubakat, ei ole siinkohal oluline. Igas pakis on endiselt üks ELi rahastatud sigaret. See sigaret on siis igal juhul nii halva kvaliteediga, et me ei taha seda Euroopas suitsetada ja sokutame selle kuskile mujale.

Tubakatoetust ei tohi jätkata, nagu parlament soovib teha. Samuti ei tohi osa toetustest suunata suitsukattena suitsetamisvastastesse kampaaniatesse, nagu komisjon soovib. Mul on nendest toetustest kõrini. Need tuleb lihtsalt koheselt tühistada.

Bogdan Golik (PSE). - (PL) Hr juhataja, volinik, hr Berlato raportis käsitletakse koos tervise- ja põllumajandusalaseid küsimusi. Rahastamistaseme tõstmine 5%-lt 6%-le koos süsteemi kavandatud laiendamisega aastateks 2009–2012 suurendab märkimisväärselt fondile eraldatud vahendeid – umbes 81 miljoni euro võrra. Paljud põllumajandustootjad ja organisatsioonid toetavad täielikult kavandatud määrust. Nii Poola kui Euroopa tubakatootjad eeldavad, et raporti vastuvõtmise tulemuseks on ühenduse tubakaalase uurimistöö ja teabelevi fondi tegevusaja pikenedamine, mis on oluline rahvatervise ning tubakatootmissektori säilitamise seisukohast Euroopa 100 000 tubakakasvataja jaoks.

Kavandatud määrus võimaldab täiendavate eelarvekuludeta säilitada toetuste süsteemi, mis on osaliselt kasulik tubakatootmisele ja väldib seeläbi diskrimineerimist tubakatootjate suhtes võrreldes teiste põllumajandussektoritega.

On väga oluline, volinik, et jätkame seda väga olulist arutelu tubakatootmise tuleviku kohta Euroopas homme koos tervisekontrolli esitlemisega.

Andrzej Tomasz Zapalowski (UEN). - (PL) Hr juhataja, tänane arutelu on selline, kus põllumajandustootjate argumendid on vastuolus Euroopa ühiskonna tervise nimel võitlevate fraktsioonide omadega. Kuid kas Euroopa ühiskond on tervem, suitsetades selgelt halva kvaliteediga kolmandatest riikidest imporditavat tubakat? Kui hävitame oma tootmise, peame 70% asemel importima 100%. Samuti peame kaaluma, kas tubakat kasvatavate põllumajandustootjate diskrimineerimine maapiirkondade arengu edendamise asemel ei too teatavates Euroopa Liidu piirkondades kaasa veel suuremat majanduse kokkuvarisemist ja töötuse kasvu. Loomulikult saame seejärel anda rahalist abi töötutele, sest oleme nii rikkad, et võime endale lubada põllumajanduse hävitamist Kaug-Ida põllumajanduse huvides, mida oleme kohustatud toetama, et võidelda sealse töötusega.

Toetan täielikult hr Berlato raportit.

Thijs Berman (PSE). - (NL) Euroopa tubakat kasvatavad põllumajandustootjad ei tohiks selle eest ELilt sentigi saada. Ilmselt on tubakatoetused olnud põllumajandustootjate suureks tuluallikaks palju aastaid, omamoodi sotsiaalkindlustuspoliitika, mis ei vääri sellist nimetust. Maksutulu ei tohiks siiski põhimõtteliselt kulutada ebatervislikele toodetele. Seega on toetuste suhtes ainult üks valik: need tühistada.

Ettepanek Berlato raportis on naeruväärne katse pikendada tubakatoetuste perioodi kuni vähemalt 2012. aastani. Viimast ei tohiks juhtuda ja selleks on veel üks põhjus. Arengumaad peavad seda täiesti ebaõiglaseks, et Euroopa tubakat tuleb toetada. See on ebaõiglane konkurents vaestele põllumajandustootjatele ning otseselt vastuolus Euroopa Liidu arengupoliitikaga – klassikaline näide sellest, kuidas üks poliitikavaldkond võib teisele sisse lõigata.

Julgustage Euroopa põllumajandustootjaid kasvatama põllukultuure, mis toovad kõrget tulu, nagu teravili, millest on suur puudus. Näidake siiski solidaarsust ja laske tubakatoetustel suitsuna haihtuda nii rahvatervise kui Euroopa kõige vaesemate riikide arengu poliitika ühtekuuluvuse huvides. See on solidaarsus.

Armando Veneto (PPE-DE). - (IT) Hr juhataja, daamid ja härrad, teatavad faktid on ümberlükamatud. Esiteks on kindel, et toetuse täielik lõpetamine vähendab tootmist. Teiseks, isegi kui lõpetame tubaka kasvatamise Euroopas, ei tähenda see, et Euroopa tubakakasvatuse vähendamine vähendab suitsetava elanikkonna hulka. Kolmandaks jätame potentsiaalselt sadu tuhandeid inimesi nälga, saavutamata seejuures konkreetset tulemust.

Seetõttu usun, et ühest küljest tuleks abi tubakakasvatajatele kasutada suitsetamise kahjuliku mõju selgitamiseks tarbijatele ja sellest vaatenurgast peaks see raha loomulikult kõnealuselt abist tulema ning samal ajal peaksime panema tubakakasvatajad olukorda, kus neil tuleb järk-järgult kasvatamine lõpetada, võimaldades neile vajalikku aega kogu sektorist eemalduda. Seetõttu arvan, et peaksime hääletama Berlato raporti poolt.

Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk (UEN). - (PL) Soovin selles arutelus öelda kolme asja. Esiteks kordab Euroopa Komisjon sageli tootmistoetuste lõpetamise ideed. See on lähenemisviis, mis ilmselgelt vähendab Euroopa põllumajanduslikku tootmist. Täna kordas seda ideed uuesti volinik Fischer Boel, viidates seekord tubakatootmisele.

Teiseks peame meeles pidama, et tubaka kasvatamine nii vanades kui uutes liikmesriikides toimub väikestes peretalumajapidamistes kõige vähem arenenud piirkondades. Kõnealuse tootmise likvideerimine vähendab nende piirkondade arenguvõimalusi ja ohustab väikeste talumajapidamiste olemasolu.

Kolmandaks on tõsi, et tubaka kasvatamine on vastuoluline, aga selle piiramine Euroopas toob kaasa tubaka ekspordi suurenemise kolmandatest riikidest. Hr Berlato rääkis meile, et eelmisel aastal ulatus tubaka import 1,2 miljardi euroni.

Loodan, et Euroopa Komisjon võtab oma seisukoha määratlemisel neid hoiatusi arvesse.

Ioannis Gklavakis (PPE-DE). - (EL) Hr juhataja, kiidan parlamendiliikmetest kolleege, kes on näidanud üles diskreetsust suitsetamise teemal. Usun, et eranditult kõik meist on suitsetamise vastu, kuid sõbrad, lubage mul juhtida tähelepanu olulisele erinevusele: suitsetamine ja tubaka kasvatamine on teineteisest täiesti eraldiseisvad. Andkem nii palju raha kui võimalik, rääkigem sel teemal nii palju kui võimalik ning võtkem kõik võimalikud meetmed veenmaks kaasliikmeid ja kaaskodanikke mitte suitsetama. Arvestades, et inimesed suitsetavad sellest hoolimata, ei saa ma aru, miks peame tubakat importima selle asemel, et seda siin ise kasvatada. Lubage mul nüüd pöörduda teie kui keskkonnakaitsjate poole. Tubakas on põllukultuur, mis vajab vähe vett, vähe väetist ja vähe taimekaitsevahendeid; seda kasvatavad vaesed talupidajad viljatul pinnasel. Olen kindel, et keskkonnakaitsjad ja ka inimlikkuse seisukohast muudavad meelt isegi need teie seast, kes kõnelevad suitsetamise vastu ja seostavad suitsetamist tubaka kasvatamisega. Suitsetamise seostamine tubaka kasvatamisega on sama, kui ajada meie kuulus veiniprodukt segamini alkoholismiga. Kas peaksime alkoholismi tõttu lõpetama veiniproduktide tootmist?

Mariann Fischer Boel, komisjoni liige. - Hr juhataja, tänan kõiki, kes on andnud panuse sellesse arutellu ja tänan veel kord ülekandmise pikendamise toetamise eest ühenduse tubakalaase uurimistöö ja teabelevi fondile.

Olen muidugi teadlik, et arutelu tubakapoliitika teemal on väga tundlik küsimus ja võin öelda, et kogesin seda hiljuti külaskäigul Kreekasse aprillis. Samuti pean selgelt ütleva, et tubakalaase uurimistöö ja teabelevi fondi pikendamine ei ole ettepanek taasavada 2004. aasta tubaka reformi, ning usun, et olete teadlikud kõnealuse reformi lõpetatusest. Samuti peaksite võtma arvesse, et kõnealust reformi toetasid kõik tubakat tootvat liikmesriigid. Seega oleks natuke keeruline kogu arutelu uuesti alustada.

Arvan, et on oluline pidada meeles ka seda, et me ei peata toetusi tubakatootjatele. Tegelikult jätkame suurimate otsemaksete või suurimate otsetoetuste maksmist, rohkem kui kellelegi muule põllumajandussektoris. Ükski teine põllukultuur nii suurt otsetoetust ei saa.

Seega jääme fakti juurde, et lõpetame 2009. aastal ning alates 2011. aastast läheme üle maaelu arengu poliitikale.

Seega arvan, et liikmesriigid ja tubakatootjad, kogu tubakasektor peaksid selle asemel, et kulutada ja kasutada palju aega ning jõupingutusi selle vastu, mis lepitati nõukogus kokku 2004. aastal, uurima hoopis maaelu

arengu poliitikat ja tutvuma selle võimalustega, sest palju raha saab kättesaadavaks ümberkorraldusteks, mõne teise ärivaldkonna proovimiseks põllumajandussektoris.

Kasutades natuke kujutlusvõimet – kuigi tean, et nendes valdkondades ei saa kõike toota – olen kindel, et võiks leida lahenduse, kui liikmesriigid, tubakasektor ja tubakatootjad omavahel koostööd teevad, et leida elujõulisi lahendusi nendes valdkondades ka pärast 2011. aastat.

Sergio Berlato, *raportöör*. – (IT) Hr juhataja, daamid ja härrad, sooviksin tänada volinikku ja kõiki kõnelenud parlamendiliikmeid. Tahaksin juhtida tähelepanu sellele, et Euroopa tubakasektori tuleviku kohta esitati hiljuti komisjonile ametlik taotlus, mille olid allkirjastanud peaaegu kõikide tubakatootvate liikmesriikide ministrid, sealhulgas täieliku lahtisidumise kasuks otsustanud liikmesriigid ja uued liikmesriigid, et komisjon esitaks määruse ettepaneku pikendada praegust tubaka toetuskava kuni 2013. aastani. Seda küsimust tuleb arutada ühise põllumajanduspoliitika reformi hetkeolukorra läbivaatamise raames käimasolevatel läbirääkimistel.

Hr juhataja, lõpetan sellega, et kutsun kaasliikmeid – kes esmapilgul võivad tunduda vähem huvitatud vaid viie vana liikmesriigi, kes on abi osaliselt säilitanud, kasvatajaid puudutavast abivähendamise meetmest – üles mõtlema asjaolu üle, et nende vahendite kasutamine ja fondi teabealaste algatuste eesmärk on olla jätkuvalt hüvanguks kõikide liidu kodanike tervisele.

Samuti sooviksin juhtida tähelepanu võimalikule põhimõttelisele eksiarvamusele: käesolevas raportis ei käsitleta ega võeta vastu otsust toetusmaksete pikendamise kohta tubakatootjatele; küsimus on hääletuses raporti kohta, mis pooldab ühenduse tubakaalase uurimistöo ja teabelevi fondi rahastamise pikendamist. Toetusmaksete pikendamist puudutav otsus tuleb vastu võtta hiljem, kuid see ei ole käesoleva raporti teema, mis nagu öeldud, puudutab ühenduse tubakaalase uurimistöo ja teabelevi fondi rahastamise pikendamist, mitte toetusmaksete pikendamist tubakatootjatele lähitulevikus.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub teisipäeval, 20. mail 2008. aastal.

25. Programmi PEACE hindamine ja tulevikustrateegiad (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on raport (A6-0133/2008), mille on esitanud Bairbre de Brún regionaalarengukomisjoni nimel programmi PEACE hindamise ja tulevikustrateegiate kohta (2007/2150(INI)).

Bairbre de Brún, *raportöör*. – Hr juhataja, rahu ja leppimise programm aitas suurel määral kaasa riiklikule rahu- ja lepitusprotsessile Iirimaa.

Esimesest programmist PEACE I eraldati aastatel 1995–1999 750 miljonit eurot ja teisest programmist PEACE II aastatel 2000–2007 994 eurot. Kolmandast programmist PEACE III eraldatakse praegusest kuni 2013. aastani 333 miljonit eurot.

Eraldatud raha kasutati väga kasulikult, toetades neid, kes tahtsid konfliktist loobuda ja osaleda lepitusprotsessis. Need rahasummad olid hea investeering, nagu näeme nüüd, kui Põhja-Iirimaa ja piiriäärsetes maakondades areneb turumajandus.

Lepitus- ja rahuloomeprotsess kestab. Võimu jagav täitevvoim Belfastis tegeleb nüüd kohalike inimeste kohalike küsimustega. Kümme päeva tagasi toimus Belfastis oluline investeerimisalane konverents, kus investorid uurisid entusiastlikult investeerimisvõimalusi. Need sammud rõhutavad uut kindlust meie poliitilise ja majandusliku tuleviku suhtes. PEACE'i panus ja Rahvusvahelise Iirimaa Fondi panus, mida Euroopa Liit kõige rohkem toetab, mängisid suurt rolli kindluse tekitamisel.

Kui osalejad alustavad kolmanda programmi PEACE III elluviimist, on mul heameel esitada parlamendi arvamus tööst ja mitmetest analüüsidesid programmi PEACE rolli kohta tulevikus. Sooviksin tänada regionaalarengukomisjoni liikmeid toetuse eest ja variraportööre kogu nende panuse eest.

Osalus, üksteisest sõltumise tunnistamine, mitmekesisuse edendamine, ebavõrdsuse edukas kaotamine on kõik olulised rahulooma ja ühiskonna ülesehitamise elemendid, nagu ka inimõiguste kaitse ja edendamine.

PEACE'i programmid andsid konfliktist kõige rohkem mõjutatud inimestele enesekindluse aidata aktiivselt kaasa rahuloomele. Kohalike inimeste mõjukuse suurendamine on PEACE programmi keskne osa ja sooviksin kasutada võimalust avaldada austust vabatahtlikele organisatsioonidele, ettevõtetele, ühiskonnariühmadele

ja kohalikele nõustajatele ja neile, kes töötavad endiste vangide ning ohvrite ja üleelanutega suure pühendumise eest kogukonnale ja lepitusprotsessile.

PEACE'i rahastatud programmides osalejate koostöö ei tohiks lõppeda koos programmidega. Palume valitsusasutustel seda tööd edendada, mis nad nii tõhusalt algatasid ning tagada, et kõnealust väärtuslikku tööd jätkuvalt rahastatakse. Tuleks leida viis, mis võimaldaks rahalise toetuse kättesaadavust ohvrite toetusgruppidele ja üleelanutele, kui PEACE'i rahastamine lõpeb.

Muidugi saab midagi ka tagasi anda ja jagada kogemusi algatuste elementide kohta, mida rahastasid PEACE I ja Rahvusvaheline Iirimaa Fond, mis järgnes. Nende algatuste kogemusi tuleks jagada rahvusvahelises rahuloometöös osalejatega ja need võimalused on praegu arutamisel.

Käesolev raport püüab esitada eesolevaid õppetunde ja tervitan tänast arutelu.

Danuta Hübner, komisjoni liige. – Hr juhataja, austatud liikmed, pr de Brún, sooviksin kõigepealt teid väga tänada suurepärase töö eest programmi PEACE hindamisel ja ka tulevikustrateegiate eest. Komisjon jagab teie arvamust, et Euroopa Liidu sekkumine rahuprotsessi toetamiseks Põhja-Iirimaa on aidanud kaasa kahe kogukonna lähenemisele ning kogukonna- ja piiriüleste sidemete arenemisele.

Samuti tunnistab komisjon, et rahuloomine on pikaajaline ja mitmemõõtmeline protsess ning samuti tunnistame, et rahuloomine nõuab paindlikku lähenemisviisi ja valmisolekut katsetusteks ja uusete meetmete vastu võtmiseks. Kuid võib-olla on kõige olulisem PEACE'i programmi saadud õppetund alt-üles lähenemisviisi tõhusus. See on võimaldanud kohapeal töötavatel inimestel ja organisatsioonidel käsitleda probleeme ja küsimusi, millega kogukonnad kohalikul tasandil silmitsi seisavad. See on toonud kokku inimesi mõlemast kogukonnast ja andnud neile väga olulise omanditunde ja vastutustunde rahuprotsessi eest.

On oluline tegeleda nendega, keda konflikt kõige rohkem on mõjutanud, kuid hoiakute ja arusaamade muutmisel on samavõrd olulised olnud projektid, mis on seotud noortega, meie tulevikuga. Lõpetuseks oleme teada saanud, et naised toetavad projektid on väga olulised, sest naiste roll rahuloomes ja lepituse edendamises on võtmetegur protsessi stabiilsuse ja kestvuse tagamisel.

Samuti leiab komisjon, et ELi sekkumise kogemus Põhja-Iirimaa ja rahuloomega seotud algatused tuleks tõesti üles tähendada eesmärgiga häid tavasid teistele konfliktist väljuvatele või sarnaste sotsiaalse integratsiooni probleemidega maailma piirkondadele edasi anda. Tean, et Põhja-Iirimaa töötab aktiivselt konfliktide lahendamise keskuse loomise nimel ja toetan nende edasist tegevust.

Lubage mul mainida ka edukat Põhja-Iirimaa töötuba lahtiste uste päeval eelmise aasta oktoobris. Lisaks sellele, et ürituse kohad olid täis, loodi ka võrgustik, mida praegu rajatakse kogemuste jagamiseks rahu ja lepituse kohta. Sellele järgneb järeelmeetmena ka töötuba käesoleva aasta lahtiste uste päeval oktoobri alguses.

Siinkohal ma lõpetan. Tänan teid suurepärase raporti eest ja kuulan nüüd parlamendi arutelu.

Lambert van Nistelrooij, fraktsiooni PPE-DE nimel. – (NL) Kui Euroopas on väga ebatavalised tingimused, peame kohaldama väga ebatavalisi meetmeid, ning kõnealusel juhul on leitud tõesti spetsiaalselt kohandatud ja uuenduslik lahendus tänu Euroopa Regionaalarengu Fondi vahenditele.

Oleme sellega tõepoolest inimeste südameid puudutanud, oleme jõudnud nende kodudesse ja saanud töötada ühiskondlikes organisatsioonides, kus usaldus on nii oluline: inimeste usaldus neid ümbritsevate piirkondade suhtes, mis oli Põhja-Iirimaa suuri pingeid arvestades hädavajalik. Selles suhtes nõustun täielikult volinik Hübneriga, et see on hea näide juhtumist, kus tuleb kasutada selliseid vahendeid, selliseid ressursse, nagu ka sarnastes olukordades, nt Küpros.

Hr Nicholson, variraportöör Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsiooni nimel on oma aja maha maganud, seega räägin ma enne. Peaksin ütlema, et toetan koordinaatorina täielikult Peace III programmi, eelkõige inimeste rolli ja nagu ma juba mainisin, piiriüleseid aspekte. Väga oluline on asjaolu, et see mõjutab inimesi ülejäänud Iirimaa ja ka infrastruktuuri.

Catherine Stihler, fraktsiooni PSE nimel. – Hr juhataja, rahu külge ei saa hinnasilti panna, kuid PEACE'i programmid Põhja-Iirimaa alates 1995. aastast on toetanud rahuprotsessi Iirimaa eesmärgiga tugevdada piirkonnas rahumeelset ja stabiilset ühiskonda ning edendada leppimist. Önnitlen Bairbre de Brúni algatusraporti puhul, mis kirjeldab kõnealusel ELi programmi saadud kogemusi positiivsete tulemuste ja

heade tavade osas. Programmi rahuloomeespekt on Põhja-Iirimaa tuleviku suhtes väga oluline ja pakub õppetunde teistele ELi liikmesriikidele, kellel on minevikus olnud konflikte.

Programm PEACE II pakkus väärtuslikku kogemuste vahetust piirkondade vahel, sealhulgas Albaania, Valgevene, Moldova, Serbia, Ukraina ja Bosnia. Tervitan praegust arutelu võimaluste kohta luua üleeuroopaline piirkondade ja linnade võrgustik, kuhu kuuluksid need paigad, kus konflikt on lõppemas või kus on kogetud konflikti lõppemist või kus elatakse konfliktis ja tõrjutuses. Lepitus on pikaajaline protsess ning toetan programmi PEACE jätkamist. Protsessi käigus on oluline kaasata kohalikke kogukondi ja pr de Brúni raportis rõhutatakse palju erinevaid projekte, sealhulgas lapsehooldus- ja pikapäevaprojektid, tehnopargid ja väikeettevõtted nii linna- kui ka maapiirkondades. Paljud PEACE'i raames rahastatud projektid loodi selleks, et rahuldada kohalikke vajadusi. Samuti tõmbasid projektid ligi palju erinevaid osalejaid ja panid nad otsima ühist eemärki või kasu ning aitasid arendada mudeleid, kuidas kaasata inimesi poliitika väljatöötamisse. Naiste rühmadel oli rahuloomes väga positiivne roll. Täna pr de Brúni ja loodan, et kõik toetavad kõnealust konstruktiivset raportit.

Marian Harkin, fraktsiooni ALDE nimel. – Hr juhataja, kõigepealt soovin õnnitleda raportöör Bairbre de Brúni suurepärase raporti puhul, milles rõhutatakse programmi PEACE märkimisväärset panust rahu ja lepituse edendamisel Põhja-Iirimaa ja piiriäärsetes maakondades. Samuti kirjeldatakse, kuidas saadud õppetunde ja saavutatud parimaid tavasid tuleks jagada muus rahvusvahelises rahuloometöös osalejatega.

Mul on hea meel, et raportöör kiitis heaks minu esitatud muudatusettepaneku, milles on öeldud, et on eluliselt tähtis jätkata rahuloomes programme – eriti nende, mis hõlmavad kogukonna ja vabatahtlike rühmi – rahalist toetamist, kui PEACE'i rahastamine lõppeb. Tõepoolest, raportis tehakse selgeks, et valitsusasutused mõlemal pool piiri peaksid tagama, et kõnealuse väga olulise töö üldine rahastamine jätkub, kui ELi rahastamine lõppeb. On äärmiselt oluline, et me ei tõmbaks vaipa kogukonna ja vabatahtlike rühmade jalge alt, kes kõnealuses väärtuslikus töös osalevad. See murraks kogukondade usaldust ja kahandaks suurt hulka head tööd, mis on käimas. Kogukonna ja vabatahtlike organisatsioonid peavad saama töötada strateegilise kava alusel ja mitte lühiajaliselt, kus nad ei saa tulevikku planeerida.

Selles kontekstis on samuti oluline, et need rühmad ei jää rahastamise lünka programmide PEACE II ja PEACE III vahel. Kirjutasin komisjonile ja sain vastuse kõnealusele küsimusele. Enne, kui ma täna parlamendikotta tulin, vaatasin veel kord pikka kogukonna rühmade nimekirja mõlemal pool piiri, kes on saanud PEACE'i rahastust ja kes on olnud aktiivselt kaasatud rahuloomes, lepituses ja regeneratsiooni projektides. EL võib olla kindel, et PEACE'i raha kasutati hästi ning vabatahtlike aja ja vabatahtlike töö lisandväärtus on muutnud programmi PEACE hinna ja kvaliteedi suhte mudeliks.

Sageli räägime siin täiskogus, kuidas tuua Euroopa kodanikele lähemale. Programm PEACE oli ja on käegakatsutav mehhanism Euroopa ühendamiseks kodanikega. Nagu volinik Hübner täna siin ütles, näitab see alt-üles lähenemisviisi väärtust ja rõhutab ka naiste olulist rolli rahuloomes. See on näide ELi suhtlemisest oma kodanikega, muutuste katalüsaatoriks olemisest ja kõnealusel juhul kodanike reageerimisest täielikult ja kogu südamest.

Seán Ó Neachtain, fraktsiooni UEN nimel. - Hr juhataja, sooviksin kõigepealt kõnealust raportit tervitada. Kui Põhja-Iirimaa lõhestas konflikt ja vaen, jagasid Euroopa Liidu juhid ja institutsioonid erilist toetust ja julgustust põhjapiirkonna inimestele, aidates neid teekonnal rahu suunas. Nagu raportöör Bairbre de Brún ütles, oli kõnealuse toetuse väärtus 1,65 miljardit eurot ja tulemas on veel 333 miljonit eurot.

Sooviksin õnnitleda raportöör Bairbre de Brúni. Siiski on kummaline, et inimeste seas, kes said kampaaniast kõige rohkem kasu ja toetust selleks, et aidata anda rahalist toetust, just Sinn Féin, kes on Lissaboni lepingu ja Euroopa protsessi vastu. Sinn Féini juht, Gerry Adams, viitab harva kõnealusele 1,65 miljardile eurole. Kui kuulaksime neid, ei kuuluks Iirimaa Euroopa Liitu. Meil ei oleks süsteemi, kust saaksime raha Euroopa rahuprotsessi jaoks. Ja pean ütleva, et just selles asjaolus olen ma täna pärastlõunal parlamendis kõige rohkem pettunud.

Jim Allister (NI). - Hr juhataja, kõnealune raport on sõnarohe, mitte sisutihe, samamoodi, nagu suur osa PEACE'i enda rahastamisest kulutati sõnamulinale.

Iroonia, et rahu käsitleva raporti raportööriks on IRAsse/Sinn Féini kuuluv parlamendiliige ei jää muidugi märkamatuks tuhandetele inimestele Põhja-Iirimaa, kelle ta õel organisatsioon tegi ohvriteks oma hävitava terroristliku kampaania kaudu.

See ei üllata mind, et ta suudab koostada rahust kõneleva raporti tundmata kordagi häbi või kübetki kahetsust selle pärast, miks me hakkasime rahu vajama: põhjus, milles võite kindel olla, oli Iiri Vabariikliku Armees (IRA) aastakümneid kestnud terror.

Samuti ei üllata mind see, et ta ei maini kordagi ühte programmi PEACE suurt läbikukkumist, nimelt selle ebavõrdset jagunemist kahe Põhja-Iirimaa kogukonna vahel, kus protestantlikku unionistlikku kogukonda ei rahastatud õiglaselt. See pole muidugi miski, mis pr de Brúnile muret tekitaks.

Lõpuks, lubage mul ametlikult üles tähendada, et praegu Põhja-Irimaal valitsev suhteline rahu ei tulene peamiselt mingist ELi rahuprogrammist, vaid meie julgeolekujõudude märkimisväärsest visadusest, julgusest ja ohvrimeelsusest, kes seisid silmitsi Iiri Vabariikliku Armeega, mis meilt nii kaua aega rahu röövis.

Ioannis Kasoulides (PPE-DE). - Hr juhataja, programm PEACE on aidanud kaasa rahuprotsessile Põhja-Irimaal mitte ainult rahalise abi kaudu, vaid aidates ka kahte kogukonda ühendada. Lähenemisviisiks on olnud töötada kodanikuühiskonna ja valitsusväliste organisatsioonidega, et edendada kodanikuaktiivsust. See on võimaldanud asjaomastel isikutel otsida lahendusi oma probleemidele. See on näide komisjoni panusest rahuloome ja lepituse tagamisse ning teda tuleks selle puhul õnnitleda.

Raportis viidatakse programmist PEACE saadud kogemustele teistes sarnaste probleemidega piirkondades. Parlamendiliikmena, kes on pärit Küprosest, arvan, et oleks äärmiselt huvitav kõnealust kogemust Küprose puhul rakendada. Kutsun Küprose valitsust ja komisjoni üles uurima kõnealust võimalust osana mis tahes poliitilise lahenduse sätetest.

Stavros Arnautakis (PSE). - (EL) Hr juhataja, programm PEACE on näidanud oma panust rahumeelse kooseksisteerimise ja lepituse suunas Põhja-Iirimaa erinevate kogukondade vahel. Arvestades meie kindlat toetust kõnealuse programmi jätkumiseks Irimaal, lubage mul rõhutada järgmist.

Kõnealune programm on tähelepanuväärne näide heast tavast, mida saab ja tuleb kohaldada teistes ELi piirkondades nagu Küpros. Viis, kuidas programmi PEACE rakendatakse ja eelkõige, kuidas seda juhivad kohalikud partnerühingud ja valitsusvälised organisatsioonid; kogukondadevaheliste kavade väljatöötamine; kavade ja rühmade hõlpsam juurdepääs rahastamisele, mida ei rahasta teised ühenduse või riiklikud allikad: kõik see annab väärtuslikke kogemusi. See viitab viisidele ja vahenditele, mida tuleks struktuurifondidest rahastatavate programmide puhul laiemalt rakendada. Kõnealune lähenemisviis töötab rohujuure tasandil ülespoole, eelkõige programmide puhul, mis keskenduvad kohalikule arengule ning võitlusele vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu.

Jean Marie Beaupuy (ALDE). - (FR) Hr juhataja, volinik, daamid ja härrad, ma pean alustuseks rõhutama suurepäraseid tulemusi, mis on saavutatud programmide PEACE I ja PEACE II abil, eelkõige kõnealuste programmide kasusaajatele Irimaal – Põhja-Irimaal – kelle jaoks on nüüd taastatud nii väärikus kui lootus. Seejärel tahaksin märkida kahte asja, volinik, mille puhul ma loodan, et saavutate tõeliselt edukaid tulemusi.

Esiteks, nagu pr de Brún oma raportis nõudis, Briti ja Iirimaa valitsused peavad tõesti hakkama toetama parlamendi, komisjoni ja nõukogu otsuseid, et nende ühiste jõupingutuste abil oleks võimalik kehtestada ajutisi ja täiendavaid meetmeid.

Teiseks, volinik, kuna juhataate töörühma, ei üllata teid, kui nõuan tungivalt integreeritud lähenemisviisi rakendamise tagamist sidususe huvides erinevate asjaomaste agentuuride vahel, sidususe huvides erinevate programmide ja fondide vahel, ning sidususe huvides erinevate geograafiliste piirkondade vahel.

Lõpuks, loodan, et Iirimaa näide annab väärtusliku õppetunni teistele riikidele kogu maailmas.

Daniel Hannan (NI). - Hr juhataja, miks võtame vastu kõnealuse resolutsiooni? Kas see on konkreetne parandusmeede määratletud probleemile? Või võtame selle pigem vastu, et end paremini tunda, tunda, et oleme andnud oma väikse osa rahuprotsessi?

Küsin seda mõningase kahetsustundega. Olen sama suur Põhja-Iirimaa rahuprotsessi toetaja kui ükskõik milline teine liige siin parlamendikojas ja tõepoolest, võib-olla pigem rohkem kui mõned teised. Olles ühelt poolt Ulsteri katoliiklane ja teiselt poolt Šoti presbüterlane, olen alati tundnud, et mul on võimu jagamisel midagi isiklikult kaalul.

Kuid rahuprotsessi ei taga toetusraha väljastpoolt. Vastupidi, on oht, et kõnealune rahavoog muudab maailmaosa, mis oli ettevõtlik ja õitsev, teiste annetustest sõltuvaks toetusnarkomaaniks.

Küsiage endilt – räägin päris tõsiselt – kui kirjutate kõnealuseid tšেকে sadadele miljonitele eurodele, kas te tõesti mõtlete, et ostate kõnealuses maailmaosas stabiilsust ja rahu või ehk lubate endale lihtsalt natuke paremat enesetunnet paariks minutiks.

Idee, et poliitilist vägivalda põhjustab puudus ei ole tegelikkuses võimalik. See on üks paljudest Karl Marxi ideedest, mis nagu paljud tema ideed kõlab paberil usutavalt, kuid ei ole tösi reaalses elus.

Kõige enam toetatud territoorium maailmas, rohkem kui võrreldes mis tahes Aafrika piirkonna toetusega elaniku kohta, on Palestiina, mis on samuti üks vägivaldsemaid.

Tegelikult on nii, et kui soovime toetada rahuprotsessi Põhja-lirimaal, peame seal kehtestama tõelise demokraatia, kus on olemas tõeline opositsioon ja suutlikkus valitsust muuta. Kui toime teha nii, ei ole meil raha vaja.

Colm Burke (PPE-DE). Hr juhataja, tervitan kõnealust Bairbre de Brúni esitatud raportit ning sooviksin õnnitleda kõiki inimesi, kes andsid panuse raporti valmimisse, eelkõige variraportööri Jim Nicholsoni, Marian Harkinil ja kõiki asjaomaseid inimesi.

Programm Peace III on käivitunud ja piirkonda on suunatud 333 miljonit eurot, mis võimaldab Põhja-lirimaal ja piiriäärsetes maakondades toetada kogu infrastruktuuri ja kogukonna arengut. Ma arvan, et kolm PEACE'i programmi on aidanud palju kaasa rahuloomele kõnealuses piirkonnas. Sooviksin õnnitleda kõiki asjaomaseid inimesi selle teostamise puhul, ning ka kõiki poliitilisi parteiseid Põhja-lirimaal ja kogukondlikke ühinguid, kes on teinud koostööd tagamaks, et rahuprogramm jätkuvalt töötaks.

Samuti tervitan Põhja-lirimaal loodud tööühma, kuid arvan, et tööühma oleks vaja ka kuues vabariigi piiriäärsetes maakonnas käsitlemaks infrastruktuuri arengut kõnealuses piirkonnas. On kahetsusväärne, et lirimaa valitsus ei ole toiminud sarnaselt kõnealuse kuue maakonna suhtes. Seda tuleks uurida, sest ka kõnealused maakonnad kannatasid 30 kuni 35 aasta jooksul. Vajame sellist algatust kõnealuses kuues maakonnas. Tervitaksin, kui lirimaa valitsus selle kehtestaks.

Täna veel kord kõiki asjaomaseid isikuid.

Rolf Berend (PPE-DE). - (DE) Hr juhataja, vaevalt on siin parlamendis keegi, kes kahtleb tõsiselt programmi PEACE edus nii käegakatsutava panuse osas majanduslikule ja sotsiaalsele ühtekuuluvusele kui panuse osas tõhusamale kohalikule osalusele kodanikuaktiivsuse ja kodanikuühiskonna osalemise kaudu rahuloomes.

Raportis, mis koostati regionaalarengukomisjoni algatusel, rõhutatakse õigustatult väärtuslikku kogemust, mis on kogutud kõneluses ainulaadses ja väga uuenduslikus struktuuriprogrammis ning rõhutab ka asju, mida tulevikus saaks paremini teha, eeseesvaid väljakutseid ja tehtavaid järeldusi.

Inimesena, kes on lähedalt seotud ELi regionaalpoliitikaga, olen väga teadlik vajadusest arendada piiriüleseid tegevusi ja toetan tugevalt koostööd kohalike kaubanduskodade, avalik-õiguslike asutuste ja vabatahtlike organisatsioonide vahel mõlemal pool piiri. Vaevalt on mul vaja öelda, et mu fraktsioon toetab kõnealust raportit reservatsioonideta.

Marian Harkin (ALDE). - Hr juhataja, kuna keegi teine ei soovi sõna võtta, sooviksin esitada märkuse. Ilmselt ei olnud ma niivõrd üllatunud kui võrd pisut pettunud täna siin hr Allisteri kommentaare kuuldes. Arutleme PEACE'i programmi, mitte konflikti teemal. Nagu kõikide konfliktide puhul, on kõnealuse konflikti juured sügaval ja see ei alanud hiljuti ning nagu kõik konfliktid, on see palju keerulisem kui hr Allister viitas. Kui sõltumata neist, kes seavad kahtluse alla programmi PEACE tõhususe ja näitavad üles halvaksapanu ELi rahastamise suhtes, ei ole kahtlust, et PEACE'i rahastamine toimis katalüsaatorina ja nagu ütlesin varem, saavutas vabatahtlike pingutuste ja vabatahtlike aja abil hinna ja kvaliteedi suhte. Võib-olla on parim, mida saab öelda see, et konflikt on lõppenud ning PEACE'i rahastamine on mänginud kõnealuse väga positiivse tulemuse saavutamisel rolli.

Jim Allister (NI). - Hr juhataja, pr Harkinil on väga lihtne ja tore tulla siia täiskogusse ja rääkida nii, nagu ta rääkis.

Kui palju terroristide mõrvatud kaaskondlasi on ta matnud? Kui palju inimesi on surnud tema kaaskonnas selle pärast, et organisatsioon, keda pr de Brún esindab, otsustas surra poliitilise kampaania nimel?

IRA mõrvas 2 000 mu kaaskondlast, mistõttu ei ole kellelgi siin täiskogus õigust mulle loengut pidada mu sügavalt juurdunud tunnete kohta ja keegi ei saa mulle vastu rääkida õigustusega viidata selle eest, et juhtisin

tähelepanu asjaolule, et inimesed, kes viisid nii paljud mu kaaskondlastest hauda oli IRA, keda pr de Brún täsikogus esindab.

Näha neid nüüd oma maa valitsuses ajab kõhus keerama, ning saada teada, et nad on seal mõrvamise tõttu ja äraostetuna, et nad enam ei mõrvaks teeb selle veel hullemaks.

Danuta Hübner, komisjoni liige. – Hr juhataja, tahaksin öelda, et käesolev arutelu on selgelt kinnitanud rahuprotsessi olulisust Põhja-Iirimaa ning kõnealuse protsessi käigus on õpitud olulisi õppetunde. Komisjon jätkab oma panust lepitusprotsessi tugevdamisesse ning aitab kaasa ka rahuloome kogemusest õpitud õppetundide jagamisele kõikide teiste sarnaste probleemidega piirkondadega. Kõnealuste jõupingutuste puhul on Euroopa Parlamendi toetus kindlasti väga oluline.

Tahaksin teha veel kaks märkust:

Jean Marie Beupuy, Põhja-Iirimaa töörihm loodi eesmärgiga tõhustada ja aidata kaasa Põhja-Iirimaa inimeste osalemisele kõikides Euroopa Liidu poliitikates ja samuti paremini koordineerida ja luua rohkem sidusust erinevate protsesside vahel, mis aitavad kaasa rahu- ja lepitusprotsessi tugevdamisele.

Teine märkus on see, et nende jõupingutustega sooviks komisjon aidata ka Põhja-Iirimaa inimestel vähendada praegust sõltuvust avalikust sektorist, riigiabist ja ühekordsetest toetustest. Konverentsi, mida mainis Bairbre de Brún, eesmärk oli täpselt samuti aidata kaasa kõnealusele protsessile ergutada rohkem erainvesteeringuid kui erasektori pulbitsevat haru, eesmärgiga tuua elu kõnealusesse saareossa. Täna teid veel kord väga kõikide märkuste eest.

Bairbre de Brún, raportöör. – Hr juhataja, sooviksin tänada isikuid, kes tänasel arutelul sõna võtsid. Kuulasin neid ja nende esitatud märkusi hoolikalt. Olen siiski pettunud selles, mida hr Allister rääkis ning ma ei saa nõustuda tema väidetega. Sooviksin kiita Euroopa Parlamendi ja komisjoni aastate jooksul tehtud tööd seoses programliga PEACE.

Sooviksin eriti tänada volinik Hübnerit tema isikliku pühendumise eest alates esimesest päevast kõnealuses ametis ning tema regulaarsete külastuste eest Põhja-Iirimaa. Volinik Hübner ja varasemad volinikud on olnud Iirimaa rahuprotsessi tõelised sõbrad ning julgustav on näha komisjoni jätkuvat rolli president Barroso loodud töörihmas.

PEACE võimaldas piiripealsel kogukonnal, mis oli alates Põhja-Iiri eraldamisest jagunenud, taas kogukonnaks ühineda. See tõi noored natsionalistid ja unionistid kokku, et õppida tundma teineteise kultuuri. Tunnustame eelkõige naiste olulist rolli rahuloomes ning olulist ja väärtuslikku kogukonnaülest ja piiriülest tööd, mis on tehtud.

Oma raportis rõhutan asjaolu, et ühiskonna kõige kõrvaletõrjutumad inimesed said programmist PEACE kõige rohkem kasu, mis peakski nii olema. Kui on siiski rühmi, kes ei ole veel kasutanud kõnealust võimalust esitada taotlust programmide PEACE I ja PEACE II raames, tuleks julgustada nende osalemist. Järgmine samm on tagada, et programmi PEACE raames tehtud hea töö ei lõppeks ning tulevased põlvkonnad saaksid kasu väärtuslikust tööst, mis sai alguse PEACE programmide ja Euroopa institutsioonide suurepärasest toetusest.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub teisipäeval, 20. mail 2008.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)

Ramona Nicole Mănescu (ALDE), kirjalikult. – (RO) Programm PEACE ei ole ainult rahu säilitamise vahend, vaid ka majanduslikku arengut ja territoriaalset ühtekuuluvust soodustav vahend. Selle rakendamine piirkondlike omavalitsuste ja valitsusväliste organisatsioonide poolt toob kaasa suure hulga kogukondade, kohalike organisatsioonide ja kõrvalejätetud rühmade kaasamise juhtimise ja arengu protsessi. Lisaks aitab piirkondlike projektide rahastamine PEACE'i raames kaasa dialoogi, lepituse ja kokkulepete hõlbustamisele, mille eesmärk on rahuldada üldist huvi ja seeläbi vältida konflikte.

Põhja-Iirimaa on hea tava näide kõikidele liikmesriikidele, kes on kogenud konflikte või käsitlevad rahu ohustavaid probleeme.

Seetõttu toetan võimaliku konfliktiohuga Euroopa piirkondade ja linnade võrgustiku loomist ning usun, et kohalike partnerlussuhete edendamine, parimate tavade jagamine ja tõhus koostöö piirkondade ja rahastavate

vahendusasutuste vahel on olulised tegurid kohalike kogukondade koostöö määramisel ja töötamisel rahu säilitamiseks.

Samuti nõuan PEACE'i programmiga sarnaste programmide rakendamist ka Euroopa kaguosas, eelkõige Balkanimaades, peamiselt seetõttu, et viimaste aastate sündmused on olnud hoiatavad.

26. Äärepoolseimate piirkondade strateegia: kokkuvõte ja arenguperspektiivid (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on raport (A6-0158/2008), mille on esitanud Margie Sudre regionaalarengukomisjoni nimel teemal: äärepoolseimate piirkondade strateegia: kokkuvõte ja arenguperspektiivid (2008/2010(INI))

Margie Sudre, raportöör. – (FR) Hr juhataja, volinik, daamid ja härrad, komisjoni hinnang äärepoolseimate piirkondade tugevama partnerluse kohta on pehmelts öeldes ühepoolne ning ei edasta kõiki kohapeal kogetud raskusi. Sellegipoolest on juurdepääsuga seotud puuduste vähendamine, konkurentsivõime tõstmine ja piirkondliku integratsiooni saavutamine asjakohased eesmärgid, mis peegeldavad kõnealuste piirkondade prioriteete.

Assooride, Guadeloupe'i, Kanaari saarte, Madeira, Martinique'i, Prantsuse Guajaana ja Réunioniga sageli seotud ettekujutust, nagu oleks tegemist piirkondadega, kuhu on suunatud ühenduse ja liikmesriikide vahendeid, ilma et ilmneks selle rahastamise positiivne mõju, ei tasakaalusta olulisel määral tegelik lisaväärtus, mida need piirkonnad Euroopa Liidule keskkonnakaitse, kultuuri või geostrateegia valdkonnas toovad.

Äärepoolseimate piirkondade arengut rahastatakse ikka struktuurifondidest. Ma siiski loodan, et komisjon kohandab järjekindlalt oma praegust ja tulevast poliitikat, et selles võetaks rohkem arvesse kõnealuste piirkondade tegelikke olusid, et tegeleda piirkondade püsiprobleemidega. Liiga süsteemsed meetodid lisakulude hindamiseks ei oleks proportsionaalsed ega võtaks arvesse iga äärepoolseima piirkonna eripära. Ühenduse poliitika hindamisele omistatava üha suurema tähelepanu tulemus ei tohiks olla liigsete statistikavahendite loomine.

Avaldan kahetsust algse huvipuuduse üle – isegi, kui see oli ainult algne, mida ilmutas kaubanduse peadirektoraat majanduskoostöölepingute läbirääkimistel. Pean tungivalt nõudma, et komisjon jätkaks AKV riikidega sõlmitavate lõplike lepingute raames asjaomaste äärepoolseimate piirkondade huvidega arvestavate kompromisslahenduste poole püüdlemist ning samuti nõuan, et laiema naabruskonna huvides annaks komisjon laiema naabruspoliitika tegevuskavale tõelise sisu.

Transpordivaldkonnaga seoses väljendan raportis muret tsiviillennunduse Euroopa heitkogustega kauplemise süsteemi kaasamise pärast. On oluline mitte ohustada äärepoolseimate piirkondade juurdepääsmatuse korvamiseks tehtud jõupingutusi.

Ühenduse meetmed peavad toimima katalüsaatorina tõuke andmiseks äärepoolseimatest piirkondadest tippkeskuste arendamiseks, tuginedes sektoritele, mis väärtustavad nende eeliseid ja oskusteavet, näiteks jäätmehoolduse, taastuvenergia, omaenda energiavarustusega toimetuleku ning bioloogilise mitmekesisuse alal.

Tervitan avalikku arutelu ELi äärepoolseimate piirkondade tulevikustrateegia kohta, kuid usun, et ehkki valitud teemasid – kliimamuutus, demograafilised muutused ja rändevoogude juhtimine, põllumajandus ja merenduspoliitika – ei saa kindlasti vältida, ei hõlma need kõiki meie piirkondade suuremaid probleeme. Mul on paraku kahju, et ELi äärepoolseimate piirkondade heaks tehtava poliitika sambaks oleva EÜ asutamislepingu artikli 299 lõiget 2 ei ole võetud arutelude päevakorda, et anda aruteludele nõutav õiguslik, institutsiooniline ja poliitiline tähendus.

Avalik-õiguslike teenuste olulisust äärepoolseimate piirkondade majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse sidususe jaoks, riigiabi küsimus, diferentseeritud maksusüsteemide säilitamine, töötuse ja ebavõrdsuse püsivus, kohalike turgude piiratuse ületamise vahendid, integratsioon Euroopa teaduskeskkonda, äärepoolseimate piirkondade tegelik osalemine Euroopa innovatsioonipoliitikas ja digitaalse lõhe vastases võitluses, ning arengukoostöö vahendi raames naaberriikidega koostööprojektide rahastamise kavandamine on kõik minu arvates teemad, mida tuleks kohe käsitleda.

Kokkuvõtteks rõhutaksin veel kord raporti eesmärke, nimelt tingimuste tagamine äärepoolseimate piirkondade majandusarenguks ja seeläbi ülemereelanikele tõelise hüvangu kindlustamine, nende konkurentsivõime tugevdamine ning veenmine, et Euroopa tulevik sõltub ka nendest kaugetest piirkondadest.

Täna teid ette toetuse eest homsel hääletusel.

Danuta Hübner, komisjoni liige. – Hr juhataja, sooviksin kõigepealt öelda, et hindame kõnealust raportit väga. Tegemist on väga professionaalse raportiga ja sooviksin tänada Margie Sudret mitte ainult raporti eest vaid ka kohalviibimise ja tugeva osaluse eest eelmisel nädalal Brüsselis toimunud äärepoolseimate piirkondade konverentsil.

Samuti sooviksin avaldada tänu regionaalarengukomisjonile ja ka kalanduskomisjonile, eelkõige viimase koostajale, hr Guerreirole, panuse eest arutellu äärepoolseimate piirkondade strateegia tuleviku teemal, ning ka hr Fernandest, hr Marquest ja hr Casacat. Samuti sooviksin tänada panuste eest avalikku arutellu, mis käivitati eelmise aasta septembris. Kõnealune konsulteerimise etapp lõppes eelmise nädala konverentsiga.

Konverents näitas väga tugevalt äärepoolseimate piirkondade topeltintegratsiooni väljakutset ning samuti ideed äärepoolseimatest piirkondadest testsüsteemidena katseprojektide jaoks, eelkõige valdkondades nagu taastuvad energiaallikad. Samuti oli konverentsil väga selge, et äärepoolseimates piirkondades on hulgaliselt ainulaadseid võimalusi ning nad on elujõu ja tugevuse allikad liidule tervikuna.

Raporti enda suhtes tahaksin rõhutada, et jagan täielikult parlamendi mõtet, et oluline on hoida strateegia kooskõlas äärepoolseimate piirkondade eripära ja tugevate külgedega, ning oleme komisjonis valmis laiendama strateegia reguleerimisala uutele väljakutsetele. Ilmselt ei piirdu need teemadega, mille komisjon on välja toonud – kliimamuutused, demograafiline areng ja rändevoogude juhtimine, põllumajandus ning merenduspoliitika – vaid oleme avatud uutele ideedele.

Samuti nõustun pr Sudrega nõude suhtes parandada koordineerimist Regionaalarengu Fondi ja Euroopa Arengufondi vahel. Pean oluliseks ka äärepoolseimate piirkondade edasist integreerimist Euroopa teadusruumi ning koostöö edendamist naaberpiirkondadega. Sellega seoses usun, et reformitud ühtekuuluvuspoliitika on aidanud selgelt kaasa äärepoolseimate piirkondade olukorrale koostöö eesmärgi raames.

„Äärepoolseimate piirkondade mõõdet“, kui seda nii võib nimetada, on kaitsnud ja tugevdanud mitme ühenduse poliitika reformimine: mitte ainult ühtekuuluvuspoliitika, vaid ka põllumajanduse ja maaelu arengu, piirkondlike riigiabi raamistike, Euroopa POSEI programmide või ELi merenduspoliitika reformimine.

Olen kindlal seisukohal, et need poliitilised arengusuunad vastavad äärepoolseimate piirkondade vajadustele. 2007. septembri teatises rõhutasime vajadust kasutada aastatel 2007–2013 kõiki Euroopa poliitika pakutavaid võimalusi ning oma erinevatel ja arvukatel külaskäikudel äärepoolseimatesse piirkondadesse olen näinud, et selles suunas on tehtud palju algatusi, kuigi usun, et kõnealuseid algatusi tuleks täiendavalt tugevdada ja arendada.

Seoses viisiga, kuidas komisjon pidas majanduspartnerluslepingute läbirääkimisi ja heitkogustega kauplemise süsteemi arutelu, lubage mul öelda, et äärepoolseimate piirkonnad on algusest peale olnud arutelu lahutamatuks osaks ja komisjon on süstemaatiliselt teavitanud ja kaasanud arutellusse ka äärepoolseimate piirkondade esindajaid.

Siinkohal lubage mul kinnitada, et komisjon võtab kõnealuse iseloomuga praegustel ja ka tulevastel läbirääkimistel jätkuvalt arvesse äärepoolseimate piirkondade konkreetseid huve.

Pedro Guerreiro, kalanduskomisjoni arvamuse koostaja. – (PT) Kalanduskomisjoni kui ainukese arvamuse koostanud parlamendikomisjoni arvamus sisaldab tervet rida ettepanekuid äärepoolseimate piirkondade huvides. Siin võib näiteks loetleda majandusvõõndisse kuuluvate alade määratlemise „ainuõigusliku juurdepääsu alana“, ühenduse abi tagamise kalalaevastike uuendamiseks ja ajakohastamiseks, ühenduse abiprogrammi loomise väikesemahulise rannalähedase traditsioonilise püügi toetamiseks, ühenduse abi tagamise kalandusvaldkonna teadusuuringuteks ja kalavarude kaitsmiseks ja taastamiseks; sotsiaalmajanduslike meetmete kehtestamise kalavarude säilitamiseks võetavate meetmete mõju kompenseerimiseks kaluritele, ning ühenduse abi suurendamise ja jätkamise, näiteks kalandusprogrammi POSEI.

Kuna usume, et kõnealused olulised kalanduskomisjoni ettepanekud peavad kajastuma resolutsioonis, mille homme täiskogu peaks vastu võtma, esitame uuesti kaheksa muudatusettepanekut, millele otsime teie toetust.

ISTUNGIT JUHATAB: ADAM JERZY BIELAN*Asepresident*

Oldřich Vlasák, *fraktsiooni PPE-DE nimel.* – (CS) Hr juhataja, volinik, daamid ja härrad, äärepoolseimate piirkondade eriline olukord väärib kindlasti Euroopa Liidu erilist tähelepanu. Ei ole kahtlust, et Euroopa äärepoolseimate piirkondade strateegial on seni olnud positiivne mõju. Tegelikult on mõned struktuurilised probleemid siiski säilinud ning viimased nõuavad meie tähelepanu tulevikus. Me ei tohi unustada, et kõiki äärepoolseimate piirkondade probleeme ei ole võimalik lahendada, mille seast mõned on *sui generis* probleemid, mis tulenevad asjaolust, et välja arvatud Prantsuse Guajaana, on tegemist peamiselt kaugete saartest koosnevate piirkondadega ning me ei saa muuta nende geograafilist ja struktuurilist eripära.

Sooviksin siinkohal hoiatada liigse keskselt juhitud sotsiaalkorralduse eest. Küsimuste puhul, mida oleme arutanud seoses äärepoolseimate piirkondadega, on veel hädavajalikum käsitleda subsidiaarsuse põhimõtte rakendamist. Ei ole kahtlust, et äärepoolseimad piirkonnad nõuavad erinevaid tingimusi seoses riigiabi ja siseturu eeskirjadega. Viimast tuleks võtta arvesse ka Euroopa õigusaktides, mis peavad aitama säilitada kõnealuste piirkondade eripära ja leevendada piiravaid tegureid. On siiski vaieldav, kui tõhusad suudavad keerulised Euroopa rahastamisprogrammid kõnealused juhul olla. Minu arvates on äärepoolseimate piirkondade jaoks palju tõhusam abiliik riigi- ja piirkondlik abi, mida antakse nõuetekohaselt ja mis on kohandatud kohalike tingimustega. Usun, et Euroopa struktuuripoliitika peaks selle asemel põhinema põhimõttel, et rahaline abi peaks olema suunatud peamiselt kõige vaesematele piirkondadele, kus seda enim vajatakse, sõltumata sellest, kas on tegemist saare, mäe või hõreda asustusega piirkonnaga.

Emanuel Jardim Fernandes, *fraktsiooni PSE nimel.* – (PT) Hr juhataja, sooviksin alustada õnnitledes volinikku ja komisjoni kõnealuse algatuse puhul, mis pakub kindlasti uue võimaluse äärepoolseimate piirkondade ja sealsete inimeste probleemide lahendamiseks.

Avaliku arutelu avamine on soodustanud suuremat osalust. Ma usun, et väga palju on juba tehtud, sealhulgas voliniku mainitud koosolek, mis oli väga tulemuslik. Sooviksin siiski keskenduda arvamuse projektile, mis on konsensuse saavutamist võimaldanud tasakaalukas arvamus. See on arvamus, mis näib täiendavat komisjoni väljatoodud seisukohti, kui viimane viitab kliimamuutustele, jne.

Esmalt sooviksin mainida Lissaboni strateegia küsimust, mis on minu arvates olulisim lahenduse saavutamiseks äärepoolseimate piirkondade probleemidele käesolevas uues etapis, teiseks vajadust kohandada kogu poliitika ja kõik programmid käesoleva olukorraga ja ka tagatud rahastamist.

Kokkuvõtteks tahaksin öelda ka seda, et kuigi kalanduskomisjoni arvamuses keskendutakse kindlasti olulistele aspektidele, on mõned üksikasjad, mida tuleks rõhutada. Keeruline oli tuua kokku kogu sektor, kui eesmärk on äärepoolseimate piirkondade strateegia, mis hõlmab kõiki võimalikke arenguvaldkondi.

Jean Marie Beaupuy, *fraktsiooni ALDE nimel.* – (FR) Hr juhataja, volinik, daamid ja härrad, ajastul, mil meie planeedist on saanud väike küla – nii lihtne on liikuda ühest maailma otsast teise – peame saama aru, milline võimalus kõnealused äärepoolseimad piirkonnad Euroopa Liidu jaoks on. Nagu raportöör pr Sudre mitmes raportis lõigus osundab, on meil äärepoolseimates piirkondades suur vara: põllumajanduse, kalanduse, teadusuuringute, tehnoloogia ja turismi valdkonnas. Kokku 25 miljonit km² on maailma suurim merepiirkond. Seega, nagu raportis öeldakse, peame tuginema kõnealustele varadele, et äärepoolseimad piirkonnad saaks mängida edukat rolli meie ühises tulevikus.

Teiseks soovin rääkida linnapiirkondade eriolukorrast – räägin siinkohal töörühma Urban Intergroup esimehena ja näen mitmeid töörühma kaasliikmeid täna siin – sest kõige rohkem puudutab tööpuudus just äärepoolseimate alade linnapiirkondi, kus see on kolm korda suurem kui Euroopa mandriosas. Ka ränne hõlmab kõige enam linnapiirkondi ning just seal on rahvastiku muutus kõige suurem.

Volinik, praegu on erakordne võimalus kehtestada integreeritud lähenemisviis, mis hõlmab lisaks mitmetele Euroopa fondidele ka erinevaid poliitikaid ning erinevaid projekte valitsuse, piirkonna ja kohalikul tasandil. Kui kõnealust integreeritud lähenemisviisi välja ei töötata, ei saa me olla tõhusad äärepoolseimates piirkondades ega kasutada parimal viisil nende vara.

Täna teid ette, volinik, Euroopa eeskirjade kasutamise eest tagamaks, et integreeritud lähenemisviis aitab kaasa kõikide võetud meetmete edukusele.

Mieczysław Edmund Janowski, *fraktsiooni UEN nimel.* – (PL) Hr juhataja, volinik, sooviksin UEN fraktsiooni nimel tänada pr Sudret kõnealuse teema tõstatamise eest. Euroopa solidaarsus nõuab, et võtaksime arvesse

äärepoolseimate piirkondade erilist olukorda. Meie moraalne kohustus on tunda muret kõnealuste piirkondade majandusliku ja sotsiaalse ühtekuuluvuse pärast. Territoriaalsel ühtekuuluvusel, millele on viidatud Lissaboni lepingus – ehkki pole silmas peetud sõna-sõnalist, geograafilist tähendust – peab olema ka mõde, mis hõlmab liidu kõige kaugemaid piirkondi.

Tuleks rõhutada vajadust tihedama partnerluse järele, mis tähendab paremat juurdepääsu, suuremat konkurentsivõimet ja piirkondliku integratsiooni tõhustamist. Me ei tohi unustada, et kõikide kõnealuste meetmete sihtrühmaks on ülemerepiirkondade elanikud, kelle jaoks on tähtsad küsimused mere- ja õhutransport, töötus, turism, kalapüük, hariduse ja tervishoiuteenuste nõuetekohane tase ja üldine lairibaühendusega juurdepääs internetile. Samuti ei tohiks me unustada, et kahjuks on kõnealused piirkonnad looduskatastroofide mõjusfääris. Äärepoolseimatel piirkondadel on oma eelised, kuid neil on ka probleeme. Pr Sudre raport toob viimased meile palju lähemale.

Pedro Guerreiro, fraktsiooni GUE/NGL nimel. – (PT) Meie arvates on kõnealune raport positiivne, kuid sisaldab siiski mõnda punkti, millega me ei nõustu.

Toetame ettepanekute vastuvõtmist, mille esitasime regionaalarengukomisjonis äärepoolseimate piirkondade huvides, millest üks näide on argument, et äärepoolseimate piirkondade eripära tingib vajaduse strateegia järele, mis põhineb poliitikal ja meetmetel, mis ei ole allutatud üleminekukriteeriumidele ega rikkusega seotud konjunktuursetele arengutele, on kohandatud igaihe erinevate vajadustega ning mis pakuvad lahendust nende piirkondade ees seisvatele püsivatele takistustele.

See rõhutab äärepoolseimate piirkondade majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse sidususe tagamiseks avalik-õiguslike teenuste olulisust, eeskätt lennu- ja meretranspordi, postiteenuste, energeetika ning side valdkonnas, unustamata lairibaühendusega juurdepääsu internetile ning kiiret vajadust võtta vastu meetmeid võitluseks püsiva tööpuuduse, vaesuse ja tulude ebahühtlase jaotumise vastu kõnealustes piirkondades, mille vastavad näitajad on kõige kõrgemate hulgas Euroopa Liidus.

Oleme siiski seisukohal, et mõnda aspekti tuleks ja peaks selgitama ja tugevdama. Näiteks peavad ühenduse toetusmeetmed äärepoolseimatele piirkondadele olema püsivad ja piisavalt rahastatud, võttes arvesse, et ka nende piirkondade ees seisvad takistused on püsivad. Ning tagamaks, et kõnealuste piirkondade kasuks võetavad meetmed ja nende staatuse selgitamine oleks ühtsemad ja tõhusamad, tuleb lisaks nende äärepoolseimate eripäraga arvestamisele kõigis erinevates ühenduse poliitikates luua kõnealuste piirkondade toetamiseks piisavalt rahastatud ühenduse programm, mis hõlmab kõiki olemasolevaid meetmeid.

Sellest tulenevad meie muudatusettepanekud.

Rolf Berend (PPE-DE). – (DE) Hr juhataja, volinik, daamid ja härrad, pr Sudre koostatud omaalgatuslikul raportil on kaks põhieesmärki, nimelt hinnata komisjoni teatistes sisalduvaid järeldusi ja soovitusi ning luua alus – ja minu arvates loob see suurepärase aluse – aruteluks meie äärepoolseimate piirkondade väljavaadete teemal. Isegi kui raportöör on seisukohal, et komisjoni ülevaade maalib liiga ilusa pildi või vähemalt osalise pildi, peaksime siiski olema uhked, et Euroopa abi on võimaldanud selliseid edusamme äärepoolseimates piirkondades.

Ühest küljest ei tähenda see mingil viisil abi vähendamist kõnealustesse piirkondadesse, kuna abi tagamine on loomulikult seaduslik kohustus EÜ asutamislepingu kohaselt. Teisest küljest teame, et äärepoolseimate piirkondade eriliste varade toetamine on ainuke sobiv viis tagada, et kõnealused piirkonnad juurutaksid omaenda säästvat arengut.

Nagu raportöör õigustatult kokku võttis, ei ole küsimus ainult säilitamises ja kaitsmises, vaid pigem ligimeelitamises ning tiheda koostöö jätkamises. Raportis nõutakse näiteks õigustatult, et arutelu äärepoolseimate piirkondade toetusstrateegia tuleviku kohta ei peaks keskenduma ainult sellistele väljakutsetele, nagu kliimamuutused, demograafilised muutused ja rändevoogude juhtimine, põllumajandus ja merenduspoliitika, vaid peaks arvesse võtma ka vajadust võtta vastu seisukohad teiste ühenduse poliitikate suhtes. Euroopa programmide uus põlvkond peab tähistama ka ääremaiste majandussüsteemide vajaliku mitmekesistamise protsessi algust ja mitte piirduma senise arengustaadiumiga, mis on saavutatud suures osas ELi abiga.

Viimaste kaalutluste valguses peaksime kõnealust raportit tingimusteta toetama.

Iratxe García Pérez (PSE). – (ES) Hr juhataja, volinik, ka mina avaldan tänu pr Sudrele töö eest kõnealuse raportiga ja enamuse üksmeele saavutamise eest regionaalarengukomisjonis äärepoolseimate piirkondade poliitika kohta.

Poliitikal peab olema kolm põhilist külge: see peab suurendama juurdepääsetavust, parandama konkurentsivõimet ja tugevdama piirkondlikku integratsiooni.

Struktuurifondide panus kõnealuste piirkondade arengusse on olnud oluline ning on tulevikus jätkuvalt väga oluline saavutatud ühtekuuluvustaseme säilitamiseks ja lõhede edasiseks vähendamiseks. Seega on oluline, et komisjon näitaks üles suuremat paindlikkust. See peaks hõlbustama äärepoolseimate piirkondade rahastamist regionaalarengu fondist, tagades piisava reguleerimisala, et fondi saaks täielikult kasutada.

Teine oluline väljakutse on juurdepääsetavuse parandamine ja sel põhjusel on oluline, et äärepoolseimad piirkonnad saaksid erikohtlemist transpordi valdkonnas.

Neljandas ühtekuuluvusfondi käsitlevas raportis käsitletakse uusi väljakutseid ja loodame kindlasti, et komisjon võtab arvesse, et kõnealused väljakutsed on olulised ka äärepoolseimate piirkondade puhul.

Kyriacos Triantaphyllides (GUE/NGL). – (EL) Hr juhataja, volinik, oluline küsimus, mis ei ole saanud piisavalt komisjon tähelepanu, on nende saarepiirkondade kaitse ELis, millele ei ole viidatud asutamislepingus, kuid millel on nendega siiski palju ühist.

Liidu saareriikidest liikmesriike tuleb kohelda võrdselt teiste äärepoolseimate piirkondadega. See on vajalik vastavalt võrdse kohtlemise põhimõttele, sest saareriikidest liikmesriigid ja saarepiirkonnad liikmesriikides seisavad mingil määral silmitsi samade raskete territoriaalsete ja geograafiliste puudustega kui äärepoolseimad piirkonnad. Väikesi saareriikidest liikmesriike ja saarepiirkondi liikmesriikides tuleb seega kohelda samamoodi kui äärepoolsemaid piirkondi; viimaste suhtes tuleb kohaldada sama eelisstrateegiat kui nende piirkondade suhtes. Näiteks peavad nad saama eraldi riigiabi paketi, et luua sild ELis selliste piirkondadega nagu Vahemere idaosa.

Emmanouil Angelakas (PPE-DE). – (EL) Hr juhataja, volinik, kuigi pr Sudre raport võib tunduda ebaoluline paljude Euroopa riikide jaoks, sest väga vähestel nende seast on nii kaugeid äärepoolseid piirkondi nagu Assoorid, Madeira jne, köitis tema lähenemisviis siiski mu tähelepanu. Leidsin, et raport võiks innustada sarnase poliitika loomist saarepiirkondi, eelkõige saarestikke ja ka märgialasid (nagu minu kodumaa Kreeka puhul) omavate riikide jaoks. Kõnealuste piirkondade geokultuuriline iseloom on ainulaadne ressurss ja samas ebasoodne.

Seetõttu õnnitlen pr Sudret tehtud töö eest, sest ta on andnud mulle tõe kõnealuste piirkondadega seoses ise mõned ettepanekud esitada. Teen seega ettepaneku, et tuleks võtta meetmeid saarte ja märgialade geokultuuriliste omaduste kasutamiseks. Vajalik on arengustrateegia, mis säilitaks ja tugevdaks territoriaalse ühtekuuluvuse põhimõtet. Tuleks välja töötada statistiliste näitajate süsteem, mis võimaldaks paremini hinnata erinevusi saarte ja mandriala vahel. Euroopa ja riiklike abipoliitikate rakendamisel peaks olema rohkem paindlikkust tulemuslikuks tegevuseks saartel. Käsitleda tuleks järgmisi küsimusi: võrdne juurdepääs siseturule ja praktilise abikava koostamine saarte jaoks; kliimamuutuste mõju saartele, eelkõige olemasolevate probleemide teravnemine, nagu põud; hõlpsam transpordiühendus saare ja mägi piirkondade ja mandri vahel. Viimaks, saarte energiavajaduse rahuldamine tuleks muuta eriti prioriteetseks, töötades välja ja rakendades elektritootmise projekte, mis põhinevad uutel tehnoloogiatel ja taastuvatel energiaallikatel. Tuleks rajada lairibaühendused, ning saare- ja mägiturismi elujõulisust tuleks tugevdada.

Kõikide nende põhjuste tõttu õnnitlen veel kord pr Sudret. Avaldan raportile siirast toetust uskudes, et mingil hetkel koostab komisjoni sarnase aruande mainitud piirkondade kohta.

Manuel Medina Ortega (PSE). – (ES) Hr juhataja, mõned kõned, mis oleme tänasel pärestlõunal kuulnud, ei näi arvesse võtvat, et tegelik olukord äärepoolseimates piirkondades on teistsugune. Küsimus pole selles, et need oleks vaesed piirkonnad. Räägime väikestest saarelistest ja väga isoleeritud territooriumidest, mis asuvad tuhandeid kilomeetreid Euroopa Liidu territooriumist eemal, mille rahvaarv on kokku neli ja pool miljonit inimest.

Euroopa Liit võiks jätta kõnealused territooriumid saatuse hoolde, jätta sealsed inimesed vaesuse küüsi ning sundida neid emigreeruma Euroopa Liidu riikidesse, mis tähendaks veel 4,5 miljoni sisserändaja vastuvõtmist.

Õnneks mõistab Euroopa Komisjon kõnealuste territooriumide olukorda ja kehtestas erirežiimi kaua aega tagasi. Nüüd konsulteerib komisjon meiega. Pr Sudre on kõnealuse konsulteerimise tulemusena koostanud väärtusliku raporti, milles ta rõhutab näiteks äärepoolseimate piirkondade üksuse säilitamise olulisust ning esitab väga konkreetsed ettepanekud, et säilitada avalik-õiguslikke teenuseid, edendada uuendusi ja ületada digitaalset lõhet. Usun, et parlament peaks pr Sudre raporti tema esitatud põhjustel heaks kiitma.

Catherine Neris (PSE). – (FR) Hr juhataja, volinik, daamid ja härrad, raport, mille üle täiskogu homme hääletab, tuletab meile õigustatud meelde, et äärepoolseimate piirkondade eripära on samas ka nende tugevus. Koos ebasoodsate tingimustega, mis neid pidurdavad, on neil ka vaieldamatuid eeliseid ning peame kiiresti nendele eelistele tuginema, et äärepoolseimad piirkonnad saaksid tulevikus areneda tõelisel ja jätkusuutlikul viisil. Värske tõuke toomine meie saartele toob kaasa ka majanduskasvu: see tähendab kvaliteetse põllumajandusliku tootmise – mis aitab kaasa põllumajandustoodangu mitmekesisusele ELi tasandil – viimist jätkusuutlikule alusele. See tähendab väga autentse turismimagneti, mis põhineb meie mitmete maastike küllusel ja meie kultuuripärandil, kiiret arendamist. Samuti tähendab see äärepoolseimate piirkondade geograafilise asendi ärakasutamist, eelkõige Kariibi meres ja India ookeanis, edendades tihedamat koostööd kolmandatest riikidest naaberriikidega ja arendades meie saari – just seetõttu, et nad on saared – teadusuuringute tippkeskustena, eelkõige merenduslaste uuringute, klimatoloogia ja keskkonnauuringute valdkonnas.

Ainuke viis kõnealuste eesmärkide saavutamiseks on siiski praeguse aluslepingu artikli 299 lõikes 2 sätestatud konkreetne reguleeriv raamistik, ning kõnealuse artikli olemusest tuleb Euroopa avaliku korra üksikasjalikul rakendamisel juhinduda, eelkõige energeetika- ja transpordisektoris, kuid ka seoses rahvusvahelise kaubanduspoliitikaga, kus on äärmiselt oluline, et äärepoolseimate piirkondade huve võetaks arvesse majanduspartnerluslepingute läbirääkimistel. Äärepoolseimad piirkonnad on tõeliselt ja eksimatult tulevikkuvaatavad, kuid selle loomulik eeldus on vajadus neid õiglaselt kohelda – mis tähendab eristamist.

Ärgem kahelgem, et komisjon võtab kõike seda arvesse lähenemisviisi koostamisel.

Lambert van Nistelrooij (PPE-DE). - (NL) Äärepoolseimad piirkonnad on eriolukorras. Paljud neist on kauged väiksed saared ja ma arvan, et pr Sudre on leidnud hea tasakaalu, määratledes viimaste eripära ja kohandades neile vastavad vahendid.

Hollandist päris Euroopa Parlamendi liikmena sooviksin rääkida arengutest Madalmaade Kuningriigis. Meil on kolm väikest saart, Sawa, St Maarten ja Bonaire, mis saavad uue staatuse ja muutuvad seeläbi samuti äärepoolseimateks piirkondadeks. Ma siiski ei usu, et see juhtub nii kiiresti, et elanikud saavad selle kohta hääletada enne 2009. aasta valimisi. Uue Lissaboni lepingu raames saame nad kiiremini vastu võtta. Selleks ei pea me asutamislepingut muutma. Võib-olla oskab pr Hübner öelda, kas komisjon on täiesti valmis kõneluse kolme saare, mille rahvaarv on kokku 19 000, vastuvõtmiseks tervikuna.

Sérgio Marques (PPE-DE). - (PT) Hr juhataja, volinik, daamid ja härrad, lisaks kolleegi pr Sudre õnnitlemisele suurepärase raporti puhul, sooviksin teha kolm märkust Euroopa Liidu äärepoolseimate piirkondade tulevikustrateegia kohta.

Esiteks soovin õnnitleda Euroopa Komisjoni, kes on innustanud osalemist sellel arutelul, mis käsitleb Euroopa poliitikat äärepoolseimate piirkondade ja tulevikustrateegia suhtes. Samuti kiidan veebipõhist avalikku arutelu ja eelmise nädala suurt konverentsi kõnealuses küsimuses, mida edendas Euroopa Komisjon.

Teiseks tahan öelda, et Euroopa äärepoolseimate piirkondade strateegia on ka tulevikus sama vajalik, kui see on olnud seni. On oht uskuda, et vahepeal saavutatud majanduslik ja sotsiaalne areng äärepoolseimates piirkondades muudab Euroopa meetmed vähem vajalikuks. Peame siiski alati meeles pidama, et äärepoolseimate piirkondade eriline olukord on püsiv ning nõuab jätkuvalt erinevat Euroopa lähenemist, mis sobib just selle konkreetse olukorraga.

Kolmas ja viimane märkus on see, kui oluline on teha kõik Lissaboni strateegia rakendamiseks ka äärepoolseimates piirkondades, arvestades, et selle rakendamine sellistes piirkondades on problemaatilisem viimaste eripära tõttu.

Seetõttu soovitaksin pr Hübnerile viia läbi Euroopa Komisjoni toetatud uurimus eesmärgiga määratleda äärepoolseimate piirkondade raskused Lissaboni strateegia rakendamisel ning konkreetseid viise viimaste ületamiseks.

Madeleine Jouye de Grandmaison (GUE/NGL). – (FR) Hr juhataja, volinik, daamid ja härrad, mul on suur heameel kiita pr Sudre raporti kvaliteeti.

Meil tuleb 10 aastat pärast Amsterdami lepingu jõustumist tunnistada, et artikli 299 lõikes 2 sätestatud ELi poliitika on toonud kaasa tõelisi edusamme. Täna on siiski aeg liikuda uude etappi, mis põhineb lähenemisviisi muutmisel suhetes ELi ja äärepoolseimate piirkondade vahel. See eeldab, et EL võtab rohkem arvesse äärepoolseimate piirkondade eeliseid, sarnaselt eelmise nädala seminaris kavandatud. Minu arvates peaks uus strateegia lisaks tühja koha täitmisele keskenduma arengule – arengu vormidele, mis on selgelt määratletud

meie potentsiaali realiseerimise mõistega. Viimane kehtib võrdselt seoses teadusuuringute, mereressursside, bioloogilise mitmekesisuse, Euroopa sotsiaalpoliitika, kliimamuutuste ja äärepoolseimate piirkondade erakordse panusega kultuurilisse mitmekesisusse. Olen vastavalt sellele esitanud mitmeid muudatusettepanekuid ja loodan, et need saavutavad oma eesmärgi.

Uuele lähenemisviisile sisu andmine tähendab äärepoolseimatele piirkondadele vahendite tagamist, mille abil saada Euroopa tõelisteks partneriteks ning seejuures vajame värsket väljaaadet: kavandada kahepoolne partnerlus, millest saavad kasu kõik.

Danuta Hübner, komisjoni liige. – Hr juhataja, vastan väga lühidalt hr van Nistelrooiji küsimusele, jah, oleme kõnealusel küsimuses viimase pooleteist aasta jooksul töötanud koos Hollandi valitsusega. Õnneks on asutamislepingus lubatud muudatused kasutusele võetud, mistõttu loodame, et ühel päeval on meil kolm uut territooriumi.

Seoses tehtud märkustega lubage mul esmalt öelda, et kooskõlas detsembri Euroopa Ülemkogu esitatud palvega koostab komisjon käesoleval sügisel teatise, mis, ma loodan, viib äärepoolseimate piirkondade strateegiat edasi otsusekindluse ja pragmaatilisusega. See on meie lähenemisviis nii uute väljakutsete käsitlemiseks, kuid eelkõige kõikide võimaluste kasutamise hõlbustamiseks.

Pr Sudre, minu arvates aitab teie raport luua silla äärepoolseimate piirkondade praeguste ja tulevaste strateegiade vahel ning viimasel on kõnealusel raportis väga oluline roll. Samuti olen kindlal seisukohal, et õige viis edasi liikuda on tõesti esmalt tugineda äärepoolseimate piirkondade trumpidele, mida rõhutasid mitmed liikmed.

Lubage mul selles kontekstis mainida ka tulevast rohelist raamatut territoriaalse ühtekuuluvuse teemal, mis on eesistujariigi Prantsusmaa üks olulisi väljundeid. Äärepoolseimad piirkonnad mängivad olulist rolli ühtekuuluvuspoliitika territoriaalse dimensiooni koostamise protsessis, sest äärepoolseimad piirkonnad tõepoolest kehastavad meie jõupingutusi ületada territoriaalsed lõhed Euroopas. Seetõttu tervitaksin viimaste tugevat osalust avalikul arutelul seoses territoriaalset ühtekuuluvust käsitleva rohelse raamatuga.

Viimases küsimuses lubage mul lihtsalt kinnitada teile, et komisjon edendab jätkuvat koordineeritud ja integreeritud lähenemisviisi ning püüab saavutada sünergiaid äärepoolseimate piirkondi mõjutavate erinevate ühenduse poliitikate vahel.

Margie Sudre, raportöör. – (FR) Hr juhataja, tahan loomulikult tänada kõiki kõnelejaid, kes on andnud oma panuse arutellu ning sooviksin korrata oma tänusõnu komisjonile viimase eelmise nädala algatuse eest äärepoolseimate piirkondade tulevikustrateegia kohta.

Sooviksin vastata mõnele kaasliikmete tõstatatud küsimusele ning olen neile tänulik kõnealusel raportis sooja vastuvõtu eest. Vastuseks hr Guerreirole, toetus, mida ta soovib näha uuendusteks ja teadusuuringuteks seoses kalandusega ning abi suurendamine on kõik juba kirjas Euroopa Kalandusfondi strateegias. See moodustab juba osa poliitikast, millele EL ning eelkõige komisjon ja kalanduskomisjon on pühendunud, samas kui käesolev raport käsitleb piirkondliku arengu poliitikat. Seetõttu võttes arvesse kalanduse äärmist olulisust meie arenguks, ei ole viimast minu raportis nii ulatuslikult käsitletud, kui hr Guerreiro oleks soovinud. Lubage mul talle meenutada, et räägime siin piirkondlikust arengust.

Hr Medina Ortega on juba vastanud meie Kreeka kolleegidele, kes nõudsid sama poliitika kohaldamist kõikide saarte suhtes ning on seletanud erinevust, mida toob kaasa mitmete tuhandete kilomeetrite pikkune kaugus Euroopa mandrist. Ükskõik kui palju edu saavutame, oleme ikka tuhandete kilomeetrite kaugusel. Ning kui tahes hästi mõistame kõikide saareelanike probleeme, ei saa me ilmselgelt kohaldada samu erandeid ja samu eeskirju saarte suhtes, mis on ainult paari tunni laevasõidu või paari minuti õhusõidu kaugusel. Viimane ei ole kindlasti küsimus suutmatusest võtta arvesse saarte olukorda, kuid – lubage mul ennast korrata – on suur erinevus teie mandrile lähedalasuvate saarte ja meie saarte vahel, mis on väga kaugel.

Hr Guerreiro, rääkisite teist korda nõudmaks, et meie lähenemisviis peaks põhinema lühiajalistel kriteeriumidel. Ilmselgelt ei ole meie olukorras midagi lühiajalist: see on üsna püsiv, kuid me ei küsi püsivat tagatist abile kogu aeg ühel ja samal tasemel, sest loodame jõuda järele ülejäänud ühenduse keskmisele.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub teisipäeval, 20. mail 2008.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)

Toomas Savi (ALDE), kirjalikult. – Kõnealune raport annab hea ülevaate Assooride, Kanaari saarte, Guadeloupe'i, Prantsuse Guajaana, Martinique'i, Réunioni, Saint-Martini ja Saint Barthélemy probleemidest Euroopa Liidust geograafiliselt kaugete piirkondadena, kuid juhib tähelepanu ka lahknevustele liikmesriikide erinevate ülemereterritooriumide käsitlemises.

On veel liikmesriikide suveräänseid piirkondi, mis ei jaga sama staatust äärepoolseimate piirkondadega. Näiteks Briti Neitsisaarte või Gröönimaa kodanikud on Euroopa Liidu kodanikud, kuid kõnealustes piirkondades ei peeta Euroopa Parlamendi valimisi, samal ajal kui Aruba kodanikud on Euroopa Liidu kodanikud, kellel on juhtumisi õigus hääletada Euroopa Parlamendi valimistel. Ent veel segadustekitavam on asjaolu, et ükski ülalmainitud territooriumitest ei kuulu tegelikult Euroopa Liitu.

Olen veendunud, et Euroopa Liidu suhe liikmesriikide ülemereterritooriumite ja kõikide kõnealuste territooriumite kodanikega peaks olema ühtne, pidades silmas Euroopa Liidu kodanike võrdset kohtlemist.

27. Ühenduse tarbijapoliitika strateegia 2007–2013 (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on raport (A6-0155/2008), mille on esitanud Lasse Lehtinen siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni nimel ühenduse tarbijapoliitika strateegia 2007–2013 kohta (2007/-2189(INI)).

Lasse Lehtinen, raportöör. – (FI) Hr juhataja, meie ees olev raport on läbinud parlamendikomisjonis põhjaliku lugemise, mille eest tänan oma kolleege ja eelkõige variraportööre teistest fraktsioonidest. Üksmeelevaimus märkasime komisjoni kiiduväärt jõupingutusi rõhutada tarbijaküsimusi kõikides poliitikalvaldkondades.

Meie manner ei suuda olla konkurentsivõimeline maailmaturul, kui ta ei suuda konkureerida oma siseturul. 27 riigi „miniturud“ tuleb ühendada, et luua maailma suurim jaeturg.

Elujõuline siseturg nõuab meetmeid, et suurendada tarbijate usaldust. Selles mängivad olulist rolli tugevad sõltumatud tarbijaorganisatsioonid.

Usalduse suurendamise võimaluste seas on üks, mis on meie aruteludes teistest rohkem silma paistnud ning mis põhjustas ka ainukesed mainimisväärsed lahkarvamused. See puudutab tarbijate võimalust omada vahendeid hüvitise taotlemiseks, kui midagi läheb valesti. Kõnealuse raporti seisukoht on, et on mõödapääsmatu, et tarbijatel on vaidluste puhul piiriülene kollektiivkaebuse süsteem.

Volinik Kuneva on juba lubanud hakata kaaluma, millist liiki kollektiivkaebuse süsteem võiks Euroopas toimida. Vähemalt näib, et meil siin Euroopas valitseb ulatuslik üksmeel selles suhtes, milline süsteem see ei tohiks olla. Sellel ei tohiks olla põhimõttelisi sarnasusi USA kollektiivkaebuse süsteemiga, mis toob peamiselt kasu advokaatidele, mitte tarbijatele. Euroopas peame seadma eesmärgiks süsteemi, kus hüvitisnõuded on otse seotud tegelikult kantud kahjuga. Sel viisil ei keskenduks õigluse jaluleseadmine niivõrd karistusele, vaid tarbija õiguste kehtestamisele. Kollektiivkaebuste süsteemid ei annaks seega tarbijatele uusi õigusi, vaid tagaksid juba olemasolevate õiguste täieliku kasutamise.

Konservatiivid ei ole fraktsioonina soovinud kollektiivkaebuse ideed edasi arendada. Põhjuseks on nimetatud seda, et komisjon on juba lubanud hakata kõnealusel teemal ettepanekuid koostama. Parlament on siiski poliitiline otsustaja, kelle on valinud Euroopa inimesed ning peame enamuse soovi täide viima. Meil on nii volitus kui kohustus mõelda uute ja üksikasjalike lahenduste peale küsimustele, mida avalikkus peab problemaatiliseks ning esitada need komisjonile.

Tegin ettepaneku, et komisjon kaaluks, kas oleks kasulik luua tarbijate ombudsmani ametikoht, kes vastutaks komisjoni ees ning tegeleks konkreetset piiriüleste juhtumitega. Kõnealune kõrge ametnik võiks toimida n-ö valvurina, omamoodi valiva asutusena, nagu see käib liikmesriikides õiguskaitsevahendite kasutamise korral. Loodetavasti saavad raport ja viimases sisalduvad kompromissid võimalikult ulatusliku toetuse.

Meglana Kuneva, komisjoni liige. – Hr juhataja, sooviksin tänada parlamenti meie tarbijapoliitika strateegia 2007–2013 eesmärkide ja meetmete toetamise eest ja muidugi raportööri suure toetuse ja töö eest.

Tervitan parlamendi seisukohta vajaduse suhtes kujundada 27 liikmesriigi „miniturud“ ümber üleeuroopaliseks maailma suurimaks jaeturuks. Selle saavutamiseks peame tõstma tarbijate usaldust piiriüleste ostude tegemise suhtes. Ütleme sageli, et usaldus on kaasaegse majanduse valuuta. Usun, et meie püüdluste ja suurte jõupingutustega, millele aitab kaasa meie strateegia, võiksime järk-järgult kõnealuse eesmärgi saavutada.

Selles kontekstis hindan samuti väga toetust kavandatud raamdirektiivile tarbijate lepinguliste õiguste kohta, mis on kõnealuse eesmärgi saavutamise vahend. Mul on eriline heameel parlamendi nõusoleku üle vajaduse kohta sihtotstarbeliseks täielikuks ühtlustamiseks, kui leitakse kitsaskohti siseturu toimimises.

Tarbijaturu tulemustabeli suhtes olen tänulik Euroopa Parlamendi tervituse eest kõnealusele algatusele ja ootan huviga teie täielikku toetust hiljem käesoleval aastal. Tulemustabel omab kesksel tähtsust parema mõistmise strateegia eesmärgi puhul selle kohta, kuidas siseturg tarbijate jaoks toimib – et mõõta siseturu tulemust tarbijate jaoks. Kui tulemustabel on täielikult välja töötatud, saame tõesti tagada parema õigusloome ja tõendus põhise poliitikakujundamise. Sama oluline on, et näitame kodanikele, et mõistame ja suudame reageerida nende igapäevastele muredele.

Tõstatasite kaebamise küsimuse. Sooviksin tänada teid toetuse eest tarbijapoliitika strateegia keskendamisele kaebuste lahendamisele ja jõustamisele. Kaebuste lahendamine koos jõustamisega on kõnealuse strateegia võtmeosa. Teiega sarnaselt usun kindlalt, et siseturu toimimiseks peavad Euroopa tarbijad olema kindlad, et nad saavad kasutada oma õigusi ja et nad saavad hüvitist kogu Euroopa Liidus. Usun ka seda, et õiguskaitsevahendite täiendavus – kohtulikud ja kohtuvälised, nii individuaalsed kui kollektiivsed – võimaldaks tarbija vaidluste kõige tõhusamat ja asjakohasemat käsitlemist. Sellest oleks kasu nii tarbijatele kui mainekatele ettevõtetele. Isiklikult arvan, et kollektiivne kaebamine – nii kohtulik kui kohtuväline – võiks olla tõhus vahend tugevdamaks hüvitusraamistikke, mis on Euroopa tarbijatele juba loodud. Oleme teinud seda läbi kohtuvälise menetluse mehhanismide edendamise, Euroopa piiriülese väikenõuete menetluse kehtestamise ning hiljuti vastuvõetud vahendust käsitleva direktiivi.

Muidugi tuleb kõnealuse valdkonna mis tahes edasisi meetmeid hoolikalt hinnata. Nagu teate, olen käivitanud kaks uuringut, mille eesmärk on uurida kollektiivkaebuse küsimust. Esimene uurib olemasolevate kollektiivkaebusmehhanismide tulemuslikkust ja tõhusust; selles hinnatakse, kas tarbijad kannatavad kahju nendes liikmesriikides, kus kollektiivkaebusmehhanism ei ole kättesaadav ja uurib negatiivse mõju olemasolu siseturule.

Teine uuring pakub teavet tarbijate probleemide kohta hüvitise saamisel massinõuete eest ja analüüsib selliste probleemide majanduslikke tagajärgi tarbijatele, konkurentidele ja asjaomasele turule.

Kavatsen kõnealuste uuringute tulemusi ning sidusrühmadelt ja liikmesriikidelt kogutud teavet kasutada teatise koostamiseks, mille komisjon 2008. aasta lõpus vastu võtab.

Samal ajal hindan, kuidas liikmesriigid rakendasid direktiivi ettekirjutuste kohta ja viimase mõju tarbijate õiguste jõustamisele ELis. Esitan oma järeldused aruandes, mille peaks komisjon samuti käesoleva aasta lõpus vastu võtma.

Täna veel kord parlamenti uue turupõhise tarbijapoliitikaga nõustumise eest, kus teadlikud tarbijad enesekindlalt otsivad ja saavad kasu parimatest pakkumistest hinna ja kvaliteedi suhtes maailma suurimal jaeturul.

Piia-Noora Kauppi, majandus- ja rahanduskomisjoni arvamuse koostaja. – Hr juhataja, sooviksin tervitada komisjoni teatist ja hr Lehtineni raportit, sest mõlemad on üldiselt väga tasakaalukad tööd.

Lisaks sellele juhivad nad õigustatult tähelepanu olulisele mõistele, mida tuleb käsitleda ELi tasandil – tarbijapoliitika on ja peab olema osa siseturust.

Sellega jõuan sinna, mida majandus- ja rahanduskomisjon on õigustatult raportis kajastanud: siseturu väljakujundamine on iseenesest hea tarbijapoliitika. ELi-ülene konkurents viib hinnad alla ja suurendab kvaliteeti ja valikut tarbijatele. Kogu ELi hõlmav tarbijate juurdepääs kõnealustele valikutele tuleb tagada.

Siseturul on tarbijad turumajanduse tõukejõud ja võivad seega oma valikute kaudu kaitsta oma huve. Seetõttu on olemasolevate siseturgu käsitlevate direktiivide järjekindel rakendamine äärmiselt oluline.

Majandus- ja rahanduskomisjoni arvamuses rõhutatakse õigustatult kahte valdkonda, mis on sellega seoses eriti olulised. Esiteks, finantsteenused: Euroopa tarbijate teadlikkuse suurendamiseks on vaja tõelist siseturgu panganduse, laenu, kindlustuse jne valdkonnas. See on eriti rõhuv, sest demokraatlikud arengud muudavad parimad võimalikud investeerimisteenused järjest olulisemaks kõikidele. Siinkohal on vaja ületada suuri takistusi.

Teiseks, e-kaubandus. See on seotud toimivate finantsturgudega ja tingitud maksesüsteemide arengust, kuid samuti on see oluline peaaegu kõikide siseturu aspektide jaoks, sest internet pakub tõelist Euroopa turgu. Seega peame veenduma, et Euroopa e-kaubandus tõesti toimib ja et tarbijatel on seal õiged valikud.

Diana Wallis, õiguskomisjoni arvamuse koostaja. – Austatud juhataja! Õiguskomisjonis nõustume teiega, volinik: vabaneme kõnealusest 27 miniturst, kuid selleks on vaja palju ühtsemat õigusraamistikku. Arvan, et alguspunkt, mis aitaks meil seda saavutada oleks see, kui näeksime kõiki komisjoni üksusi, kes on siseturuga seotud, samuti ühtselt koos töötamas. Üks küsimus, mis on meid kaua huvitanud ning meile tundus, et ehk ei mainitud seda piisavalt, on lepinguõiguse eelnõu ja ühtne tugiraamistik.

Me ei taha arvata, et viimane on unustatud ja kõik lähevad edasi järgmise asja juurde, mida toetame koos teiega kollektiivkaebuste suhtes, kuid pühendagem jõupingutusi ka ühtse tugiraamistiku nimel. Oleksime tahtnud näha rohkem rõhuasetust kohtuvälise lahendamise hüvitise liikidele, eelkõige internetimaailmas, mida meie parlamendikomisjon on kaua toetanud. Kollektiivkaebuste suhtes on meil küll hea meel, et uurite neid ja liigume kõnealuses valdkonnas edasi, kuid palun ärme jää seisma lepinguõigusega, kus on veel pungil küsimusi õigusliku aluse ja muude teemade kohta.

Anna Hedh, naiste õiguste ja soolise võrdsuslikkuse komisjoni arvamuse koostaja. – (SV) Hr juhataja, lubage mul tänada volinikku Meglena Kunevat, ja raportöör Lasse Lehtineni.

Tervitan strateegiat ja mul on väga hea meel, et tarbijaid koheldakse olulise rühmana, kelle eest hoolitseda. Teame, et siseturg ei hakka kunagi õitsema, kui meil ei ole rahulolevaid ja enesekindlaid tarbijaid. Kuid nõustun raportööri seisukohaga, et strateegia nõuab pidevaid järeelmeetmeid, kui see peaks tõesti arenema tarbijate huvides.

Kõnealuse strateegia raportöörina naiste õiguste ja soolise võrdsuslikkuse komisjonis olen siiski pettunud, et vastutav komisjon ei võtnud arvesse rohkem kui ühte meie 13 muudatusettepanekust. Viimased sisaldavad palju olulisi ja väärtuslikke ettepanekuid. Tahtsime näha selgemat soolist aspekti. Tarbijapoliitika ei ole kindlasti sooneutraalne. Sugu tuleks arvesse võtta, nagu võetakse arvesse lapsi, eakaid ja puudega inimesi. Loodan, et viimast saab järgmisel läbivaatamisel uuesti käsitleda.

Colm Burke, fraktsiooni PPE-DE nimel. – Hr juhataja, tänan hr Lehtineni ja variraportööre hea koostöö eest viimase paari kuu jooksul. Kõnealune raport tutvustab mõnda väga positiivset elementi tarbijapoliitika edasiarendamisel. Tarbijad saavad oma õigusi kasutada ainult siis, kui nad on nendest õigustest teadlikud, ning tarbijate mõjukuse suurendamine ELis on kõnealuse raporti keskne element, ning seda on võimalik saavutada hariduse ja teadlikkuse tõstmise kampaaniate abil. Erilist tähelepanu pööratakse tarbijate varustamisele oskuste ja vahenditega, mis on vajalikud nende enesekindluse suurendamiseks digitaalses keskkonnas.

Raportis kiidetakse komisjoni jõupingutusi koostöö tugevdamiseks tooteohutuse valdkonnas rahvusvahelisel tasandil, eriti Hiina ja USA ametiasutustega. Dialoogi jätkumine ja teabe jagamine tooteohutuse kohta on kõigi osapoolte huvides ning keskne tarbijate usalduse loomisel.

Seoses tarbijate kaebuste lahendamisega toetan tugevalt koos kolleegidega PPE-DE fraktsioonist hõlpsat ja tõhusat kaebuste lahendamise võimaluste kättesaadavust kõikidele ELi tarbijatele. Teame, et kohtuvälised vaidluste lahendamise viisid on enamiku tarbijate eelistatud lahendus, sest viimased rahuldavad tarbijate huve kiiremini võimalikult väikeste kuludega.

Nagu olen öelnud arutelu algusest peale, ei toeta ma õigusloomemete üleskutseid, et võtta ELis kasutusele läbimõttlemata kollektiivkaebuste süsteem. Praegu viib komisjon läbi erinevaid uuringuid olemasolevate tarbijate kaebuste lahendamise süsteemide kohta liikmesriikides ja selle asemel, et ennetada komisjoni uuringute tulemusi, nõuan ma koos kolleegidega PPE-DE fraktsioonist parlamendi ja liikmesriikide tugevat rolli uuringute tulemuste hindamisel enne edasiste meetmete otsustamist. Tarbijate huvides ei ole võtta rutakalt kasutusele kollektiivkaebuste süsteem, mis oleks kulukas ja ebatõhus. Kõikides muudes aspektides toetan raportit.

Evelyne Gebhardt, fraktsiooni PSE nimel. – (DE) Hr juhataja, volinik, kas ma tohin avaldada tänu hr Lehtinenile tõeliselt hea raporti projekti eest, mis ta on meile esitanud, mis annab väga kindla aluse aruteludeks.

Sooviksin rõhutada kolme väga olulist punkti kõnealusest raportist. Esimene on vajadus tagada, et juhtivat rolli mängivad vahendid, mis on Euroopa Liidus juba olemas ohutuse ja ennetamise edendamiseks. Seetõttu on väga oluline täiendavalt parandada RAPEXi süsteemi, et viimane rahuldaks tarbijate huve veelgi tõhusamalt.

Teine väga oluline punkt on see, et Solvitit, mis on nii oluline vahend, tuleks edendada ja parandada. Tarbijate seas valitseb endiselt väga märkimisväärne teabelünk, paljud ei ole Solvitist midagi kuulnud ega tea, et see võiks nii mõnedki probleemid nende jaoks lahendada. Ka see on väga oluline.

Samuti olen väga tänulik, et Euroopa Komisjon uurib uuesti EE sümbolit. Paljud inimesed usuvad, et EE sümbol on ohutusmärgis, kuid kahjuks ei ole. Peaksime tagama koos teie ja volinik Verheugeniga, et kõnealusele sümbolile kohaldatavad eeskirjad sõnastatakse viisil, mis võimaldab meil avalikkusele tulevikus tagada, et nad võivad usaldada EE märgist kandvate toodete ohutust. See on väga oluline eesmärk.

Viimane ja kõige olulisem punkt on aga minu fraktsiooni arvates kollektiivkaebuste süsteem, mida meie Sotsiaaldemokraatide fraktsioonis pooldame. Teooriatel pole mingit eesmärki, kui tarbijad ei saa oma sätestatud õigusi maksma panna, kas seetõttu, et puudub piiriülene mõõde, mistõttu on seadust väga raske jõustada või seetõttu, et on palju väikseid nõudeid väikeste kahjude eest, ehkki need võivad inimesed aja jooksul tühjaks pigistada. On äärmiselt oluline, et me ainult ei julgustaks Euroopa Komisjoni sellist süsteemi uurima ja välja töötama, vaid nõuaks tungivalt, et ta seda teeks ja esitaks meile asjakohase õigusakti eelnõu nii pea kui võimalik, et saaksime tõesti pakkuda tarbijatele nõuetekohast turvalisust ja kaitset.

Avaldan suurt kahetsust, et PPE-DE fraktsioon ei ole pidanud vajalikuks kõnealust süsteemi propageerida jõulisuse ja pühendumusega, mis on vajalikud, et tarbijad ja üldine avalikkus tõesti usaldaksid Euroopa Liitu ja siseturgu, sest selline kindlus tuleb teadmisest, et neid Euroopas kauplemisel nõuetekohaselt kaitstakse.

Alexander Graf Lambsdorff, *fraktsiooni ALDE nimel.* – (DE) Hr juhataja, soovin alustuseks õnnitleda Lasse Lehtineni kõnealuse hea ja tasakaaluka raporti projekti puhul. Oleme mitmes küsimuses ühel meelel. Üks põhjus on komisjoni väga hea eeltöö kõnealusel juhul. Vastuolulisi punkte on väga vähe.

Siseturu väljakujundamise järgmises etapis on üks järgmisi peamisi arutelu teemasid tarbijapoliitika. Kolme peamise Euroopa Liidu väljakutse keskmes, nimelt majanduskasv, tööhõive ja inimeste vajaduste määramine ja rahuldamine, on 490 miljonit tarbijat. Siseturul on potentsiaali olla kõige suurem jaeturg maailmas. Seetõttu toetab ALDE fraktsioon komisjoni sihipäraseid jõupingutusi luua 27 minituru asemel üks suur jaeturg.

Samuti tervitame viisi, kuidas projekt tugevdab tarbijapoliitika horisontaalset elementi ning ettepanekut määrata ametisse nn tarbijatega seotud küsimuste eest vastutavad kontaktametnikud. Selles kontekstis peaksin eraldi välja tooma kavandatud Euroopa tarbijakeskuste võrgustiku tugevdamise ja erilise tähelepanu, mida pööratakse laste ja eakate inimeste vajadustele.

Kas võin öelda midagi ka kollektiivkaebuste kohta, millega meil on probleem. Oleme saanud vähe teavet ja palju usuõpetust. Usun, et oleks ennatlik öelda, Meglena, et parlament teid kõnealused küsimused kindlalt toetab. Kuulsime just PPE-DE fraktsioonilt, et nad teid ei toeta. Arvan, et PPE-DE fraktsioon ei näe tõelisi probleeme. On olemas hajutatud kahju liik, mis mõjutab paljusid tarbijaid rohkem kui ühes riigis. On põhjendatud, et komisjon mõtleb kogu selle teema üle ja teostab selleteemalise uuringu. Teisest küljest on meil PSE fraktsiooni dogma, kes soovib kasutada kõnealust vahendit iga hinna eest poliitilise tööriistana, hoolimata tõelistest probleemidest – ja tõelised probleemid on mitmetahulised.

On näiteks õigusliku aluse probleem. Kus on asutamislepingus öeldud, et meil siin komisjonis ja parlamendis on õigus sekkuda liikmesriikide tsiviil- ja kriminaalkodeksitesse? Mida Diana Wallis meile just õiguskomisjoni nimel rääkis? Lepinguõiguse probleem on endiselt lahendamata. Ombudsmani rollist valimise või loobumise küsimus – palju probleeme on lahendada. Öelda, et me USA süsteemi ei soovi, lihtsalt ei piisa. Ka ameeriklastel olid süsteemi luues parimad kavatsused. On iseenesestmõistetav, et nad alguses tahtlikult halba süsteemi ei loonud.

Seetõttu peaksime säilitama agnostilise, kriitilise seisukoha. Peaksime ootama uuringut, võtma viimase tulemusi tõsiselt ja seejärel pidama teavitatud, mittedogmaatilise ja vastutustundliku arutelu, nagu parlamendile kohane.

Leopold Józef Rutowicz, *fraktsiooni UEN nimel.* – (PL) Hr juhataja, hr Lehtineni raportis käsitletakse kvaliteeti soodustava strateegia suuri küsimusi lähiaastateks. Kõnealune strateegia on oluline liidu kodanike jaoks ja tahan rõhutada mõnesid asjaomaseid probleeme. Siseriiklike ja ELi õigusaktide loomisel peaks olema suurem panus tarbijaorganisatsioonidelt, mis teatavates riikides seisavad oma tegevuses ja rahastamise saamisel silmitsi raskustega. Liit peaks nendele organisatsioonidele rohkem sisulist ja rahalist abi pakkuma. Teatavates riikides kehtivaid kollektiivkaebuse süsteeme peaks kasutama ebaausate turuosaliste vastu, ning kollektiivkaebuste süsteem tuleks võtta kasutusele Euroopa tasandil.

Euroopa tarbijakeskused erinevates riikides ja ka tarbijaorganisatsioonid ja tarbijaõiguste esindajad peaksid välja astuma teabe- ja haridusalaste tegevustega, mille eesmärgiks on kõige tundlikumate tarbijate eriline kaitse. Kaitset saab tõhustada kaasates tarbijakeskused Solvit ja RAPEX. Toetame kõnealust raportit.

Eva-Britt Svensson, *fraktsiooni GUE/NGL nimel.* – (SV) Tänan, hr juhataja. Tarbijate õiguste kaitse on sageli nõrk ja vajab seega tugevdamist. Seetõttu tänan raportööri ja siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni liikmeid, kellel on õnnestunud tugevdada toetust nendele tarbijarühmadele, kes vajavad kõige rohkem kaitset: lapsed ja eakad.

Tugev tarbijate toetus nõuab aktiivseid tarbijaorganisatsioone. Üksikisikud ei ole üksi seistes tugevad. Kõnealuste organisatsioonide kaudu saame jõudu ja rohkem teadmisi ja teavet. Seega vajavad kõnealused organisatsioonid usaldusväärset ja kindlat rahastamist. Kuid praegu valitsev ebakindlus ostude puhul üle riigi piiride vajab lahendamist, luues ühishagide võimaluse ettevõtete vastu, kes rikuvad seadust. Praegu on tarbijate jaoks kõige suurem probleem see, et on raske erinevate riikide vahelist vaidlust kohtusse kaevata, sest puuduvad instantsid kõnealuste piiriüleste vaidluste lahendamiseks. EL peab kõigepealt looma instantsid vaidluste lahendamiseks, mitte tekitama juurde ELi õigusakte. Minu arvates on ettepanek määrata ametisse ELi tarbijate ombudsman äärmiselt kahtlane. Milleks võtta kasutusele ELi tasandil rahastatavaid lisateenuseid, riskides sellega eraldiste vähenemisega tarbijaorganisatsioonidele? Tarbijad ei saa sellest mingit kasu.

Kokkuvõtteks on mul kahju, et naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjoni esitatud muudatusettepanekud hääletati – nagu tavaliselt, pean mainima – siseturu- ja tarbijakaitsekomisjonis maha. Viimased väärised paremat saatust.

Hanne Dahl, *fraktsiooni IND/DEM nimel.* – (DA) Hr juhataja, mul on heameel võtta esimest korda sõna ja vastutusosalal, milles töötamist ootan innukalt. Loomulikult on positiivne, et kõnealune raport väljendab Euroopa Parlamendi indu tagada tarbijate õigused. Kardan siiski, et vähehaaval mätsivad kõik need õigusaktid tegeliku tuuma kinni. Mätsitakse kinni, et EL on korraldatud nii, et kaupade, kapitali ja teenuste vaba liikumisega arvestamine on alati ülimaliselt tarbijate ja teiste „pehmete“ valdkondadega arvestamise suhtes. Ma arvan, et seda peegeldab tänane arutelu.

Tahaksin esitada kaks väga konkreetset näidet viisidest, kuidas peame tagama tarbijate õigused. On äärmiselt oluline, et tagame tarbija õiguse esitada kaebus oma riigis ja emakeeles, ning on äärmiselt oluline, et toidukauba ja teiste toodete suhtes, millega võib kaasneda oht tervisele, saab kohaldada kontrolli impordil üksikutesse riikidesse. Liikmesriikidel peaks olema võimalus teostada eraldi kontrolli ja nõuda kõrgemat kvaliteeti sellest, mis on sätestatud ELi määrustes, arvestades keskkonda ja tarbijate tervist. ELi tarbijate tervishoiustrateegia peab põhinema ettevaatlikkuse põhimõttel, mitte ideoloogilisel koolkonnal, mis võimaldab ainult kõikide kaupade täielikult vaba piiriülest liikumist. Seda saab teha tagades õiguse esitada kaebusi ja võtta ühendust kohalike õigusorganitega ning lubades kaupade importimise peatamist, kui selleks on tervisega seotud põhjused.

Sergej Kozlík (NI). - (SK) Hr juhataja, daamid ja härrad, raportis hinnatakse õigustatult euro positiivset mõju finantstehingute kulude vähendamiseks. Tarbijad on pidanud lihtsamaks võrrelda hindu piiriülestes lepingutes ning tervitanud ka jaemüügi siseturu potentsiaali. Nõustun, et uusi liikmesriike tuleks ergutada reforme jätkama, et nad saaksid võtta euro kasutusele kohe, kui nad suudavad täita Maastrichti kriteeriume, ja saada seeläbi täiel määral kasu siseturul käibiva ühisraha positiivsest mõjust.

Euroopa Parlamendil on peagi võimalus testida kõnealust ettepanekut praktikas, kui arutatakse euroala laienemist Slovaki Vabariigi kaasamisega seoses. Slovakkia on märkimisväärsete pingutuste abil ja eesmärgist palju varem täitnud Maastrichti lähenemiskriteeriumid. Lükkan ümber mõne kolleegi suhtumise, kes arvustavad meid nüüd ebamäärase ja segase vastuargumendiga kõnealuste kriteeriumite püsiva jätkusuutlikkuse kohta. See võiks lõputult kesta.

Charlotte Cederschiöld (PPE-DE). - Hr juhataja, siseturul peaksid tarbijad ja teenusepakkujad, nagu ka kaubad ja teenused saama vabalt liikuda.

Tarbijad ei tohi olla teistes liikmesriikides vähem kaitstud kui kodus, kui tahame tagada ja parandada piiriülesteid tegevusi. Seetõttu tervitan horisontaalset lähenemisviisi tarbijapoliitikale ja paremat kaitset, mis see kaasa toob.

See tähendab teadlikke tarbijaid ja tugevat tarbijakaitset ning äritegevuseks soodsaid siseturuga seotud õigusakte. Muretseme siiski rutaka lähenemisviisi pärast seoses kollektiivkaebustega.

Parlamendil on liiga vara seisukohta võtta. Vajame põhjalikke uuringuid liikmesriikides olemasolevate süsteemide kohta ja Euroopa kollektiivkaebuste süsteemi vajaduse hindamist. Praeguses etapis ei ole meil piisavalt teadmisi tagajärgedest seoses riski kuritarvitamise, suuremate kuludega tarbijate ja ettevõtete jaoks ja täiendavate õigusaktidega.

Ma ei usu, et keegi toetab Euroopa süsteemi kasutuselevõtmist ELis, teades kõiki miinuseid ja ebaproportsionaalseid tagajärgi, mis see kaasa tooks. Praegu edendame teisi kaebeviise, mis on kiiremad ja odavamad ning jätvad reguleerimise liikmesriikide otsustada. Olemasolevaid vahendeid ja õigusloomeväliseid tööriistu saab kasutada ELi tasandil.

Kutsume komisjoni üles viima läbi uuringut ja esitama viimase tulemused parlamendile ja liikmesriikidele. Miks minna kaugemale kui vaja, et saavutada asutamislepingu eesmärgid? Miks võtta liikmesriikidelt ära valikuvõimalus säilitada erinevad vaidluste lahendamise mehhanismid? On palju küsimusi, millele tuleb vastata.

Seni ei ole selget viidet, et ELi kollektiivkaebuste süsteem tooks lisaväärtust siseturu ning selle tarbijate ja ettevõtete jaoks. EL ei tohiks ilma tugeva põhjuseta õigusakte koostada.

Bernadette Vergnaud (PSE). – (FR) Hr juhataja, volinik, daamid ja härrad, tahan alustada õnnitlustega Lasse Lehtinenile suurepärase töö eest ja kuulamisvõime eest. Tema raporti eesmärgiks on parandada komisjoni strateegiat, mis juba põhinevad tarbijate kaitse ja mõjukuse suurendamise põhimõtetel.

Toetan horisontaalset lähenemisviisi, mida pooldab raportöör, viisina ühendada tarbijate ja eelkõige kõige haavatavamate tarbijate kaitse tõhusa siseturuga. Samuti on oluline, et tarbijaorganisatsioonidele tuleks anda suurem roll õigusaktide ettepanekute koostamisel.

Seoses tooteohutusega peab komisjon lisaks turujärelevalvega seotud jõupingutustele toimima kiiresti, et kehtestada CE-vastavusmärgistussüsteemi põhimõtted, mis pakuvad tõelist kvaliteedi, jälgitavuse ja ohutuse garantii.

Lõpuks on oluline parandada kättesaadavust kaebuste lahendamise võimalustele Euroopa kollektiivse kaebamise süsteemi kaudu, mis võimaldab tarbijatel kasutada oma õigusi täies ulatuses, kus on tõestatud kahju, vältides samal ajal USA süsteemi lõkse. Kõnealuste asjade poolt hääletamine võib ainult tugevdada avalikkuse usaldust Euroopa turumudeli suhtes, mis on nii avatud kui kaitsev.

Andreas Schwab (PPE-DE). - (DE) Hr juhataja, volinik, daamid ja härrad, komisjoni tarbijastrateegia hõlmab erinevaid temaatilisi valdkondi, mille puhul me üldiselt toetame ta seisukohta. Toetame ka teid, pr Kuneva, isiklikul pühendumisel ühtse turu väljakujundamisele ja teie erilisele keskendumisele tarbijatele ja viimaste rollile siseturul.

On mitmeid valdkondi, milles oleme ühisel seisukohal. Juba on viidatud Euroopa tarbijakeskuste ja Solviti süsteemi tugevdamise eesmärgile. Seda eesmärki toetatakse fraktsioonide lõikes. Samuti tunnustame vajadust horisontaalse lähenemisviisi järele tarbijapoliitikale, kuid kahetseme nõrka rõhuasetust lepinguõigusele. Peame hoolitsema selle eest, et lepinguõigus ei põhjustaks meie ettepanekute takerdumist äärealadele, mille tulemus oleks hulk erinevaid õigusakte. Täna õhtu hääletus komisjonis näitas, et tarbijad usaldavad seadust, kui nad on üsna kindlad, et nad sellest aru saavad. Kui ajalised piirangud jurisdiktsioonide lõikes erinevad, väheneb tarbijate usaldus üsna märkimisväärselt. Seetõttu vajame ühist võrdlusraamistikku, sest vajame tarbijate usalduse suurendamiseks ühtseid standardeid.

Sama kehtib kollektiivkaebuste kohta. Oleme kuulnud, et erinevad fraktsioonid on võtnud erinevaid seisukohti. Fraktsiooni PPE-DE seisukoht on üsna selge: me nõustume analüüsiga, et on mõned nõrgad punktid, kus tarbijate huvid on vähem kaitstud, eelkõige piiriüleste tehingute puhul. Kuid otsime tulemuseta analüüsi põhjuste kohta, miks need nõrgad punktid on ja mitte keegi pole täna õhtul parlamendikojas pakkunud seletust. Meile on lubatud uuringuid. Loeme neid väga hoolikalt, leheküljehaaval. Kui kõnealused uuringud analüüsivad siiski ainult õiguslikku olukorda ja mitte liikmesriikidevahelisi erinevusi viimaste oma seaduste jõustamise suhtes, ei vii kõnealused uuringud meid lõppkokkuvõttes kaugemale.

Soovin seetõttu öelda teile, pr Kuneva, et oleme väga avatud tõelistele edusammudele ja suhtume väga konstruktiivselt olemasolevate õiguste maksmapanemisse, kuid kõnealuseid tarbijaõigusi ei saa tõhusamalt maksta panna, kui nad lõppkokkuvõttes praktikas nõuetekohaselt ei toimi. Saksamaal on Kapitaliinvestorite katsejuhtumite seadus, mille kohaselt on mitmed aktsionärid esitanud ühishagi Deutsche Telekom vastu; kõnealuse menetluse käigus on ilmnenu, et sageli on kollektiivkaebused teoorias ja praktikas kaks väga erinevat asja.

Gabriela Crețu (PSE). - (RO) On ilmselge, et oma õigustest teadlikud tarbijad suudavad saavutada suurt rahulolu ja kaitsta oma huve. Lisaks teadmistele vajavad kodanikud siiski ka kättesaadavat vahendit, et taotleda hüvitist, kui nende õigusi rikutakse. Seetõttu usume, et ühishagid on vajalikud ja tervitame süsteemi,

mis on tõhus tarbija ja tasakaalukas turu jaoks. Sama oluline on siseturu järelevalveprotsessi jätkamine ja tugevdamine.

Usume, et olemasolev arvamusbarmeter on väga kasulik ja toetame viimase rahastamist ka 2009. aasta eelarves, nõudes seejuures suuremat rõhuasetust toodete ja teenuste hindade salvestamisele ja võrdlemisele 27 liikmesriigis. Lõpuks ei tohi unustada, et tarbijaõigused peaksid toimima ka teenuste valdkonnas, sealhulgas finantsteenused ja teenused digitaalses keskkonnas, kus ohu tase on palju kõrgem ja õiguste rikkumist on palju keerulisem tõestada.

Malcolm Harbour (PPE-DE). - Hr juhataja, tahan tänada Lasse Lehtineni väga tervikliku raporti eest, mis sisaldab suurt hulka väga olulisi ideid. Nagu volinik enne ütles, võimaldamaks tarbijatele suuremat teadlikkust ja usaldust, et nad saaksid olulisi valikuid teha, tahame uuenduslikke ja turvalisi tooteid ja teenuseid. Kõik need asjad saavad alguse tarbijate toetamisest ja nende õiguste suurendamisest.

Ütlen seda eelkõige Lassele, sest olen pettunud, et ta on lubanud ühel küsimusel kogu hea töö enda varju jätta. Probleem kõnealuse küsimusega kollektiivkaebuste kohta on see, et meie kolleegid Sotsiaaldemokraatide fraktsioonis näivad olevat teinud rutaka järelduse, et nad tahavad uut Euroopa õigusakti. Rõõmustasin kuuldes teie kinnitust, volinik, et on kaks uuringut, mitte ainult üks, mis uurivad kõnealust küsimust üksikasjalikult. Meie siin pool täiskogu tahame enne järelduste tegemist oodata raportit, kuid tundub, et meie kolleegid Sotsiaaldemokraatide poolel arvavad, et see on juba suurepärase asi ja kuna meie seda ei toeta, oleme me tarbijavastased. Peate lugema ainult mõnda pressiteadet – neid värvilisi, punaseid teateid – mis on seal pool täiskogu välja antud. Tahan rõhutatult ümber lükata fakti, et meie siin pool täiskogu oleme tarbijate õiguste vastu seetõttu, et me ei pühendu ennetavalt ettepanekule, mille kohta meil puudub isegi teave. Ütlen seda kõikidele kolleegidele siin: enda bürokraatiasse mässimine ja potentsiaalne suurte kulude lisamine tarbijatele ei ole viimaste huvides. Ootame ja vaatame järeldusi.

Ütlen Alexander Lambsdorffile, et ta on lasknud end sellel kõigel kaasa haarata, kuid selleks, et üksmeelselt toetada Lasse Lehtineni raportit, peab ta homme hääletama muudatusettepanekute 5 ja 6 poolt, mis jätmavad ukse kindlalt avatuks. Ootame pr Kuneva aruannet ja vaatame seda ja uurime seda avatult, kuid vahepeal oleme jätkuvalt tarbijate ja nende kehtivate õiguste, mille tagavad praegu olemasolevad õigusaktid, head eestseisjad siseturgudel.

Joel Hasse Ferreira (PSE). - (PT) Hr juhataja, daamid ja härrad, Lehtineni raportis arvatakse õigustatult, et tarbijakaitse puudusi saab õigusaktide abil parandada ainult siis, kui need on paremad ja lihtsamad, ning on vajadus sidusama tarbijate õiguste õigusraamistiku järele.

Seetõttu kutsun komisjoni ja liikmesriike üles tagama tugevatele ja sõltumatutele tarbijaorganisatsioonidele piisavat rahalist tuge. Selline rahastamine on täiesti vältimatu edusammude saavutamiseks tõelise siseturu väljakujundamisel tarbijate jaoks.

Kollektiivkaebused väärivad vahepeal kõige rohkem tähelepanu ja minu toetust, arvestades erinevate liikmesriikide positiivseid kogemusi.

Tahaksin öelda ka seda, et nagu hr Lehtinen rõhutab, on tugevast tarbijakaitsest kasu ka tootjate ja müüjate konkurentsivõimele, stimuleerides ettevõtteid tootma ja müüma vastupidavaid tooteid, mis omakorda toob kaasa jätkusuutlikuma majanduskasvu.

Raportis minnakse veelgi kaugemale ja ma kiidan hr Lehtineni, kui ta ütleb, et tarbijakaitse peaks moodustama lahutamatu osa, kui ettevõtjad planeerivad ning kujundavad tooteid ja teenuseid.

Lõpuks tahaksin öelda, et olen nõus tema järeldusega, et tõhus ja parem tarbijakaitse on vajalik paremini toimiva siseturu saavutamiseks. Tahaksin teda tänada ja öelda, et usun nüüd, et meil on parimad tingimused hea strateegilise üksmeele saavutamiseks pr Kunevaga kõnealuses valdkonnas.

Małgorzata Handzlik (PPE-DE). - (PL) Hr juhataja, ei ole vajadust rõhutada tarbijate rahulolu olulisust ettevõtete jaoks. Igaüks meist teab tarbijana, et ebaausad äritavad – tahtlikult eksitav teave või ebarahuldav müügijärgne teenus – tekitavad meis vastumeelsust osta samast ettevõttest veel tooteid või teenuseid. On siiski oluline, et tarbijatel oleks alati tõeline valikuvõimalus vahetada teenusepakkujat või müüjat. Kahtlemata loob selline valikuvõimalus konkurentsivõimelise turu, kus turuosalistel ei ole kasulik tarbijaid tõrjuda. Konkurentsivõimelisel turul teab ettevõtja, et ta riskib turupositsiooni kaotamisega ning kasumi ja väljavaadete edasiseks arenguks. Ma usun, et Euroopa Liidu siseturul on selline potentsiaal. Mul on hea meel, et on olemas siseturu loomise võimalus, et see on olemas tänu tarbijatele, ning et seda asjaolu on märganud. Muidugi ei väida ma, et tegutseme juba praegu sellisel turul. Tarbijatel puuduvad endiselt vajalikud

teadmised leida kõige soodsamad pakkumised ja mõned ettevõtjad varjavad seda teavet nende eest. Lisaks sellele ei võta teenusepakkujad sageli ise tarbijate huve piisavalt arvesse.

Seetõttu on oluline tagada, et tarbijate õigusi austatakse, et neil on õigus täielikule, arusaadavale, lihtsale ja hõlpsasti võrreldavale teabele, ning et kõnealust õigust austavad ettevõtted ja õigusloojad. Samavõrd oluline on, et tarbijad peaksid olema teavitatud oma õigustest ja teadlikud olemasolevatest vahenditest, mis aitavad neid otsuste tegemisel vabal turul. Viimases on suur roll tarbijaorganisatsioonidel. Samuti ei tohiks unustada, et tarbijaõiguste kaitse ja võimalus need tõhusalt maksma panna, on turu nõuetekohase toimimise seisukohalt äärmiselt oluline. Nagu raportöör juhib tähelepanu, ei tohiks tarbijakaitset siiski kasutada proteksionismi ettekäändena. Meie ülesanne on leida tarbijakaitse õige tasakaal, et vältida tõkete tekkimist ettevõtluse arengule.

Zita Pleštinšá (PPE-DE). - (SK) Tervitan komisjoni aruannet ELi tarbijapoliitika strateegia kohta ja samuti tunnustan teie jõupingutusi, volinik Kuneva, edendada tarbijakultuuri, mis põhineb tarbijate teadlikkusel ja paremal juurdepääsul teabele.

Usun, et tugevad ja sõltumatud tarbijaorganisatsioonid on tõhusa tarbijapoliitika alus ja mul on hea meel, et hr Lehtineni raport sisaldab muutusi, mis ma esitasin artiklis 7, kus parlament kutsub komisjoni ja liikmesriike üles pakkuma tarbijaorganisatsioonidele piisavat rahalist tuge. Viimane puudutab peamiselt rahalist toetust intensiivkoolitusprogrammideks, mis on ette nähtud tarbijaorganisatsioonides töötavatele isikutele. Tarbijaorganisatsioonid on kõige teadlikumad tarbijate vajadustest ning nendega tuleks seetõttu konsulteerida igas tarbijapoliitika valdkonnas, mis tarbijaid mõjutab.

Toetan täielikult kahte meie fraktsiooni PPE-DE esitatud muudatusettepanekut raporti artikli 40 kohta, mis käsitleb kollektiivset kaebamist. Ainult juhul, kui mõjude uuring kõnealuse vajaduse määratleb, teeb komisjon Euroopa raamistiku ettepaneku, mis annaks kõikidele tarbijatele liikmesriikides hõlpsa juurdepääsu erinevatele edasikaebamise mehhanismidele piiriüleste kaebuste puhul.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). - (RO) Euroopa Liidu tarbijakaitsestrateegia kontekstis tahaksin mainida teenuste ja toodete kvaliteedi olulisust. Kui tarbijad on toodete puhul juba harjunud pöörduma tarbijakaitseametite poole, ei ole see nii teenuste puhul. Paljudel juhtudel allkirjastavad tarbijad teenuste osutamise lepingud lugemata hoolikalt lepingu sätteid ja kui nad ka hoolikalt loevad, usuvad nad, et nad ei saa pakkuda välja muutusi. Tegelikult ei ole neil läbirääkimistel samasugust võimu kui teenusepakkujatel, kuigi mõned tarbijate tähelepanekud võiksid parandada lepingute sisu ja suurendada nende usaldusvärsust.

Tahaksin juhtida tähelepanu vajadusele kaitsta turiste ja reisijaid viimaste õiguste täitmise suhtes, mida paljud neist kahjuks ei tea ega nõua. Samuti tuleks erilist tähelepanu pöörata elektroonilistele teenustele. Tarbijate usaldus digitaalteenuste suhtes on Euroopa konkurentsivõime ja eelkõige teadmuspõhise majanduse jaoks oluline.

Kokkuvõtteks tahaksin mainida asjaolu, et peame rääkima ka avalik-õiguslike teenuste kvaliteedist ja selles kontekstis tarbijakaitsest.

Magor Imre Csibi (ALDE). - (RO) Esmalt tahaksin önnitleda hr Lehtineni järjekindla raporti puhul. Tahaksin siiski teha tähelepaneku seoses raporti lõikega 35. Kõnealune lõige viitab Euroopa Ombudsmani büroos Euroopa tarbijate ombudsmani ametikoha loomisele. Kõnealune ettepanek tundub mulle väga keeruline ja mitte eriti tõhus protsess.

Esiteks eeldab sellise ametikoha loomine rahalisi vahendeid. Peaksime rahalised vahendid ümber struktureerima Euroopa tarbijakaitsekeskuste ja võimaliku uue ombudsmani vahel. Teiseks suureneks Euroopa Liidu tasandil bürokraatia. Lõpuks kattuksid äsja loodud ombudsmani ja Euroopa tarbijakaitsekeskuste ülesanded. Ma ei usu, et uus vahend tooks kaasa suurema tõhususe Euroopa tarbijate esitatud kaebuste lahendamisel. Kuid arvan, et õigusaktide tõhus ja põhjalik rakendamine vähendaks siseturu toimimisega seotud rahulolematust.

Kokkuvõtteks palun Euroopa Komisjoni esindajatel võtta arvesse lõiget 7, mille kohaselt nõuame piisavate rahaliste vahendite eraldamist tarbijaorganisatsioonidele kogu Euroopa Liidus.

Zuzana Roithová (PPE-DE). - (CS) Hr juhataja, meie turu globaliseerumine eeldab tugevaid, selgeid ja kergesti kohaldatavaid tarbijaõigusi ja mul on hea meel näha, et komisjon teeb kõnealuses valdkonnas väga edukaid jõupingutusi. Oma eelmise aasta raportis mainisin, et tarbijate usaldust e-kaubanduse suhtes suurendaks näidistarbijalepingud ja paremad mehhanismid kaebuste käsitlemiseks ning Euroopa usaldustempel ja tarbija harta. Ent ma ei usu, et Euroopa tarbijate ombudsman meid palju aitab. Selle asemel

peame suurendama rahalist toetust olemasolevatele tarbijaorganisatsioonidele ja järelevalveorganitele liikmesriikides, sest just need organid avastavad järjest enam ohtlikke tooteid Aasiast, nimelt mänguasju, laste kingi ja spordivarustust. Kodanikud ootavad, et tuleksime lagedale edukama viisiga piiriüleste kaebuste käsitlemiseks, nagu siin juba palju kordi on öeldud. Viimane on täiendav õigustus eeskirjade ühtlustamiseks liikmesriikides. Kollektiivkaebused on siiski problemaatilised – need võivad olla tulusad advokaatidele, kuid on sageli väga kulukad klientidele või teenuseosutajatele. Seega tervitan komisjoni kavatsust hinnata esmalt Saksa või Briti mudelit ja alles siis kaaluda võimalikku edasist tegutsemist, laskmata sotsialistidel end pimedale tänavale juhtida. Sooviksin avaldada tunnustust raportööri tehtud tööle ja komisjoni tööle tarbijapoliitika reformi kohta.

Evelyne Gebhardt (PSE). - (DE) Hr juhataja, kavatsen homme oma kaasliikme Malcolm Harbouri õnnelikuks teha, kandes oma punast kostüümi näitamaks talle, et punane pool tõesti teab, mida ta tahab. Selles seisneb tegelikult erinevus selle vahel, mida meie vasakul tahame ja millega nemad paremal tegelevad, nimelt loovad suure sinise suitsukatte varjamaks asjaolu, et nad tegelikult üldse tarbijakaitset ei soovi, vaid on eelkõige pühendunud tööstushuvide kaitsele. Õige on, kui see ükskord selgeks saab.

Meglana Kuneva, komisjoni liige. – Hr juhataja, saan aru, et mul on vaid kaks minutit aega, kuid soovin, et see jutuaajamine oleks palju pikem. Loodan väga, et jätkan teie kõigiga koos tarbijaküsimuste arutamist, millal iganes teil on aega ja huvi. Mul oleks selle üle ülihe meel, sest ma saan palju stiimuleid – isegi sellel hilisel istungjärgul.

Tahaksin võtta poliitilise kohustuse tegelda edasi säästva arengu küsimustega, töötades CEE-märgise ja üldise tooteohutuse direktiiviga ja uurides, kuidas nad teineteist täiendada võiksid. Muidugi jätkan tööd digitaalse juhendiga, mis oli üks minu esimesi aruteluteemasid pr Roithovaga. Töötan muidugi volinikest kolleegidega; kõnealune portfelli on muutumas üha mitmekesisemaks ja arendamas välja teisi portfelle, kuid usun, et see on osa selle portfelli ilust.

Seega on palju asju. Lubage mul nõustuda teie kõigiga selles, et kui me tahame väljakujundatud siseturgu, peame rõhutama tarbijate õigusi. See on tõesti ainus viis, kuidas siseturu teist etappi lõpule viia ja korrastada. Usun, et kui me oma punkttabeliga suuri edusamme teeme, saab sellest punktist osatükk suuremast pildist ja siis on meil üsna täielik arusaam sellest, kuidas Euroopa siseturg edasi areneb.

Mind liigutas eriti pr Dahl – mul on kahju, et ta enam täiskogul ei ole –, kes ütles, et see oli esimene kord, kui ta üldse sõna võttis. Ent viidates nn tarbijakaitse nõrgendamisele – kui meil on kõikjal Euroopa Liidus ühised eeskirjad ja ei toimu üksnes riigi tarbija kaitsmine parimal moel, siis arvan, et me peaksime valima välja vaid ühe võitja: juhul kui see võitja on tarbija.

Me alustasime aastaid tagasi, luues ettevõtluse jaoks hea keskkonna, ja see oli õige tegu. Kui aga tahetakse arendada Euroopa ettevõtlust, vajab ettevõtlust tarbijaid, ja me ei saa eitada, et tarbijad vajavad sama kitsaskohtade lahendamist, et end igal pool mugavalt tunda, näiteks rootslasena, kes elab Brüsselis – meil peavad olema samad õigused, meil peavad olema samad õigused, kui teeme sisseoste ja kasutame e-kaubandust või muud kaugmüüki.

Lubage mul keskenduda veidikeseks kollektiivkaebuste lahendamisele. Kuulasin teid kõiki hoolega. Lubage mainida, et 10 näidisjuhtumi puhul, mille laiali saatsime, mille üle arutasime ning mille kohta saime üle 300 arvamuse, ei olnud pooled kollektiivkaebuste juhtumid seotud karistava iseloomuga kahjutasudega ja kuluka menetlusega. Seega on vähemalt viis näidisjuhtumit seotud ja käsitlevad lisakulude puudumise küsimust.

Ma usun, et parim, mis saame teha, on olla avatud ja mitte luua dogmat, ja see on minu üleskutse toetusele kõnealusel aspektis. Seega tahaksin öelda ka seda, et see, mida koostame on teatis ning seepärast ei vii me läbi majandusliku, sotsiaal- ja keskkonnavalase mõju uuringut, nagu tehakse kõigi meie õigusloomega seotud ettepanekute puhul. Kuid tegeleme ettevalmistusetapis millegi palju enamaga ja seda selleks, et meil oleks kaks tõesti väga põhjalikku uuringut, võrdlevat uuringut.

Lubage teile üks kutse edasi anda: enne kuu lõppu on meil kolm suurt sidusrühmade konverentsi: ettevõtete, tarbijate ja teadlastega, ning meie talitused annavad meile neli kohta Euroopa Parlamendi esindajate töörühmades. Kõik kõnealuse kolme ürituse tulemused on täiesti avalikud, avaldatakse meie veebilehtedel ja esitatakse parimal viisil, ning muidugi olen ma olemas ja alati avatud jätkama arutelu teie lootuste ja hirmude teemal.

Tahaksin lõpetada tänades teid ja öeldes, et võib-olla esimest korda ei maininud peaaegu keegi, et Euroopa kavatseb teha kollektiivhagi. Usun, et see on positiivne näitaja.

Lasse Lehtinen, raportöör. – Hr juhataja, tahaksin tänada kõiki kolleege, kes täna siin sõna võtsid ja muidugi volinik Kunevat konstruktiivse lähenemisviisi eest, millega oleme tuttavaks saanud alates sellest, kui ta tööle asus.

Mul on mõned märkused. Pr Kauppi mainis finantsteenuseid. Kasvavaks probleemiks on piiriülese panganduse, kindlustuse müügi ja varahalduse arenevad valdkonnad, mis sisaldavad mõnda väga keerukat vahendit. Eeskirjad ajavad tarbijaid endiselt segadusse isegi riiklikul tasandil. Seetõttu arvan, et selles valdkonnas vajame samuti piirilest kollektiivkaebuste süsteemi, sest viimane muudab finantsasutused kliendile õigusi ja riske selgitades vastutustundlikumaks ja ettevaatlikumaks.

Teame kõik kurba statistikat, mis ütleb meile, kuidas liikmesriikide kodanikud kardavad osta kaupu ja teenuseid piiriülevalt, mis tuleneb täielikult usalduse puudumisest. Ent usun, et jätkates samas vaimus, kui oleme arutanud kõnealust raportit omavahel ja komisjoniga, saab selle tulemuseks olla ainult usalduse suurendamine Euroopa tarbijate seas.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub teisipäeval, 20. mail 2008.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)

Gábor Harangozó (PSE), kirjalikult. – Tervitame jätkuvaid jõupingutusi lisada tarbijate teadlikkuse tase vajaliku alusena olemasoleva tarbijakaitse õigusraamistiku tõhusaks rakendamiseks, eelkõige seoses elanikkonna kõige haavatavamate rühmadega.

Lisaks vajadusele terviklikuma õigusraamistiku järele tarbijaõiguste kohta peaksime ka siseturu standardimisel tõesti võtma arvesse tarbijate huve. On ilmselge, et kõikide kodanike huvides on tugevam ja ainulaadsem tarbijakaitse süsteem, mis kehtib kogu liidus. Siseturu väljakujundamine on võimalus rakendada ühtlustamismeetmeid, et käsitleda tarbijate igapäevaelus esile tulevaid probleeme. Erilist tähelepanu tuleks seega pöörata sektoritele, mis on seotud uue digitaalse keskkonnaga.

Hea tarbija on see, kes on teadlik oma õigustest ja sellest, kuidas viimaseid õigesti maksma panna. Peaksime ühenduses välja töötama tõelise tarbijakultuuri, mis on osa meie haridussüsteemist ning süstemaatiliselt kaasama tarbijaorganisatsioonide konsultatsioonides ja dialoogis tööstusega. Seega tervitame üleskutset luua eraldi Euroopa tarbijate ombudsmani ametikoht Euroopa Ombudsmani büroos riikide lõikes.

Roselyne LeFrançois (PSE), kirjalikult. – (FR) Tervitan soojalt hr Lehtineni raportit, mis asetab tarbijate kaitse siseturu väljakujundamise jõupingutuste keskmesse.

Raportis juhitakse tähelepanu sellele, et kõikide tarbijate kaitse kõrget taset Euroopa Liidus on võimalik saavutada ainult horisontaalse lähenemisviisi abil, teisisõnu, sektoripõhiste direktiivide abil, mille eesmärk on ühtlustada siseriiklikke õigusakte ning samuti rõhutatakse vajadust tugevdada usaldust nende samade tarbijate seas. See sõltub eelkõige kõikide ringlevate toodete ohutuse tagamisest ja kõikide tehingute turvalisusest nii piiriüleises kaubanduses kui elektroonilises kaubanduses.

Samuti on mul hea meel, et raportis tehakse ettepanek uurida tarbijate jaoks kiirete ja tõhusate kaebuste lahendamise vahendite rakendamist Euroopa tasandil. Kohtuväliste süsteemide loomine vaidluste lahendamiseks oleks vahend vastata sellega seonduvatele ootustele, samuti oleks vahendiks ka teatavate vaidluste lahendamise viiside nagu kollektiivhagi kohandamine, mis on teatavates liikmesriikides juba olemas, ühenduse õigusliku kontekstiga.

Samas usun, et oleks kasulik üksikasjalikumalt ja erinevate siseriiklike kogemuste valguses uurida selliste korralduste eeliseid ja puudusi.

Vincent Peillon (PSE), kirjalikult. – (FR) Hr juhataja, daamid ja härrad, mul on hea meel näha, et Euroopa Komisjon on seadnud Euroopa tarbijate kaitse üheks prioriteediks kavandatud ELi tarbijapoliitika strateegias aastateks 2007–2013.

Samuti tahaksin tänada oma Soome kolleegi Lasse Lehtineni Sotsiaaldemokraatide fraktsioonist suurepärase töö eest ja raportisse antud olulise panuse eest.

Tervitan tema horisontaalse lähenemisviisi seisukohta Euroopa tasandil, sest on oluline, et tarbijate huve võetaks arvesse kogu liidu poliitikas. Samas toetan tema soovi anda tarbijajuhendustele suurem roll Euroopa

eeskirjade koostamisel, ning tema ettepanek parandada kõige haavatavamate tarbijate, eelkõige noorte ja eakate inimeste, kaitset enamate teabekampaaniate abil on suunatud just neile.

Samuti toetan väga Euroopa kollektiivkaebuste süsteemi kasutuselevõtmist, mis võimaldaks tarbijatel erinevates liikmesriikides kaebused ühiselt kohtusse esitada ja saada abi, vältides samal ajal USA süsteemi lõkse. Seega loodan, et vaatamata konservatiivide poole vastuseisule, hääletab täiskogu Euroopa „kollektiivhagide“ süsteemi poolt.

Katrin Saks (PSE), kirjalikult. – (ET) Tahaksin tänada raportöör Lehtineni tema panuse eest selle rapordi koostamisel.

Komisjoni esitatud tarbijakaitse poliitika strateegia üks olulisemaid eesmärke on viia tarbijakaitse euroliidu siseturu küsimustiku keskele kohale.

Tahaksin rõhutada, et just läbi selle, et suudame luua parimad võimalikud tingimused oma tarbijatele, astume olulise sammu lähemale Euroopa Liidu eesmärkidele.

Kuidas seda saavutada? Tarbijatele peab olema juurdepääs täpsele informatsioonile, mille põhjal oma otsuseid vastu võtta. Teadlik tarbija on ka aktiivsem tarbija! Hästi toimiv siseturg peab tagama EL kodanikele head valikuvõimalused, mõistlikud hinnad ning võimaluse osta kõrgekvaliteetseid kaupu nagu ka teenused.

Teine tähtis küsimus on kollektiivhagid, mida pole Eestis, erinevalt osast naabermaadest, võimalik esitada. Ma ei taha kuidagi uskuda, et see on kuidagi meie tarbija olukorda paremaks teinud. Pigem vastupidi.

Oluline on õppida teiste kogemusest - kahjunõue peab olema seotud tegelikult kantud kahjuga. Samas on oluline, et tarbija saaks oma õiguste eest seista, mitte ei peaks loobuma seetõttu, et tal ei ole piisavaid ressursse, et käia kohut tihti teisest riigist pärit teenuse või kauba pakkujaga.

Meie selge sõnastus kaitseb siin tarbija huve ja ma arvan, et võtmeküsimuseks on kollektiivhagide vajalikkus piiriülestes küsimustes.

28. Järgmise istungi päevakord (vt protokoll)

29. Istungi lõpp

(Istung lõppes kell 22.30)